

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตลาดน้ำ : กรณีศึกษา
ชุมชนตลาดน้ำบางพลี อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

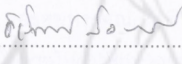
วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว
พฤษภาคม 2553
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนครสวรรค์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตลาดน้ำ : กรณีศึกษา ชุมชนตลาดน้ำบางพลี อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ" ของ สุภาพกรณ์ ทองคำนุช เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยวของ มหาวิทยาลัยนเรศวร

 ประธาน
(ดร.กาญจนาภา พงศ์พนรัตน์)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดลเดช ตั้งตระการพงษ์)

 กรรมการ
(ดร.สุรพิชัย พรหมสิทธิ์)

 กรรมการ
(ดร.วารินทร์ สงวนเสริมศรี)

อนุมัติ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คณินิจ ภูพัฒน์วิบูลย์)
คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย
14 พฤษภาคม 2553

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความรู้ และความช่วยเหลือจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดลเดช ตั้งตระการพงษ์ ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำ ตลอดระยะเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และขอกราบขอบพระคุณ ดร.สุรพิชัย พรหมสิทธิ์ รองศาสตราจารย์ ดร.พยอม ธรรมบุตร ดร.กาญจน์นภา พงศ์พนรัตน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรสา เตติวัฒน์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำตลอดจนแก้ไข ข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์นี้ ด้วยความเอาใจใส่ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ อย่างสมบูรณ์และทรงคุณค่า

ขอขอบพระคุณ ปลัดเทศบาลตำบลบางพลีใหญ่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลีใหญ่ จังหวัดสมุทรปราการ ที่ได้ กรุณาสละเวลาในการให้ข้อมูล เอกสาร และอำนวยความสะดวกด้านต่างๆ ตลอดเวลาที่ทำการ วิจัยขอขอบพระคุณชาวชุมชนตลาดน้ำบางพลีทุกท่านที่ได้สละเวลาในการตอบแบบสัมภาษณ์ และให้ความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารและเพื่อนร่วมงาน โรงเรียนสาธิตบางนาที่คอยเป็นกำลังใจ และได้ให้โอกาสในการศึกษาอย่างเต็มที่ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ศูนย์วิทยบริการกรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยนเรศวร และเพื่อนนิสิตปี 51 สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว ที่ร่วม สร้างฝัน จนถึงจุดหมายมีประสบการณ์และมิตรภาพ ที่ก่อให้เกิดความทรงจำที่ดีต่อกัน

คุณค่าและประโยชน์อันพึงจะมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นความกตเวทิตา แต่ บิดา มารดา ตลอดจน ครู อาจารย์ ผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ในการทำ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยชิ้นนี้จะเป็น ประโยชน์ต่อชุมชนตลาดน้ำบางพลีและชุมชนอื่นที่สนใจนำไปเป็นกรณีศึกษาบ้างไม่มากก็น้อย

ฐาปกรณ์ ทองคำนุช

Title COMMUNITY INVOLVEMENT IN DEVELOPING ECOTOURISM
AT A FLOATING MARKET : A CASE STUDY BANGPEE
COMMUNITY FLOATING MARKET

Author Thapakorn Thongkamnush

Advisor Assistant Professor Dondej Tungtakanpoung, Ph.D.

Co - Advisor Surapit Promsit, Ph.D.

Academic Paper Thesis M.A. in Hotel and Tourism Management,
Naresuan University, 2009

Keywords Community Involvement, Ecotourism

ABSTRACT

The study of Community Involvement in Developing Eco-tourism in Bangpee Community Floating Market. This case study was based on the Quality and Quantity Research method. The study had the following four main objectives:

1. People participation in Ecotourism in the Floating Market
2. Knowledge of Ecotourism and participating in managing Ecotourism
3. The problems and suggestions for managing Ecotourism in Bangpee Community Floating Market
4. Proposals to support people participation in Ecotourism

Using questionnaires, samples used in this quality study were from 116 households, who are living in the Bangpee Community Floating Market. Data analysis was conducted based on percentage, standard deviation and chi-square. Samples used in the quantity study were from interviews with a lord mayor, a village chief and an abbot of Wat Bangpee Yai Nai.

The result of the research found the number of female respondents is slightly larger than male, in average age group of 41 – 50 years old in the Matayom. The average household income was 20,000 baht per month.

Information people should receive about Eco-tourism:

1. Benefit of Eco-tourism to the economy

2 The importance of sustainable tourism with participation from local people in the Floating market.

3. The effect of tourism to the environment.

Many ways people received information about Ecotourism such as television, radio, newspapers, journal, magazines and the internet.

The problems local people have to face in participating in the management of Eco-tourism.

ชื่อเรื่อง	การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ตลาดน้ำ : กรณีศึกษา ชุมชนตลาดน้ำบางพลี อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
ผู้วิจัย	ฐาปกรณ์ ทองคำนุช
ประธานที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดลเดช ตั้งตระการพงษ์
กรรมการที่ปรึกษา	ดร.สุรพิชัย พรหมสิทธิ์
ประเภทสารนิพนธ์	วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2552
คำสำคัญ	การมีส่วนร่วม การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

บทคัดย่อ

การศึกษา “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตลาดน้ำ
กรณีศึกษา ชุมชนตลาดน้ำบางพลี อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ
และคุณภาพ วัตถุประสงค์ศึกษา 1) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยว 2) ความรู้
และการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยว 3) ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการการท่องเที่ยว และ
4) เสนอแนวทางในการจัดการท่องเที่ยว

กลุ่มตัวอย่างศึกษาเชิงปริมาณคือ ประชาชนและผู้ประกอบกิจการในตลาดน้ำบางพลี
116 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ สถิติวิเคราะห์ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน ไคสแควร์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาเชิงคุณภาพ คือ นายกเทศมนตรี กำนัน และท่านเจ้า
อาวาสวัด ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

ผลการศึกษาเชิงปริมาณ

ข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนและผู้ประกอบการร้านค้า ส่วนใหญ่เป็นหญิง เป็นเจ้าของ
กิจการ เป็นกลุ่มอายุ 41-50 ปี มีการศึกษาระดับมัธยมปลายมากที่สุด และมีระดับรายได้ต่อเดือน
ตั้งแต่ 20,001 บาทขึ้นไป

ประชาชนและผู้ประกอบการ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาก
ที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีประโยชน์ทางเศรษฐกิจแก่ชุมชน การท่องเที่ยว
เชิงนิเวศที่ยั่งยืนท้องถิ่นควรจัดให้ประชาชนให้ความสำคัญการเข้ามีส่วนร่วม และการท่องเที่ยว
ต้องมีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมธรรมชาติ

ประชาชนและผู้ประกอบการส่วนใหญ่ เคยได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

เชิงนิเวศ โดยรับ ผ่านทางโทรทัศน์มากที่สุด รองลงมาคือ วิทยุและหนังสือพิมพ์/วารสาร/ นิตยสาร ส่วนช่องทางที่ประชาชนและผู้ประกอบการได้รับข่าวสารน้อยที่สุดคือ การประชุมและ อบรมสัมมนา

ประชาชนและผู้ประกอบการ มีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับน้อยทุก ด้าน และ ด้านที่มีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ด้านสังคม รองลงมา คือการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อม และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ผลทดสอบสมมติฐานที่ 1 พบว่า การเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ในตำบลของประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลี ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจการท่องเที่ยว จึงไม่ สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษาและรายได้ มี ความสัมพันธ์เพียงบางด้านกับความรู้ความเข้าใจการท่องเที่ยว ส่วนผลทดสอบสมมติฐานที่ 2 พบว่า ระดับการศึกษาและรายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการ ท่องเที่ยว แต่ปัจจัยด้านเพศ อายุ และการเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ในตำบล มีความสัมพันธ์เพียง บางด้านกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว

ผลศึกษาเชิงคุณภาพ สรุปได้ว่าตลาดน้ำบางพลีเป็นตลาดที่มีอัตลักษณ์และคุณค่า ควร พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วัฒนธรรมและธรรมชาติ ส่งผลดีต่อเศรษฐกิจชุมชน อนุรักษ์ ธรรมชาติและมรดกทางวัฒนธรรม ปัญหาสำคัญคือ ประชาชนในท้องถิ่น มีการศึกษาไม่สูงมากขึ้น อีกทั้งการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนยังไม่ดีเท่าที่ควร แนวทางต้องหามาตรการให้ชุมชนมี ส่วนร่วมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว มีระบบบริหารจัดการการท่องเที่ยวและพัฒนาสิ่งแวดล้อมความ สะดวกแก่นักท่องเที่ยว รวมถึงพัฒนาระบบประสานงานระหว่างชุมชนกับภาครัฐอย่างเข้มแข็ง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
จุดมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ข้อจำกัดในการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
สมมติฐานการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการจัดการเชิงนิเวศ.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม.....	15
แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ.....	25
ความหมายความเข้าใจ (Comprehension).....	28
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตำบลบางพลีใหญ่และประวัติตลาดน้ำบางพลี.....	29
ประวัติความเป็นมาของตลาดน้ำบางพลี ตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ.....	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	33
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	37
รูปแบบการดำเนินการวิจัย.....	37
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	39
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	40

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	41
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการได้รับข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนและผู้ประกอบการร้านค้าภายในตลาดน้ำบางพลี.....	42
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.....	46
ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน.....	49
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหาของประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตลาดน้ำบางพลี.....	123
ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับความคิดเห็น ความรู้และความเข้าใจลักษณะและรูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการดูแลพื้นที่ในตลาดน้ำบางพลี.....	125
5 สรุปผลการวิจัย.....	129
สรุปผลการวิจัย.....	130
อภิปรายผลการวิจัย.....	139
ข้อเสนอแนะ.....	145
บรรณานุกรม.....	147

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก	150
ประวัติผู้วิจัย.....	159

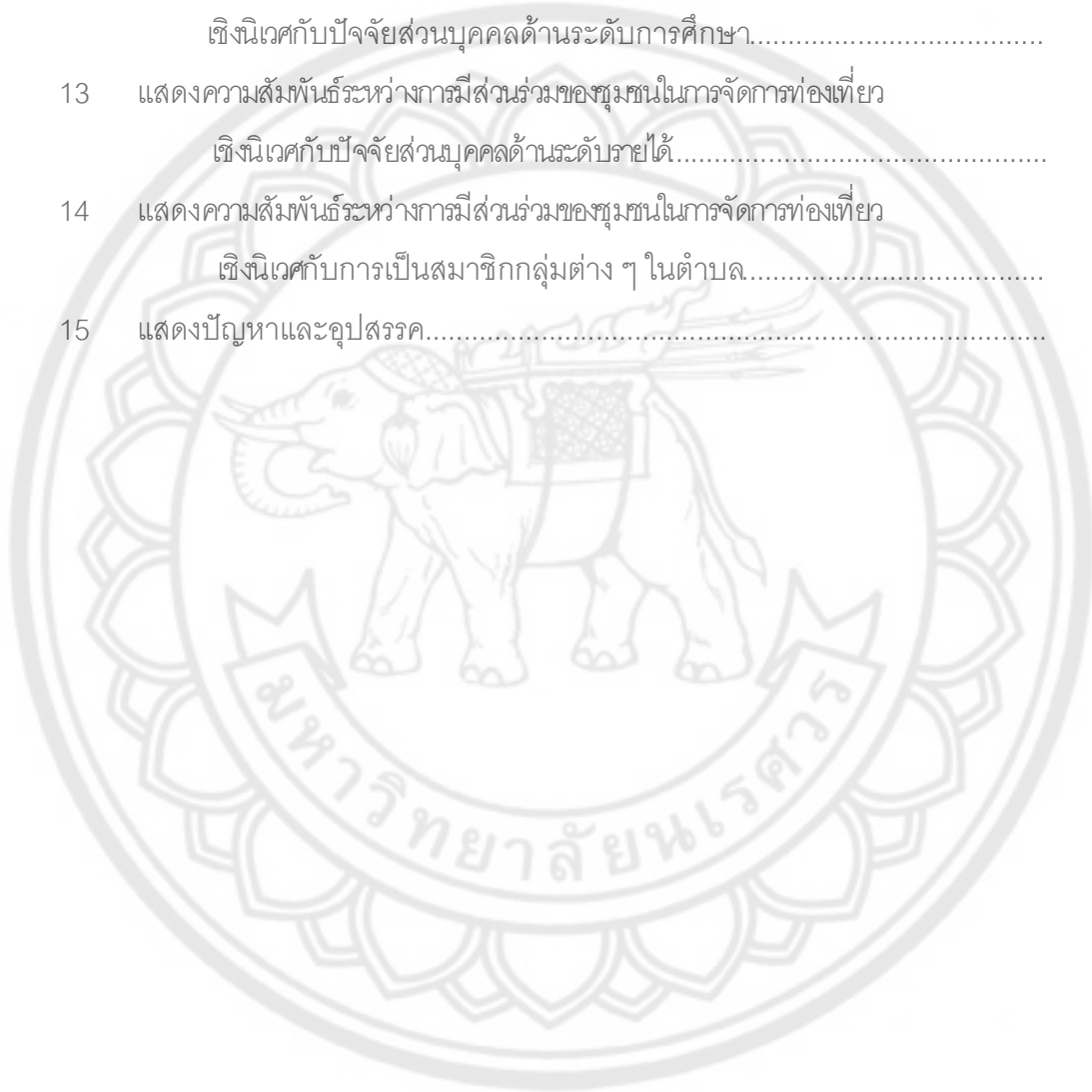

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนและผู้ประกอบการร้านค้าภายในตลาดน้ำบางพลี.....	42
2	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนและผู้ประกอบการร้านค้าภายในตลาดน้ำบางพลี.....	43
3	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนและผู้ประกอบการร้านค้าภายในตลาดน้ำบางพลี.....	45
4	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนและผู้ประกอบการร้านค้าภายในตลาดน้ำบางพลี.....	46
5	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ.....	49
6	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ.....	54
7	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา.....	58
8	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้.....	62
9	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับการเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ในตำบล.....	66
10	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ.....	70
11	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ.....	80

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
12 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว เชิงนิเวศกับปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา.....	91
13 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว เชิงนิเวศกับปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้.....	102
14 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว เชิงนิเวศกับการเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ในตำบล.....	113
15 แสดงปัญหาและอุปสรรค.....	123

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	8
2 แสดงความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมของประชาชน.....	18
3 แสดงการค้าขายบริเวณตลาดน้ำ.....	31

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

การท่องเที่ยวของประเทศไทยในปัจจุบัน ถือได้ว่าเป็นอุตสาหกรรมที่นำรายได้ประเภทเงินตราต่างประเทศเข้ามาอย่างมหาศาล และการท่องเที่ยวที่นั่นสามารถพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมให้ดีขึ้นได้ ซึ่งในอดีตการพัฒนาการท่องเที่ยวเรามุ่งเน้นในเรื่องของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นหลัก ทำให้เรามองถึงผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม ความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมและแหล่งท่องเที่ยว อาทิ การทำลายป่าไม้ การเพิ่มปริมาณของขยะมูลฝอย พืชพรรณสัตว์ป่าถูกทำลาย รบกวน เป็นต้นจากปัญหาความเสื่อมโทรมดังกล่าว จึงได้มีการท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่เกิดขึ้นมา โดยเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวผ่านแหล่งธรรมชาติและวัฒนธรรมโดยนักท่องเที่ยวจะต้องได้รับความรู้ ความเพลิดเพลินจากการท่องเที่ยวอย่างแท้จริงและไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม ทั้งทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติรวมทั้งท้องถิ่นต้องมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยว (ชิตจันทร์ หัสสุตร, 2530 อ้างอิงใน สุรินทร์ พูนน้อย, 2543, หน้า 2)

ซึ่งการท่องเที่ยวในประเทศไทยปัจจุบันมีปัญหาหลายประการ อาทิ นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติไม่มีความเชื่อมั่นในปัญหาทางการเมืองของประเทศไทย ทำให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติหันไปท่องเที่ยวในประเทศที่สาม โดยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พุทธศักราช 2550-2554) ได้กล่าวถึงใจความสำคัญ คือ สุข ความพอเพียง ดังนั้นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวตามแผน จึงเป็นการรักษาฐานทรัพยากรและความสมดุลของระบบนิเวศเพื่อความยั่งยืนของฐานการผลิต การดำรงชีวิตและพึ่งตนเองของชุมชนในสังคม การสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและการพัฒนาที่ยั่งยืน การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น การบริหารจัดการองค์ความรู้ เพื่อสร้างพื้นฐานของการพัฒนาโดยอาศัยความรู้พื้นฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น ร่วมกับเทคโนโลยีที่ทันสมัย ซึ่งนำไปสู่การยกระดับความสามารถการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมให้เกิดความสมดุลและเป็นการท่องเที่ยวที่มีความยั่งยืน (ธัญนิชา เลิศนรเศรษฐ์, 2550, หน้า 3)

ดังนั้นการท่องเที่ยวถือได้ว่าเป็นอุตสาหกรรมบริการที่สำคัญ มีบทบาทสำคัญทางด้านการเจริญเติบโตของ เศรษฐกิจ และ สังคมของประเทศ การท่องเที่ยวเป็นยุทธศาสตร์อย่างหนึ่งในการพัฒนาประเทศ เป็นการพัฒนาการท่องเที่ยวในรูปแบบที่ยั่งยืนทั้งระบบ

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หรือ Ecotourism เป็นแนวความคิดที่เพิ่งปรากฏขึ้นเมื่อไม่นานมานี้ และยังมีการใช้คำภาษาอังกฤษอื่นๆ ที่ให้ความหมายเช่นเดียวกัน ที่สำคัญได้แก่ Nature Tourism, Bio Tourism, Green Tourism เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การท่องเที่ยวดังกล่าวล้วนแต่เป็นการบ่งบอกถึง การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (sustainable tourism) ซึ่งจากการประชุม Globe 1990 ณ ประเทศแคนาดาได้ให้คำจำกัดความของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนว่า "การพัฒนาที่สามารถตอบสนองความต้องการของ นักท่องเที่ยวและผู้เป็นเจ้าของท้องถิ่นในปัจจุบัน โดยมีการปกป้องและสงวน รักษาโอกาสต่างๆ ของอนุชนรุ่นหลังด้วย การท่องเที่ยวนี้มีความหมายรวมถึงการจัดการทรัพยากรเพื่อตอบสนองความจำเป็นทางเศรษฐกิจสังคม และความงามทางสุนทรียภาพ ในขณะที่สามารถรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและระบบนิเวศด้วย" (สฤษฏ์ แสงอรัญญา, 2548)

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีลักษณะที่สำคัญคือ เป็นการท่องเที่ยวที่ดำเนินการภายใต้ขีดจำกัดความสามารถของธรรมชาติ และต้องตระหนักถึงการมีส่วนร่วมของประชากร ชุมชนชนบทธรรมนิยม ประเพณี ที่มีต่อขบวนการท่องเที่ยว อีกทั้งต้องยอมรับให้ประชาชนทุกส่วนได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการท่องเที่ยวอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน และต้องชี้ นำภายใต้ความปรารถนาของประชาชนท้องถิ่นและชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยวนั้นๆ (สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม แห่งประเทศไทย, 2539 อ้างอิงใน สฤษฏ์ แสงอรัญญา, 2548) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้พัฒนาการท่องเที่ยวจากแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ วัฒนธรรมให้กว้างขวางไปสู่การท่องเที่ยวที่เป็นแหล่งวัฒนธรรม ที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นนั้นๆ โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้และมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และบุคคลภายนอกหรือผู้ที่เกี่ยวข้องต้องมุ่งเน้นการท่องเที่ยวให้เป็นการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน โดยต้องมีการบริหารแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และจากกระแสทางสังคมนั่นเองจึงทำให้เกิดการท่องเที่ยวโดยชุมชน คือ การท่องเที่ยวที่คำนึงถึงความยั่งยืน โดยการกำหนดทิศทางโดยชุมชน ทั้งนี้การจัดการการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพนั้นต้องเน้นกระบวนการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการ และต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว

อย่างไรก็ตามที่ผ่านมามีการท่องเที่ยวทำให้เกิดผลกระทบจากการหวังผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวของผู้ประกอบการและผู้ที่เกี่ยวข้อง ทำให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนในท้องถิ่นทั้งวิถีชีวิตและวัฒนธรรม รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การจัดการการท่องเที่ยวในปัจจุบันยังขาดมาตรฐานคุณภาพรูปแบบที่เหมาะสม ขาดความตระหนักรู้ ขาดความรู้ความเข้าใจ ขาดการมีส่วนร่วมของชุมชน และขาดการร่วมมือของทุกภาคส่วนทั้งราชการ องค์กรเอกชน และประชาชน นอกจากประชาชนแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบันยังมีบทบาทสำคัญมาก ดังนั้น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

จากเหตุการณ์ในปัจจุบัน ได้มีแนวทางการแก้ไขแหล่งท่องเที่ยวอันเนื่องมาจากแหล่งท่องเที่ยวในปัจจุบัน ยังขาดมาตรฐานรูปแบบที่เหมาะสม ขาดการร่วมมือของทุกภาคส่วนทั้งราชการ องค์กรเอกชน และประชาชน รูปแบบการท่องเที่ยวซึ่งมีหลายรูปแบบ โดยเฉพาะการท่องเที่ยวในรูปแบบตลาดน้ำ การท่องเที่ยวตลาดน้ำเป็นรูปแบบแรกๆของกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่นักท่องเที่ยวต่างชาติให้ความสนใจ ด้วยเสน่ห์ของการท่องเที่ยวตลาดน้ำที่เกิดจากความประทับใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ได้สัมผัสกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมดั้งเดิมของชุมชนชาวสวน จากการค้าขายผลผลิตทางเกษตรทางน้ำของชาวบ้านที่หาญได้ยากในประเทศของตน

ตลาดน้ำ หมายถึง ที่เรียกแหล่งค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้ากันในท้องน้ำโดยอาศัยเรือเป็นพาหนะ แต่เดิมนอกจากจะเรียกน้ำแล้ว ยังมีชื่อเรียกกันอีกว่าตลาดเรือ หรือตลาดท้องน้ำ และในที่สุดก็กลายเป็นตลาดน้ำ ดังที่ใช้เรียกกันในปัจจุบันและตลาดน้ำมีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตในอดีตของคนไทย (ราตรี ไตเพ่งพัฒน, 2543, หน้า 3) การท่องเที่ยวเที่ยวในตลาดน้ำถือเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม แสดงถึงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน การเดินทางท่องเที่ยวของคนในสังคมสมัยใหม่ให้ความสนใจ และให้ความสำคัญกับทรัพยากรสิ่งแวดล้อมมากขึ้น (ทิพวรรณ พุ่มมณี, 2550, หน้า 3)

การท่องเที่ยวตลาดน้ำเป็นรูปแบบแรกๆของกิจกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต่างชาติให้ความสนใจ และได้สัมผัสกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมดั้งเดิมของชุมชนชาวสวน จากการค้าขายผลผลิตทางเกษตรทางน้ำของชาวบ้านที่หาญได้ยากในประเทศของตน

จากปัญหาด้านการท่องเที่ยวตลาดน้ำในปัจจุบัน คือ มีผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นนายทุนจากภายนอกเข้าไปจัดรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวและร้านขายของที่ระลึกครบวงจร ขณะที่ชาวบ้านมีบทบาทเป็นแค่ลูกจ้าง และการที่ขาดการวางแผนในระดับชุมชน ขาดผู้ดูแลรับผิดชอบอย่างต่อเนื่องมีการบริหารผูกขาดโดยเอกชนทำให้ไม่ได้รับความร่วมมือจากชุมชนหรือขาดความพร้อมด้านงบประมาณเวลาและความรู้เกี่ยวกับธุรกิจท่องเที่ยว

ตลาดน้ำบางพลีมีอายุ 141 ปีเดิมชื่อ “ตลาดศิริโสภณ”เป็นตลาดเก่าแก่ตลาดหนึ่งพื้นที่ตลาดทำจากไม้สามารถเดินติดต่อกันได้ถึง 500 เมตรมีร้านค้าทั้งหมด 115 ร้านค้า ตลาดนี้ตั้งอยู่บนฝั่งเหนือของคลองลำโรงช่วงอำเภอบางพลีจังหวัดสมุทรปราการ ตลาดน้ำบางพลีถือว่าเป็นชุมชนใหญ่และรุ่งเรืองมากในอดีตเป็นตลาดขนส่งสินค้าและผู้โดยสารจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือและกรุงเทพฯการเดินทางในสมัยก่อนจะใช้คลองลำโรง โดยที่ตั้งของตลาดน้ำบางพลีตั้งอยู่บนฝั่ง

เหนือของคลองสำโรง หมู่ 10 ตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ติดกับวัดบางพลีใหญ่ ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ ได้มีแผนยุทธศาสตร์สามปี ปี พ.ศ.2552-2554 เล็งเห็นว่าชุมชนตลาดน้ำบางพลียังขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น ปัญหาในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่ขาดการวางแผนในระดับชุมชน ขาดผู้ดูแลรับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง ขาดความพร้อมด้านงบประมาณเวลาและความรู้เกี่ยวกับธุรกิจท่องเที่ยว ซึ่งต้องหาภาพลักษณ์ใหม่ที่ตรงกับความเป็นจริงและนำมาเป็นจุดขายนักท่องเที่ยว องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่จึงได้มีการจัดกิจกรรมการส่งเสริมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศบริเวณพื้นที่ตลาดน้ำบางพลีพร้อมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทในการมีส่วนร่วมจัดการแหล่งท่องเที่ยวของตนเองให้มากยิ่งขึ้น และยังคงช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งในการจัดการการท่องเที่ยวให้ชุมชนให้มากยิ่งขึ้น

จากแผนยุทธศาสตร์สามปี ปี พ.ศ.2552-2554 ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ว่าในเรื่องพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของประชาชนในท้องถิ่น จึงมีการมุ่งเน้นให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทในการจัดการทรัพยากรท้องถิ่นของตนเองมากยิ่งขึ้น โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นจึงมีความสำคัญ เพราะประชาชนจะใกล้ชิดกับแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด ย่อมรู้ถึง ศักยภาพของการท่องเที่ยวภายในท้องถิ่น ปัญหาและสภาพต่างๆ ของการท่องเที่ยวภายในท้องถิ่นของตัวเอง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ บริเวณตลาดน้ำบางพลี ศักยภาพรวมของความรู้และการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ทั้งนี้เพื่อให้ได้แนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวตลาดน้ำบางพลีให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพต่อไป

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ บริเวณตลาดน้ำบางพลีตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยทางด้านความรู้และการรับรู้ข่าวสารต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ บริเวณตลาดน้ำบางพลี ตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ บริเวณตลาดน้ำบางพลี ตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
4. เพื่อนำเสนอแนวทางในการพัฒนาในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ บริเวณตลาดน้ำบางพลีตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

ความสำคัญของการวิจัย

1. ความรู้ที่ได้จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศบริเวณตลาดน้ำบางพลี นำมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในชุมชนตลาดน้ำบางพลี
2. ได้ภาพรวมของความรู้ ความเข้าใจของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ บริเวณตลาดน้ำบางพลี ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. ผลวิจัยที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อองค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ในการพัฒนาให้เป็นที่ไปตามวัตถุประสงค์มากยิ่งขึ้น
4. ได้แนวทางในการปรับปรุงแก้ไข และส่งเสริมของตลาดน้ำที่มีลักษณะเดียวกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหาที่ศึกษา ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชน ความรู้ความเข้าใจในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศึกษาทัศนคติของประชาชนที่อาศัยในตำบลบางพลีใหญ่ และการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศบริเวณตลาดน้ำบางพลี
2. ขอบเขตด้านพื้นที่ หมายถึง ตำบลบางพลีใหญ่ ในท้องถิ่นอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ มีเขตการปกครอง รวม 23 หมู่บ้าน ซึ่งผู้วิจัยศึกษาเฉพาะหมู่ที่ 10 บ้านบางพลี
3. ขอบเขตด้านประชากร ศึกษากลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม
 - 3.1 ผู้รับผิดชอบ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการการท่องเที่ยวตลาดน้ำ

ประกอบด้วย	
นายกเทศมนตรีตำบลบางพลีใหญ่	1 คน
กำนัน	1 คน
เจ้าอาวาสวัดบางพลีใหญ่ใน	1 รูป
รวมทั้งหมด	3 คน
 - 3.2 กลุ่มผู้ประกอบการร้านค้าภายในตลาดน้ำบางพลีความยาวของตลาด 500 เมตร ซึ่งมีร้านค้าจำนวน 116 ร้าน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และศึกษาจากจำนวนร้านค้า 116 ร้าน ประกอบด้วยเจ้าของผู้ประกอบการร้านค้าหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในร้านค้าจำนวน 116 คน

ข้อจำกัดในการทำวิจัย

1. ผู้ที่มีส่วนร่วมในชุมชนมีจำนวนจำกัด คือ ทั้งหมด 115 ร้าน จึงใช้เป็นกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยในการทดสอบทั้งหมด
2. การทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือจะใช้ประชากรส่วนหนึ่งที่ไม่อยู่ในบริเวณตลาดน้ำและมีลักษณะใกล้เคียงกันอยู่ในชุมชนตลาดน้ำบางพลีเดียวกัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ชุมชน หมายถึง องค์การทางสังคมอย่างหนึ่งที่มีอาณาเขตครอบคลุมพื้นที่หนึ่งและสมาชิก สามารถบรรลุถึงความต้องการพื้นฐานและจะสามารถจะแก้ไขปัญหาชุมชน

ชุมชนตลาดน้ำบางพลี หมายถึง อาณาเขตที่อยู่อาศัยของสมาชิกตั้งอยู่ใกล้วัดบางพลีใหญ่ตามแนวริมคลองลำโรงเหนือ

การจัดการการท่องเที่ยว หมายถึง การทำให้องค์กรมีความบรรลุเป้าหมายโดยผ่านกระบวนการการวางแผน การมีส่วนร่วมปฏิบัติการ ส่วนร่วมในผลประโยชน์ และส่วนร่วมในการประเมินผลแหล่งท่องเที่ยว

ความต้องการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การที่ประชาชนประสงค์ที่จะเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยมิได้บังคับ และมีการกระทำในลักษณะ การทำงานร่วมกัน การดำเนินการร่วมกันในการคิดวางแผนและตัดสินใจ ปฏิบัติติดตาม ประเมินผล

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผน หมายถึง การที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในชุมชนตลาดน้ำบางพลีในการแสดงความคิดเห็น การวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว วางแผนจัดสรรงบประมาณวางแผนจัดสรรบุคลากรเพื่อที่จะพัฒนาและแก้ไขปัญหา

การมีส่วนร่วมของชุมชนในด้านการดำเนินงานประสานงาน หมายถึง การที่ชุมชนตลาดน้ำบางพลีได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประสานงาน รวมทั้งจัดกิจกรรม โดยที่ประชาชนได้มีการสร้างประโยชน์ และเข้าร่วมบริหารประสานงาน

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการได้รับประโยชน์ หมายถึง การที่ชุมชนตลาดน้ำบางพลีได้รับผลประโยชน์จากการเข้ามามีส่วนร่วม ทำให้ตนเองรู้สึกภูมิใจในตลาดน้ำบางพลีที่ก่อให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

การมีส่วนร่วมของชุมชนในด้านประเมินผล หมายถึง การที่ชุมชนตลาดน้ำบางพลีได้เข้าร่วมเพื่อค้นคว้าหาข้อดีและข้อบกพร่องจากการดำเนินกิจกรรมเพื่อหาหนทางปรับปรุงแก้ไข และเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนา

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การพัฒนาที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและผู้เป็นเจ้าของท้องถิ่นในปัจจุบัน โดยมีการปกป้องและสงวน รักษาโอกาสต่างๆ ของอนุชนรุ่นหลังด้วย การท่องเที่ยวที่มีความหมายรวมถึงการจัดการทรัพยากรเพื่อตอบสนองความจำเป็นทางเศรษฐกิจสังคม และความงามทางสุนทรียภาพ ในขณะที่สามารถรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและระบบนิเวศด้วย

แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่เขตอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ คือ ตลาดน้ำบางพลี ตั้งอยู่ หมู่ 10 ต.บางพลีใหญ่ อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ ซึ่งมีรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

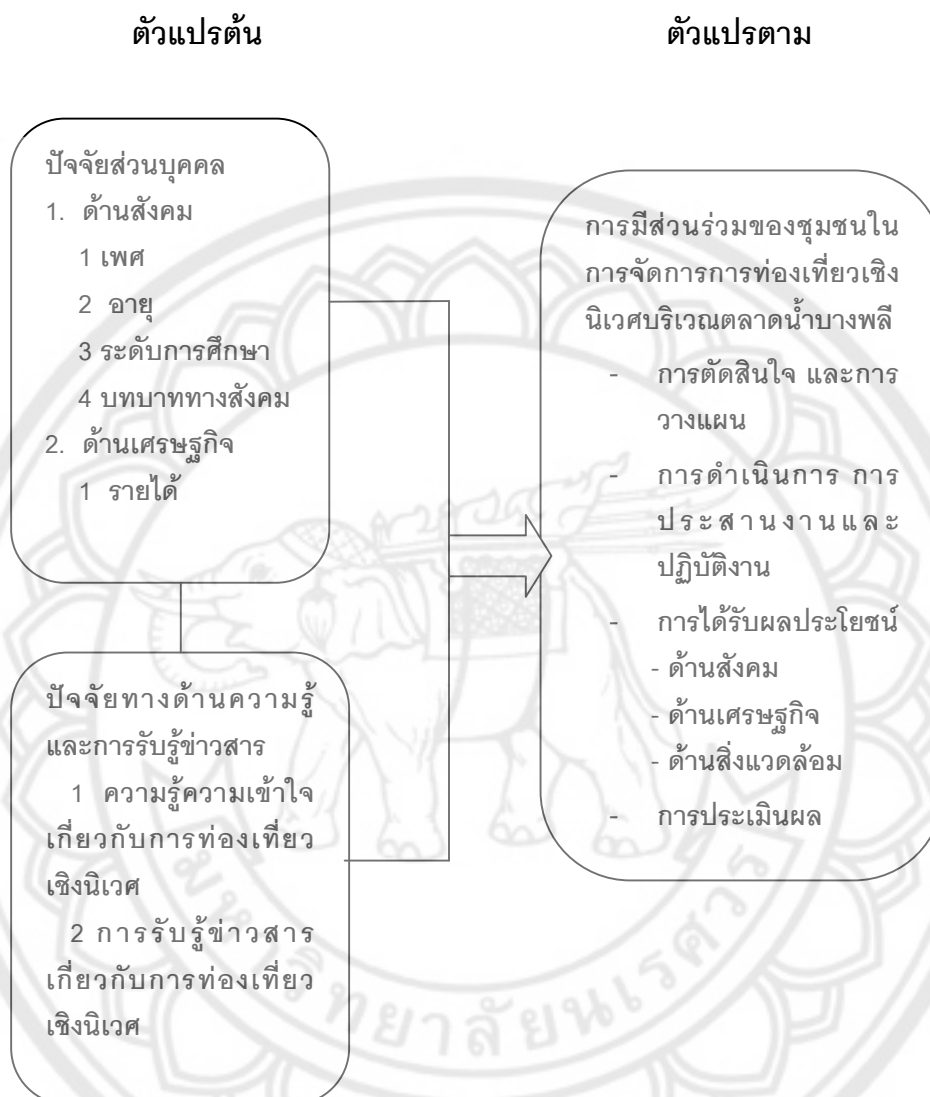
ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง ความรู้ระดับพื้นฐานเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ที่ประชาชนพึงจำ

จังหวัดสมุทรปราการ หมายถึง พื้นที่ที่อยู่ในภาคกลาง ติดกับกรุงเทพมหานคร

เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการการท่องเที่ยวตลาดน้ำ หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง บุคคลที่มีอำนาจหน้าที่ในด้านการวางแผนและบริหารงานในตำบลบางพลีใหญ่

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษา การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตลาดน้ำ: กรณีศึกษา ชุมชนตลาดน้ำบางพลี อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำไปใช้ในแนวทางการวิจัย ดังนี้

1. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการจัดการเชิงนิเวศ
 - 1.1 ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
 - 1.2 องค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
 - 1.3 หลักการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
 - 1.4 แนวโน้มการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
2. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
 - 2.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม
 - 2.2 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับการมีส่วนร่วมของชุมชน
 - 2.3 ลักษณะการมีส่วนร่วม
 - 2.4 เครื่องชี้วัดระดับการมีส่วนร่วม
 - 2.5 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม
3. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ
 - 3.1 ระดับของความรู้และความหมายของความรู้
 - 3.2 ความหมายความเข้าใจ (Comprehension)
4. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตำบลบางพลีใหญ่และประวัติตลาดน้ำบางพลี
 - 4.1 ความหมายตลาดน้ำ
 - 4.2 ประวัติความเป็นมาของตลาดน้ำบางพลี ตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
 - 4.3 สภาพทั่วไปของตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
 - 4.4 สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

4.5 ศักยภาพชุมชนและพื้นที่ของตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการจัดการเชิงนิเวศ

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หรือ Ecotourism เป็นแนวความคิดที่เพิ่งปรากฏขึ้นเมื่อไม่นานมานี้ และยังมีการใช้คำภาษาอังกฤษอื่นๆ ที่ให้ความหมายเช่นเดียวกัน ที่สำคัญได้แก่ Nature Tourism, Bio Tourism, Green Tourism เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การท่องเที่ยวดังกล่าวล้วนแต่เป็นการบ่งบอกถึง การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (sustainable tourism) ซึ่งจากการประชุม Globe 1990 ณ ประเทศแคนาดาได้ให้คำจำกัดความของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนว่า "การพัฒนาที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและผู้เป็นเจ้าของท้องถิ่นในปัจจุบัน โดยมีการปกป้องและสงวน รักษาโอกาสต่างๆ ของอนุชนรุ่นหลังด้วย การท่องเที่ยวนี้มีความหมายรวมถึงการจัดการทรัพยากรเพื่อตอบสนองความจำเป็นทางเศรษฐกิจสังคม และความงามทางสุนทรียภาพ ในขณะที่สามารถรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและระบบนิเวศด้วย (สฤษฎ์ แสงอรุณ, 2548)

ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ได้มีบุคคลหรือองค์กรต่างๆ ให้ความหมายและคำจำกัดความไว้มากมาย เป็นที่ยอมรับในระดับหนึ่งและได้รับการอ้างอิงถึงเสมอ ที่สำคัญมีดังนี้

เสรี เวชบุษกร (2538) ให้คำจำกัดความการท่องเที่ยวเชิงนิเวศว่า การท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบต่อแหล่งท่องเที่ยว ที่เป็นธรรมชาติและต่อสิ่งแวดล้อมทางสังคม ซึ่งหมายรวมถึงวัฒนธรรมของชุมชนในท้องถิ่น ตลอดจนโบราณสถานโบราณวัตถุที่มีอยู่ในท้องถิ่นด้วย

กรมป่าไม้ (2548) ให้ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศว่าเป็น "การท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางไปยังแหล่งธรรมชาติและแหล่งวัฒนธรรมอย่างมีความรับผิดชอบ โดยไม่ก่อให้เกิดการรบกวนหรือความเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แต่มีวัตถุประสงค์อย่างมุ่งมั่น เพื่อชื่นชม ศึกษาเรียนรู้ และเพลิดเพลินไปกับทัศนียภาพ พืชพรรณ และสัตว์ป่า ตลอดจนลักษณะทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในแหล่งธรรมชาตินั้น อีกทั้งช่วยสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจที่ส่งผลให้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเกิดประโยชน์ต่อชุมชนอีกด้วย"

อาจสรุปความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้ดังนี้ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวไปตามแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์ และมีการอนุรักษ์สภาพแวดล้อม โดยมีการควบคุมผลกระทบและสร้างบรรยากาศของการศึกษาเรียนรู้ ธรรมชาติแวดล้อม พร้อมให้ชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์เพื่อเพิ่มพูนคุณภาพชีวิต

ลักษณะการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยลักษณะทั่วไปของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีดังนี้

1. เป็นพื้นที่ธรรมชาติที่มีการอนุรักษ์ไว้ รวมถึงแหล่งประวัติศาสตร์โบราณคดี และวัฒนธรรมที่ปรากฏในพื้นที่ธรรมชาตินั้นๆ
2. มุ่งเน้นที่คุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวมากกว่าการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ
3. เน้นให้ทุกฝ่ายมีความรับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อมธรรมชาติและวัฒนธรรมของแหล่งท่องเที่ยว
4. ให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสเรียนรู้ หรือมีประสบการณ์โดยตรงกับสภาพแวดล้อมธรรมชาติ นอกจากนี้จะได้รับความพึงพอใจแล้ว ยังเป็นการสร้างเสริมประสบการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม
5. เป็นการท่องเที่ยวที่คืนประโยชน์สู่ธรรมชาติและชุมชนท้องถิ่นทั้งทางตรงและทางอ้อม
6. เป็นการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

องค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีองค์ประกอบสำคัญที่ควรพิจารณาอยู่ 3 ประการ คือ การสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว และการมีส่วนร่วมของชุมชนการสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติและระบบนิเวศ หากปัจจัยข้างต้นได้รับผลกระทบกระเทือนจากการใช้ประโยชน์ในรูปแบบใดก็ตาม โอกาสที่จะเกิดความเสื่อมโทรมหรือถูกทำลายจนด้อยคุณค่าไปก็มีอยู่สูง

1. การให้ความรู้ความเข้าใจให้แก่นักท่องเที่ยว พร้อมทั้งการสร้างจิตสำนึกในการปกป้องรักษาธรรมชาติแวดล้อมระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวจึงเป็นสิ่งจำเป็น รวมถึงการสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ให้กับราษฎรท้องถิ่น มีคฤเทศก์ และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดูแลรับผิดชอบแหล่งท่องเที่ยวนั้นด้วย วิธีการสร้างจิตสำนึกในด้านการอนุรักษ์สำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่นิยมใช้กันโดยทั่วไปได้แก่ การจัดทำโปรแกรมสื่อความหมายธรรมชาติ เช่น การจัดตั้งศูนย์สื่อความหมายธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยว การจัดเอกสารสิ่งพิมพ์ที่จำเป็นต่อการศึกษาเรียนรู้ การจัดนิทรรศการแผ่นป้ายบรรยายตามจุดท่องเที่ยวต่างๆ การจัดทำเส้นทางเดินป่าศึกษาธรรมชาติ รวมถึงการฝึกอบรมมัคคุเทศก์และเจ้าหน้าที่ให้สามารถชี้แนะและอธิบายเกี่ยวกับธรรมชาติและนิเวศวิทยาของสิ่งต่างๆ ที่นักท่องเที่ยวพบเห็น

2. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความสนใจที่จะศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติในลักษณะต่างๆ ทั้งสภาพภูมิทัศน์ตามธรรมชาติ ตลอดจนแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่ยากลำบากต่อการเดินทางและทำทนาย นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้จึงต้องการการ

บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติในแง่มุมต่างๆ ทั้งในระดับกว้างและระดับลึกซึ่ง ซึ่งเป็นเสมือนการเพิ่มพูนประสบการณ์และได้รับความพึงพอใจในการท่องเที่ยว

3. การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น การท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนท้องถิ่นในระยะยาว และขณะเดียวกันการท่องเที่ยวมีผลต่อการคงอยู่ของธรรมชาติแวดล้อม ดังนั้นการเปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะช่วยให้ชุมชนได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวทั้งทางตรงและทางอ้อม และทำให้ชุมชนท้องถิ่นตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ และลดการพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติลง ซึ่งนับว่าเป็นวิธีการหนึ่งในการส่งเสริมการอนุรักษ์ ซึ่งมีความสำคัญต่อสังคมส่วนรวมระดับประเทศ

หลักการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ขอบเขตของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีองค์ประกอบหลัก ดังนี้

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2538, หน้า 7-8) กล่าวถึงหลักการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมี 8 ประการ ดังนี้

1. มีพื้นฐานอยู่บนธรรมชาติ วัฒนธรรม และชุมชน
2. มีการบริหารจัดการที่ยั่งยืน
3. คำนึงถึงสังคมวัฒนธรรม
4. ให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวและคนในท้องถิ่น
5. คนในท้องถิ่นได้รับประโยชน์
6. คนในท้องถิ่นมีส่วนร่วม
7. แหล่งท่องเที่ยวเป็นของแท้ดั้งเดิม
8. นักท่องเที่ยวมีความพอใจ

สถาบันวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2540, หน้า 10) กล่าวถึงหลักการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มี 4 ประการ ดังนี้

1. เป็นการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ เป็นหลักที่มีเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น ทั้งนี้รวมถึงแหล่งวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ
2. เป็นการท่องเที่ยวที่มีการจัดการยั่งยืน เพื่อให้เป็นการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบ ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม การจัดการที่ครอบคลุม การอนุรักษ์ทรัพยากร การจัดการสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีขอบเขต

3. เป็นการท่องเที่ยวที่มีกระบวนการเรียนรู้ ตลอดเวลาโดยมีให้ศึกษา ประสบการณ์ ความประทับใจ เพื่อสร้างความตระหนักและปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องทั้งต่อนักท่องเที่ยว และ ประชาชนในท้องถิ่นและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง

4. เป็นการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของชุมชน อย่างเข้มแข็งเกือบตลอด กระบวนการ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อท้องถิ่น โดยประโยชน์ต่อท้องถิ่นที่ได้ หมายความว่า การกระจายรายได้ การยกระดับคุณภาพชีวิต และการได้รับการตอบแทนเพื่อกลับมาบำรุงรักษาจัดการ แหล่งท่องเที่ยวและในที่สุดท้องถิ่นได้รับและสามารถควบคุมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมี คุณภาพท้องถิ่นในที่นี่เริ่มต้นจากท้องถิ่นในหมู่บ้าน จนถึงการปกครองท้องถิ่น

จากการศึกษาหลักการท่องเที่ยว สรุปได้ว่า การท่องเที่ยวถือเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่ง ที่สร้างความผ่อนคลายให้กับมนุษย์ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศนั้นเป็นการท่องเที่ยวในรูปแบบหนึ่ง โดยมุ่งเน้น ธรรมชาติและรักษาสีเขียวแวดล้อม และได้มีกระบวนการเรียนรู้ การศึกษาหาประสบการณ์

แนวโน้มการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การตอบรับหรือยอมรับเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีค่อนข้างสูงมาตั้งแต่จุดเริ่มต้นเมื่อ ประมาณ 10 ปีก่อน และขณะนี้การตอบรับดังกล่าวก็ยังคงมีแนวโน้มคืบหน้าไปเรื่อยๆ ในกลุ่มของ ผู้เกี่ยวข้อง กล่าวคือ

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ผู้ดูแลอุทยานแห่งชาติได้วางกรอบนโยบาย การท่องเที่ยวตามอุทยานแห่งชาติต่างๆ ทั้งบกและทะเล เป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทั้งหมด โดย เปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม และได้ประโยชน์จากการท่องเที่ยวอย่างกว้างขวางขึ้น กว่าแต่ก่อน พร้อมดำเนินการให้เกิดโอกาสในการศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศและความ หลากหลายทางชีวภาพแก่นักท่องเที่ยวที่ไปเยือน โดยผ่านกระบวนการสื่อความหมายธรรมชาติ เป็นต้น

ชุมชนท้องถิ่นจำนวนมากในทุกภาคของประเทศ ขยายการเปิดรับนักท่องเที่ยวให้ไปเยือน เพื่อศึกษาเรียนรู้ประเพณี วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของตน

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) หลายแห่งเริ่มหันมาให้ความสำคัญของการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากขึ้น แม้ส่วนใหญ่ จะยังมีขีดความสามารถในการบริหารจัดการแหล่ง ท่องเที่ยวของตน ตามแนวคิดและหลักการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศค่อนข้างจำกัดส่วนราชการซึ่ง มีที่ดินและทรัพยากรท่องเที่ยวอยู่บ้าง อย่างเช่น กระทรวงกลาโหม (ที่ดินทหารในจังหวัดต่างๆ) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ ฯลฯ) เริ่มมีการจัดสรรงบประมาณลงไปพัฒนาที่ดินในความรับผิดชอบ เพื่อรองรับการท่องเที่ยวใน

รูปแบบที่เรียกกันว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศบ้าง การท่องเที่ยวเชิงเกษตรบ้าง แล้วแต่ความเหมาะสม

ผู้ประกอบการการท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริษัททัวร์ทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค และ NGOs ด้านการอนุรักษ์หลายราย มีการจัดนำเที่ยวเชิงนิเวศและการศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ในพื้นที่เป้าหมายเพิ่มมากขึ้น พร้อมจัดให้มีมัคคุเทศก์ ที่ผ่านการฝึกอบรมและมีใบอนุญาตประกอบอาชีพเป็นผู้นำ สถาบันการศึกษาหลายแห่งมีการเปิดหลักสูตร สอนเรื่องการท่องเที่ยวมากขึ้น โดยบางสถาบันมีวิชาหรือสาขาที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยตรง และมีโครงการศึกษาวิจัย และ/หรือบริการทางวิชาการ ด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตามโอกาสจะอำนวย นอกจากนี้หน่วยงานที่ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ อย่างเช่น สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ฯลฯ ก็ให้การสนับสนุนนักวิจัยทุกระดับ ดำเนินการศึกษาเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในประเด็นต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมของประชาชน ได้มีนักวิชาการได้ให้ความหมายที่แตกต่างกัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจได้ถูกต้อง ถึงความหมายของการมีส่วนร่วม มีผู้ให้ความหมายไว้แตกต่างกัน ดังนี้

ความหมายของการมีส่วนร่วม

United Nation (1975, p. 4) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า เป็นกระบวนการเกี่ยวกับการกระทำ และเกี่ยวข้องกับมวลชนในระดับต่าง ๆ ดังนี้ ประการแรก ในกระบวนการตัดสินใจ ซึ่งตัดสินใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ ทางสังคม และการจัดสรรทรัพยากร และประการที่สอง ในการกระทำโดยสมัครใจต่อกิจกรรมและโครงการ

ไพรัตน์ เดชะรินทร์ (2526, หน้า 25) ได้ชี้ให้เห็นลักษณะของการมีส่วนร่วมไว้ว่าการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนที่แล้วมา เป็นการเข้ามามีส่วนร่วมในแง่เข้ามาร่วมสมทบแรงงาน สมทบวัสดุ สมทบเงิน ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมกันทำ

พัฒน์ บุญยรัตนพันธ์ (2517, หน้า 3) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนจะต้องมีขึ้นโดยตลอดตั้งแต่ขั้นการร่วมวางแผน โครงการ การเสียสละกำลัง แรงงาน วัสดุ กำลังเงิน หรือทรัพยากรใด ๆ ที่มีอยู่ในชุมชน

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี (2526, หน้า 20) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึงการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลกระทบต่อประชาชนเอง

อำนาจ อนันตชัย (2527, หน้า 138) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมว่า การพัฒนาแบบมีส่วนร่วมจะช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของงานตึ่ยิ่งขึ้น ประสิทธิภาพเกี่ยวกับหน่วยงาน มีโครงสร้าง นโยบาย การดำเนินงานและใช้วิธีการให้บรรลุถึงเป้าหมาย โดยวิธีการที่ดีที่สุดในสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกกับคุณภาพของคนในหน่วยงาน

Keith (1972, p.136) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า หมายถึง การเกี่ยวข้องทางจิตใจ และอารมณ์ของบุคคลหนึ่ง ในสถานการณ์กลุ่มหนึ่ง ซึ่งผลของการเกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นเหตุเร้าใจ ให้กระทำการบรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้น กับทั้งให้ความรู้สึกร่วมรับผิดชอบ กับกลุ่มดังกล่าวด้วย

Reeders (1963, p.39) ให้ความหมายการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ว่า การมีส่วนร่วมหมายถึง การมีส่วนร่วมในการปฏิสัมพันธ์กันทางสังคม ซึ่งรวมทั้งการมีส่วนร่วมของปัจเจกบุคคลและการมีส่วนร่วมของกลุ่ม

Erwin (1976, p.138) ให้แนวความคิดเกี่ยวกับความหมายของการมีส่วนร่วมว่าเป็นกระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ตัดสินใจแก้ปัญหา ของตน เน้นการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างแท้จริงขั้นของประชาชน ใช้ความคิดสร้างสรรค์และความชำนาญของประชาชน แก้ไขปัญหาพร้อมกับการใช้วิทยาการที่เหมาะสมและสนับสนุนติดตามผลการปฏิบัติงานขององค์กรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

Chapin (1977, p.317) กล่าวว่า ลักษณะที่จะเป็นเครื่องชี้การมีส่วนร่วมของประชาชนทางสังคม จะดูได้จากลักษณะต่าง ๆ ที่แสดงออก คือ การเป็นสมาชิกกลุ่ม การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ การบริจาคเงินทอง วัสดุ สิ่งของ และการเสียสละเวลา แรงงาน การเงิน การเป็น สมาชิกของคณะ กรรมการและการเป็นผู้ดำเนินการในกิจการนั้น ๆ โดยตรง

สันติ พัฒนาศักดิ์ (2539, หน้า 25) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม คือ การที่ให้ประชาชนในท้องถิ่นหรือเกษตรกรในท้องถิ่นมีการประสานงาน และความรับผิดชอบในการพัฒนาท้องถิ่นให้ตรงกับความต้องการของตนเอง โดยได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และมีการวางแผนไปจนถึงการลงมือปฏิบัติตามแผนและการประเมินผล ซึ่งจะก่อให้เกิดเกษตรกรหรือชุมชนเกิดจิตสำนึกร่วมกันถึงการเป็นเจ้าของกิจการนั้น

ไพโรจน์ สุขสัมฤทธิ์ (2532, หน้า 36) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกระบวนการดำเนินงานรวมพลังประชาชนกับองค์กรของรัฐหรือองค์กรของเอกชน เพื่อประโยชน์ใน

การพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาของชุมชน โดยยึดหลักการว่า สมาชิกในชุมชนนั้นๆ จะต้องร่วมมือกันวางแผนและปฏิบัติงาน เพื่อสนองความต้องการหรือแก้ไขปัญหาของประชาชนในชุมชน

สิทธิชัย เสรีสงแสง (2535, หน้า 27) แสดงความคิดเห็นว่า การมีส่วนร่วมที่แท้จริงจะต้องไม่หมายความว่าเพียงการดึงประชาชนเข้ามาร่วมโครงการที่รัฐเป็นผู้กำหนด “รูปแบบเป้าหมายของงาน” และ “กำหนดให้มีการเข้าร่วมงาน” ดังที่ผ่านมา แต่จะต้องเป็นการมีส่วนร่วมอย่างมีสำนึกรับผิดชอบ และมีบทบาทอย่างเต็มที่ ตั้งแต่คิดค้นปัญหา วางแผนปฏิบัติงาน ดูแลกำกับ ตลอดจนประเมินผล ติดตามงาน การมีส่วนร่วมของประชาชนที่แท้จริงจะต้อง หมายถึง การมอบประชาธิปไตยขั้นพื้นฐานคืนสู่ประชาชน การพยายามจัดตั้ง และพัฒนาองค์กรของประชาชนให้เข้มแข็งบนพื้นฐานของตนเองเป็นสำคัญ

ชูเกียรติ ลีสุวรรณ (2541, หน้า 15) กล่าวว่า แนวความคิดเรื่องการมีส่วนร่วมเกิดมาจากความเชื่อที่ว่า มนุษย์เป็นสิ่งที่ชีวิตที่มีปัญหา ตระหนักรู้ และควบคุมสิ่งแวดล้อมได้ ดังนั้น มนุษย์ไม่ว่าจะอยู่ห่างไกลเพียงใด จึงควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มีผลกระทบต่อชีวิตของเขาเอง นอกจากนั้นแล้วการมีส่วนร่วมยังช่วยลดปัญหาความแตกแยก เนื่องจากการนำเข้าสู่สิ่งต่างๆ จากภายนอกเข้าไปในชุมชนนั้นด้วย การมีส่วนร่วมไม่ได้หมายความว่าเพียงการมีส่วนร่วมช่วยเหลือสนับสนุนโครงการเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงขั้นตอนสำคัญ อย่างเช่น การตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการนั้นๆ ด้วย

วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน (อ้างอิงใน พิमानา บุรณนินทุ, 2535, หน้า 27) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมโดยทั่วไปว่า การเข้าร่วมอย่างแข็งขันและอย่างเต็มที่ของกลุ่มบุคคล ผู้มีส่วนร่วมมีส่วนได้ส่วนเสียทุกขั้นตอนของโครงการของงานพัฒนาชนบท โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีส่วนร่วมในอำนาจการตัดสินใจและหน้าที่ความรับผิดชอบ การมีส่วนร่วมจะเป็นเครื่องประกันว่า สิ่งที่มีส่วนได้ส่วนเสียต้องการมากที่สุดนั้นจะได้รับการตอบสนองและทำให้มีความเป็นไปได้มากขึ้นว่า สิ่งที่ทำไปนั้นจะตรงกับความต้องการอย่างแท้จริงและมีความมั่นใจมากยิ่งขึ้น ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทุกคนจะได้รับประโยชน์โดยเสมอกัน นอกจากนั้น ความหมายของความแตกต่างระหว่างการมีส่วนร่วมกับการให้ความร่วมมือจะมีความหมายแตกต่างกัน อีกประการหนึ่งคือ การมีส่วนร่วมจะต้อง คู่กับความรู้สึกเป็นเจ้าของ ส่วนการที่คนอื่นหรือฝ่ายอื่นเข้ามาร่วมด้วยนั้น ถือว่าเป็นการให้ความร่วมมือ

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542, หน้า 28) ได้ให้ความเห็นว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนนั้นต้องมาจากความสมัครใจของชุมชน โดยเฉพาะการสมัครใจที่จะต้อนรับนักท่องเที่ยว เพราะการท่องเที่ยวที่เข้ามาในชุมชน จะมีส่วนสร้างผลกระทบทั้งทางบวกและลบดังที่กล่าวแล้ว ดังนั้น จะ

เป็นผลดีอย่างยิ่งหากชุมชนมีการประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวว่ามีอุปทานการท่องเที่ยวเป็นอย่างไรนอกจากนี้ การมีส่วนร่วมของประชาชนยังเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นมีความร่วมมือ การประสานงาน และความรับผิดชอบในการพัฒนาท้องถิ่นให้ตรงกับความต้องการของตนเองโดยได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามสมควร

สุทัศน์ กีฬาแปง (2544, หน้า 22) ซึ่งพอจะสรุปเป็นแผนภาพได้ตามแผน ภาพ 2 ดังนี้

ภาพ 2 แสดงความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมของประชาชน

จากความหมายดังกล่าว การมีส่วนร่วมหมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชน กลุ่ม องค์กรมีส่วนร่วมในการพัฒนา การตัดสินใจในการดำเนินงาน วางแผน ตามข้อเสนอโครงการเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับการมีส่วนร่วมของชุมชน

มีการศึกษาวิจัยโดยชุมชนเป็นฐานในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แต่ยังคงขาดการศึกษาประเมินความยั่งยืนของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อย่างไรก็ตามได้มีสิ่งบ่งชี้ว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนจะยั่งยืนได้ ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ความต้องการของชุมชน โครงการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสำหรับชุมชนได้ก้ตามจะต้องเกิดจากความสนใจและความต้องการของสมาชิกชุมชนเองเป็นหลัก มิใช่หน่วยงานของทางราชการหรือองค์การภาคเอกชนหรือใครก็ตามไปยึดเยียดให้โดยที่ชุมชนไม่เต็มใจที่รับโครงการไว้และมีส่วนร่วม อาจเพราะความเกรงใจเกรงบารมีหรืออำนาจตามวิสัยธรรมชาติของชุมชนในชนบท

2. ความรู้และความตระหนักของชุมชน เป็นปัจจัยสำคัญอีกตัวหนึ่งที่จะชี้ว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนจะยั่งยืนหรือไม่ ความรู้และความตระหนักนี้ รวมไปถึงแนวคิดและองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนและศักยภาพ ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชุมชน (ต้นทุนทางสังคม) และสภาพแวดล้อมธรรมชาติ (ต้นทุนทางธรรมชาติแวดล้อม) หากดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและความรู้อื่นๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการพัฒนาและการบริหารจัดการ

3. การได้รับการสนับสนุนจากภายนอก ชุมชนท้องถิ่นในชนบทส่วนใหญ่มักอยู่ในภาวะด้อยโอกาสในหลายเรื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องความรู้และทักษะในการพัฒนาและการจัดการ ยิ่งเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งเป็นงานบริการที่ต้องมีมาตรฐานขั้นต่ำ เพราะมีการแข่งขันทางการตลาดแล้ว เป็นสิ่งที่ชุมชนท้องถิ่นไม่คุ้นเคย ก็เป็นสาเหตุทำให้เกิดความท้อแท้และไม่สามารถดำเนินการต่างๆ ตามความตั้งใจได้ ตรงจุดนี้หน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชนรวมทั้ง NGOs หรือผู้รู้ต่างๆ จะต้องเข้ามาสนับสนุนหรือช่วยเหลือ สร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนดังกล่าวในข้อ 2 อย่างจริงจังและต่อเนื่อง พร้อมสร้างภูมิคุ้มกันต้านทานต่ออิทธิพลต่างๆ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่มีผลมาจากการท่องเที่ยวด้วย

4. การตัดสินใจและการแบ่งปันประโยชน์ การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นจะต้องพัฒนาให้รวมไปถึงการมีส่วนร่วมในการคิด การปฏิบัติ การแก้ไขปัญหา และการติดตามประเมินผลแบบครบวงจร ไม่ใช่ผู้นำหรือกลุ่มผู้นำท้องถิ่นดำเนินการเองทั้งหมด และที่สำคัญจะต้องมีกลไกและระบบการแบ่งปันรายได้หรือประโยชน์อื่นๆ อันเกิดจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นธรรมและความโปร่งใส โดยเฉพาะประเด็นหลังนี้มักจะเป็นสาเหตุของความไม่ยั่งยืนในการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นค่อนข้างสูงทีเดียว

ลักษณะการมีส่วนร่วม

ฉอาน วุฒิศึกกรมรักษา (2526, หน้า 16) ได้จำแนกการเข้ามามีส่วนร่วมไว้เป็น 5 ขั้นตอน คือ (1) ขั้นตอนกำหนดความต้องการ (2) ขั้นตอนวางแผนการดำเนินงาน (3) ขั้นตอนตัดสินใจ (4) ขั้นตอนดำเนินการ และ (5) ขั้นตอนติดตามผลงาน

เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (2527, หน้า 10) ได้สรุปการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ 4 ขั้นตอน คือ

1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินงานกิจกรรม
3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน
4. การมีส่วนร่วมในการติดตาม

ไพรัตน์ เดชะรินทร์ (2527, หน้า 6-7) กล่าวถึงขั้นตอนของการมีส่วนร่วมการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายการพัฒนาที่กำหนดไว้คือ ร่วมทำการศึกษา ค้นคว้า ปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนรวมถึงความต้องการของชุมชน ร่วมคิดหาและสร้างรูปแบบ และวิธีการพัฒนาเพื่อแก้ไขและลดปัญหาของชุมชน หรือเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน หรือสนองความต้องการของชุมชน ร่วมวางแผนนโยบาย หรือแผนงาน หรือโครงการ หรือกิจกรรมเพื่อจัดและแก้ปัญหาและสนองความต้องการของชุมชน

นิศากร สิงห์เสนี (2541) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนประกอบไปด้วยขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการระบุปัญหา ตัดสินใจและสาเหตุปัญหา ขั้นตอนนี้ เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุด เพราะถ้าประชาชนไม่มีบทบาทในการระบุปัญหาและความต้องการของเขาแล้วโครงการต่างๆ ที่วางออกมาก็จะไร้ประโยชน์ เพราะมิได้ตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของประชาชน ดังนั้นต้องให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการระบุปัญหา วิเคราะห์ปัญหาด้วยตนเองโครงการที่วางไว้ก็จะสามารถดำเนินไปสู่จุดหมายโดยง่าย เพราะประชาชนจะเกิดความรู้สึกที่เป็นเจ้าของโครงการ ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการหรือแก้ปัญหาให้พวกเขาเองได้อย่างถูกต้อง

2. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาวางแผนดำเนินกิจกรรม คือ การร่วมกันวางแผนโครงการดำเนินกิจกรรม เพื่อตอบสนองความต้องการหรือแก้ไขปัญหาของพวกเขาด้วยตัวเอง แต่อย่างไรก็ตามนักพัฒนาควรมีส่วนเข้าร่วมในการวางแผนด้วย เพื่อคอยแนะนำประชาชนในการวางแผนกำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหา แต่มิใช่นักพัฒนาจะไปเป็นผู้วางแผนกำหนดแนวทางแก้ปัญหาเสียเอง เพราะผลเสียจะติดตามมากก็คือ ประชาชนไม่สามารถดำเนินการช่วยเหลือตัวเองได้ในโอกาสต่อไป

3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนแบ่งปันผลประโยชน์จากโครงการที่สร้างขึ้นและการปฏิบัติงาน นักพัฒนาควรกระตุ้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในชุมชนในการลงทุนในรูปของทรัพยากรหรือธรรมชาติ ที่ประชาชนมีอยู่ตามกำลังความสามารถของประชาชน แทนที่จะใช้

ทรัพยากรหรือปัจจัยจากภายนอกของชุมชนเสียทั้งหมด การดำเนินกิจกรรมร่วมกันนี้ จะเป็นการเสริมสร้างให้ประชาชนรู้จักการทำงานร่วมกัน

4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล การมีส่วนร่วมของประชาชนในขั้นนี้ จะทำให้ประชาชนได้มีการประเมินว่าผลงานที่ตัวเองดำเนินไปนั้น ได้รับผลดีผลเสียมากน้อยเพียงไร การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลนั้น จะทำให้ประชาชนรู้แจ้งเห็นจริงว่า กิจกรรมที่พวกเขาทำไปนั้นดีหรือไม่ดีอย่างไร

จากลักษณะการมีส่วนร่วมดังกล่าวสามารถสรุปได้ 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ 2) ร่วมวางแผน 3) ร่วมดำเนินการ 4) ร่วมติดตามประเมินผล

เครื่องชี้วัดระดับการมีส่วนร่วม

ประเวศ วะสี(2532) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนว่าเป็นความคิดริเริ่มของท้องถิ่นในการทำให้เกิดการจัดองค์กรและการปรากฏขึ้นของผู้นำตามธรรมชาติ จากแนวความคิดเกี่ยวกับลักษณะการมีส่วนร่วมดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่แล้วจะมีลักษณะที่ไม่แตกต่างกันมากนัก จะแตกต่างกันบ้างเล็กน้อยในส่วนของรายละเอียดที่แยกย่อยลงไปเท่านั้น อย่างไรก็ตามในการศึกษาครั้งนี้จึงได้สรุปรวมแนวความคิดเกี่ยวกับลักษณะการมีส่วนร่วมเพื่อกำหนดเป็นกรอบในการศึกษาไว้ 5 ขั้นตอน เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะการทำงานของสตรีในชนบท

1. การมีส่วนร่วมศึกษา
2. ร่วมวางแผนวางโครงการ
3. การมีส่วนร่วมปฏิบัติงาน
4. การมีส่วนร่วมติดตามผลและร่วมบำรุงรักษา

อุดม แยมชื่นพงษ์ (2537, หน้า 30) ได้สรุปแนวความคิดเกี่ยวกับลักษณะการมีส่วนร่วมเพื่อกำหนดกรอบในการศึกษาดังนี้

1. การมีส่วนร่วมศึกษาปัญหา ร่วมวางแผน
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประสานงาน
3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามผลและประเมินผล

โดยสรุปแล้วเครื่องชี้วัดระดับการมีส่วนร่วม คือ ความเต็มใจ ตั้งใจ สนใจที่จะเสียสละทั้งแรงกาย แรงใจ ทรัพยากร วัสดุโดยแสดงให้เห็นทั้งรูปธรรมและนามธรรม เพื่อให้การสนับสนุนต่อสังคมโดยส่วนรวมและให้ท้องถิ่นนั้นๆ เกิดความรัก ความสามัคคี มีความคิดริเริ่มที่จะทำให้เกิดการจัดองค์กร อันจะก่อให้เกิดประโยชน์เป็นไปในทางที่ดียิ่งขึ้นตลอดไป

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม

สากล สถิติวิทยานันท์ (2532, หน้า 166-167) ให้ความเห็นการมีส่วนร่วมว่าเกิดจากแนวคิดสำคัญ 3 ประการ คือ

1. ความสนใจและความห่วงกังวลร่วมกัน ซึ่งเกิดจากความสนใจและความห่วงกังวลร่วมกัน
2. ความเดือดร้อนและความไม่พึงพอใจร่วมกันที่มีอยู่ต่อสถานการณ์ที่เป็นอยู่นั้นผลักดันให้พุ่งไปสู่การรวมกลุ่ม วางแผน และลงมือทำงานร่วมกัน
3. การตกลงใจร่วมกันที่จะเปลี่ยนแปลงกลุ่มหรือชุมชนไปในทิศทางที่พึงปรารถนา การตัดสินใจร่วมกันนี้ต้องรุนแรงและมากพอที่จะทำให้เกิดความคิดริเริ่มกระทำที่สนองตอบความเห็นชอบของคนส่วนใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนั้นๆ

นรินทร์ แก้วมีศรี (2538) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมว่าเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนา จะเห็นได้ว่ากิจกรรมการพัฒนาใดๆ ก็ตาม หากประชาชนไม่มีความรู้สึกเป็นเจ้าของ และลงมือดำเนินกิจกรรมด้วยตนเองแล้ว กิจกรรมนั้นก็อาจจะสำเร็จและดำรงอยู่ได้ แต่ถ้าหากว่าประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ ในกระบวนการอย่างถ่องแท้ จะสามารถมองเห็นผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นต่อตัวเอง ครอบครัว และชุมชน ทั้งยังได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างเพียงพอ จนเกิดความตระหนักในปัญหาของตนเองและค้นหาทางแก้ไข เพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงจนเกิดการตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมอย่างแท้จริง

ลักษณะของการมีส่วนร่วมของประชาชนมี 2 ลักษณะ คือ (นรินทร์ แก้วมีศรี, 2538, หน้า 12)

1. การมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการทุกกระบวนการ ตั้งแต่ร่วมทำการศึกษาค้นคว้าปัญหา การร่วมคิด และหาวิธีแก้ไขปัญหาร่วมวางนโยบาย หรือแผนงาน หรือโครงการ ร่วมตัดสินใจ การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชน ร่วมปฏิบัติตามนโยบายหรือแผนงานให้บรรลุตามผลที่กำหนดไว้ ร่วมควบคุมติดตามและประเมินผล

2. การมีส่วนร่วมไม่แท้จริง เป็นการมีส่วนร่วมเพียงบางส่วนโดยเฉพาะ เข้าร่วมในการปฏิบัติตามโครงการที่ได้มีการกำหนดไว้แล้ว

หลักการมีส่วนร่วมของประชาชนมีขั้นตอนในการปฏิบัติ คือ (นรินทร์ แก้วมีศรี, 2538 หน้า 12)

1. การมีส่วนร่วมในการค้นปัญหา สาเหตุของปัญหาและร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในขั้นตอนนี้ นับว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญ เพราะถ้าหากว่าบุคคลในชุมชนยังไม่สามารถเข้าใจ

ปัญหาและสาเหตุของปัญหาด้วยตัวของเขาเองแล้ว การจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ต่างๆ ก็ไม่อาจถืออำนาจประโยชน์ต่อบุคคลในชุมชนนั้นได้ เพราะบุคคลในชุมชนนั้น จะขาดความเข้าใจและมองไม่เห็นความสำคัญของกิจกรรมนั้น สิ่งหนึ่งที่ผู้ให้ความรู้จะต้องยอมรับ คือ บุคคลในชุมชนซึ่งเป็นผู้อยู่กับปัญหา จะเป็นผู้ที่รู้จักปัญหาของตนเองดีที่สุด แต่เขาจะมองปัญหานั้นได้ไม่ชัดเจนหรือเข้าไม่ถึงแก่นแท้ของปัญหา ต่อมาเมื่อมีบุคคลมาช่วยชี้แนะ เขาก็มองเห็นสาเหตุของปัญหาของตนเด่นชัดขึ้น ดังนั้น บุคคลในชุมชนจึงต้องเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อเรียนรู้ปัญหาและวิเคราะห์ปัญหาด้วยตัวเอง ทั้งการตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรม เพื่อจะนำไปสู่การหาแนวทางแก้ปัญหาต่างๆ ต่อไป

2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนและดำเนินกิจกรรม เมื่อบุคคลในชุมชนได้เรียนรู้ปัญหาของตนเองแล้ว ขั้นตอนต่อไปของการมีส่วนร่วมคือ จะต้องให้บุคคลได้เรียนรู้ในเรื่องของการวางแผนและดำเนินกิจกรรม การแสวงหาแหล่งทรัพยากรหรือความช่วยเหลือ เพื่อที่จะมาสนับสนุนกิจกรรมให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ นอกจากนี้ บุคคลยังต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาพร้อมกัน การแก้ปัญหาอาจจะกระทำได้หลายวิธีแต่จะมีวิธีที่ดีที่สุดในเรื่องดังกล่าว ผู้ที่ให้ความรู้ซึ่งอยู่ในฐานะที่มีประสบการณ์มากกว่าจะต้องเป็นผู้คอยให้คำแนะนำจนกระทั่งบุคคลเหล่านั้นสามารถตัดสินใจได้ว่า จะเลือกใช้วิธีใดในการแก้ปัญหาที่ตนเองและชุมชนกำลังเผชิญอยู่

3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมในเรื่องดังกล่าวจะสร้างความรู้สึกมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของให้เกิดขึ้นกับบุคคลและชุมชนได้เป็นอย่างดี นอกจากนั้น การปฏิบัติงานด้วยตนเองอาจจะทำให้บุคคลและชุมชนได้เรียนรู้การดำเนินกิจกรรมอย่างใกล้ชิด เมื่อเห็นประโยชน์ก็จะสามารถดำเนินกิจกรรมนั้นด้วยตัวเองพร้อมทั้งร่วมรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจการนั้นๆ ด้วย

4. การมีส่วนร่วมและการติดตามประเมินผล การประเมินผลด้วยตนเองจะทำให้บุคคลและชุมชนมีความตระหนักว่า กิจกรรมที่ตนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการมาทั้งหมดนั้นดีหรือไม่เพียงไร และควรจะพิจารณาว่าจะดำเนินการต่อไปอย่างไร ทำให้บุคคลได้เรียนรู้และใช้ประโยชน์ของการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน และจะส่งผลถึงการดำเนินกิจกรรมอย่างเดียวกันในโอกาสต่อไป ให้ประสบผลสำเร็จและเป็นไปตามเป้าหมายที่ได้วางไว้มากขึ้น

มิศรา สามารถ (2543) ได้เสนอว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นต้องตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีกิจกรรมในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์โดยไม่เบียดเบียนทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เริ่มตั้งแต่การให้ข้อมูลท้องถิ่น

การเตรียมการจัดการ การวางแผน การควบคุมดูแลการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ การมีส่วนร่วมในการบริการ และการได้รับประโยชน์จากการบริการ

จากที่กล่าวมาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมมีอยู่ด้วยกันหลายประการ คือ ลักษณะส่วนบุคคลต่างๆเช่น อายุ เพศ การศึกษา และปัจจัยอื่นๆ ทั้งนี้การตัดสินใจร่วมกันต้องมากพอที่จะให้เกิดความริเริ่มกระทำการที่ตอบสนองความเห็นชอบของคนส่วนใหญ่ โดยมีขั้นตอนในการพัฒนาไม่ว่าจะเป็นการวางแผน การดำเนินงาน การประสานงาน การรับผลประโยชน์ และการประเมินผล

นโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นในการจัดการการท่องเที่ยวของชุมชน

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (อ้างอิงใน ภราเดช พยัควิเชียร, 2543, หน้า 15) ได้กำหนดนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นในการจัดการการท่องเที่ยวของชุมชนไว้ มีดังนี้

1. พัฒนาแบบแผนการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น ตลอดจนรวมถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรท้องถิ่น เอกชน และประชาชนทั่วไป ในด้านการลงทุน การผลิตสินค้าและบริการ ทั้งนี้ต้องมีความเสมอภาค เป็นธรรม ในกรอบที่เหมาะสม สอดคล้องกับการพัฒนาด้านอื่นๆ และมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

2. สนับสนุนการจัดตั้งเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาการท่องเที่ยวในรูปขององค์กรหรือคณะกรรมการระดับชาติ ภูมิภาค และท้องถิ่น โดยมีเครือข่ายครอบคลุมผู้เกี่ยวข้อง ทุกส่วนและทุกระดับ โดยให้องค์กรมีขอบเขตความสามารถในการตัดสินใจและดำเนินการอย่างอิสระภายใต้กรอบที่ตอบสนองความจำเป็นในการจัดการแต่ละระดับ

3. เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผน ตัดสินใจ และติดตามประเมินผล ตลอดจนได้รับประโยชน์จากการพัฒนาการท่องเที่ยว รวมทั้งปรับทัศนคติและปรับปรุงขีดความสามารถของหน่วยงานของรัฐให้สามารถร่วมมือและเกื้อหนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนมากขึ้น

4. ส่งเสริมการจัดตั้งองค์กรพัฒนาเอกชนและองค์กรประชาชนที่ดูแลด้านสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมท่องเที่ยว ทั้งที่เป็นนิติบุคคลและไม่เป็นนิติบุคคล

5. แก้ไข ปรับปรุง และพัฒนากฎหมายและระบบงบประมาณของภาครัฐ ให้สามารถส่งเสริมและเื้ออำนวยต่อการประสานงานความร่วมมือของหน่วยงานปฏิบัติทุกระดับกับประชาชนท้องถิ่น ตลอดจนกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับในการให้ชุมชนมีโอกาสในการควบคุม กำกับ ดูแล และจัดการทรัพยากรด้วยตนเอง

6. สนับสนุนพัฒนาศักยภาพของคน โดยการเพิ่มความรู้ ทักษะ และการมีจิตสำนึกในด้านการจัดการพัฒนาการดำเนินธุรกิจท่องเที่ยว การอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสำหรับชุมชนให้กว้างขวางมากขึ้น

7. สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เข้มแข็งมีประสิทธิภาพในด้านการจัดการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างอิสระและสามารถจัดเก็บรายได้เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟู การท่องเที่ยวได้ด้วยตัวเอง โดยให้มีการพัฒนาทักษะการจัดการที่ถูกต้อง

8. สนับสนุนองค์กรพัฒนาเอกชนที่มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาการท่องเที่ยว การอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาทางสังคมให้มีโอกาสในการเข้าช่วยเหลือและยกระดับการมีส่วนร่วม ตลอดจนการจัดตั้งองค์กรชุมชนและองค์กรจัดการธุรกิจของประชาชนอย่างสร้างสรรค์

จากแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมข้างต้นพอสรุปได้ว่า นโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นในด้านการจัดการ โดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน การท่องเที่ยวของชุมชนจะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผน ตัดสินใจ และติดตามประเมินผล ตลอดจนได้รับประโยชน์จากการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยมีการสนับสนุนในการจัดตั้งเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาการท่องเที่ยวในรูปขององค์กรที่เกี่ยวข้องทุกส่วนและทุกระดับ

แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ

การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ได้มีผู้สนใจและผู้ศึกษาไว้มากโดยมีสาระที่เกี่ยวข้องดังนี้

ระดับของความรู้และความหมายของความรู้

พจนานุกรมทางการศึกษา (Carter V.Good, 1973, p.325) ได้ให้ความหมายของ ความรู้ ว่าความรู้เป็นข้อเท็จจริง (Facts) ความจริง (Truth) กฎเกณฑ์และข้อมูลต่างๆที่มนุษย์ได้รับและรวบรวมสะสมไว้จากมวลประสบการณ์ต่างๆ

พจนานุกรม (The Lexiticon Webster Dictionary Encyclopedia Edition, 1977, p. 531) ได้ให้คำจำกัดความ ความรู้ เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์และโครงสร้างที่เกิดขึ้นจากการศึกษาหรือเป็นความรู้ที่เกี่ยวกับสถานที่ สิ่งของ หรือบุคคล ซึ่งได้จากการสังเกต ประสบการณ์ หรือรายงาน การรับรู้ข้อเท็จจริงเหล่านี้ต้องชัดเจนและต้องอาศัยเวลา

วิชัย วงศ์ใหญ่ (2530, หน้า 130) ได้ให้ความหมายของความของ “ความรู้” ไว้ว่า ความรู้ เป็นพฤติกรรมเบื้องต้นที่ผู้เรียนสามารถจำได้ หรือระลึกได้โดยการมองเห็น ได้ยิน ความรู้ในขั้นนี้ คือ ข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ คำจำกัดความ เป็นต้น

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (อ้างอิงใน อักษร สวัสดิ์ 2542, หน้า 26) ได้ให้คำอธิบายว่า ความรู้ เป็นพฤติกรรมขั้นต้นที่ผู้เรียนรู้เพียงแต่เกิดความจำได้ โดยอาจจะเป็นการนึกได้หรือโดยการมองเห็น ได้ยิน จำได้ ความรู้ในขั้นนี้ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับคำจำกัดความ ความหมาย ข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ โครงสร้างและวิธีแก้ไขปัญหา ส่วนความเข้าใจอาจแสดงออกมาในรูปของทักษะด้าน “การแปล” ซึ่งหมายถึง ความสามารถในการเขียนบรรยายเกี่ยวกับข่าวสารนั้น ๆ โดยใช้คำพูดของตนเอง และ “การให้ความหมาย” ที่แสดงออกมาในรูปของความคิดเห็นและข้อสรุป รวมถึงความสามารถในการ “คาดคะเน” หรือการคาดหมายว่าจะเกิดอะไรขึ้น

เบนจามิน บลูม (Benjamin S. Bloom อ้างอิงใน อักษร สวัสดิ์ 2542, หน้า 26-28) ได้ให้ความหมายของ ความรู้ ว่าหมายถึง เรื่องที่เกี่ยวกับการระลึกถึงสิ่งเฉพาะ วิธีการและกระบวนการต่าง ๆ รวมถึงแบบกระสวนของโครงการวัตถุประสงค์ในด้านความรู้ โดยเน้นในเรื่องของกระบวนการทางจิตวิทยาของความจำ อันเป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงเกี่ยวกับการจัดระเบียบ โดยก่อนหน้านั้นในปี ค.ศ. 1965 บลูม และคณะ ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้หรือพุทธิพิสัย (cognitive domain) ของคน ว่าประกอบด้วยความรู้ตามระดับต่าง ๆ รวม 6 ระดับ ซึ่งอาจพิจารณาจากระดับความรู้ในขั้นต่ำไปสู่ระดับของความรู้ในระดับที่สูงขึ้นไป โดยบลูมและคณะ ได้แจกแจงรายละเอียดของแต่ละระดับไว้ดังนี้

1. ความรู้ (Knowledge) หมายถึง การเรียนรู้ที่เน้นถึงการจำและการระลึกได้ถึงความคิด วัตถุ และปรากฏการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นความจำที่เริ่มจากสิ่งง่าย ๆ ที่เป็นอิสระแก่กัน ไปจนถึงความจำในสิ่งที่ยากซับซ้อนและมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน

2. ความเข้าใจหรือความคิดรวบยอด (Comprehension) เป็นความสามารถทางสติปัญญาในการขยายความรู้ ความจำ ให้กว้างออกไปจากเดิมอย่างสมเหตุสมผล การแสดงพฤติกรรมเมื่อเผชิญกับสื่อความหมาย และความสามารถในการแปลความหมาย การสรุปหรือการขยายความสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

3. การนำไปปรับใช้ (Application) เป็นความสามารถในการนำความรู้ (knowledge) ความเข้าใจหรือความคิดรวบยอด (comprehension) ในเรื่องใด ๆ ที่มีอยู่เดิม ไปแก้ไขปัญหาที่แปลกใหม่ของเรื่องนั้น โดยการใช้ความรู้ต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธีการกับความคิดรวบยอดมาผสมผสานกับความสามารถในการแปลความหมาย การสรุปหรือการขยายความสิ่งนั้น

4. การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นความสามารถและทักษะที่สูงกว่าความเข้าใจ และการนำไปปรับใช้ โดยมีลักษณะเป็นการแยกแยะสิ่งที่จะพิจารณาออกเป็นส่วนย่อย ที่มีความสัมพันธ์กัน รวมทั้งการสืบค้นความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ เพื่อดูว่าส่วนประกอบปลีกย่อยนั้นสามารถเข้ากันได้หรือไม่ อันจะช่วยให้เกิดความเข้าใจต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างแท้จริง

5. การสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นความสามารถในการรวบรวมส่วนประกอบย่อย ๆ หรือส่วนใหญ่ ๆ เข้าด้วยกันเพื่อให้เป็นเรื่องราวอันหนึ่งอันเดียวกัน การสังเคราะห์จะมีลักษณะของการเป็นกระบวนการรวบรวมเนื้อหาสาระของเรื่องต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกัน เพื่อสร้างรูปแบบหรือโครงสร้างที่ยังไม่ชัดเจนขึ้นมาก่อน อันเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์ภายในขอบเขตของสิ่งที่กำหนดให้

6. การประเมินผล (Evaluation) เป็นความสามารถในการตัดสินใจเกี่ยวกับความคิด ค่านิยม ผลงาน คำตอบ วิธีการและเนื้อหาสาระเพื่อวัตถุประสงค์บางอย่าง โดยมีการกำหนดเกณฑ์ (criteria) เป็นฐานในการพิจารณาตัดสิน การประเมินผล จัดได้ว่าเป็นขั้นตอนที่สูงสุดของพุทธิลักษณะ (characteristics of cognitive domain) ที่ต้องใช้ความรู้ความเข้าใจ การนำไปปรับใช้ การวิเคราะห์และการสังเคราะห์เข้ามาพิจารณาประกอบกันเพื่อทำการประเมินผลสิ่งหนึ่งสิ่งใด

The Modern American Dictionary ว่าได้ให้คำจำกัดความของความรู้อย่างที่แตกต่างกัน 3 ลักษณะ (Wikstrom and Normann , 1994, p 9) ดังนี้

ความรู้ คือ ความคุ้นเคยกับข้อเท็จจริง (Fact) ความจริง (Truths) หรือหลักการโดยทั่วไป (principles)

ความรู้ คือ รู้ (Known) หรืออาจจะรู้ (May be known)

ความรู้ คือ จิตสำนึก ความสนใจ (Awareness)

จากคำจำกัดความที่มีผู้กล่าวไว้ในเบื้องต้น สามารถสรุปได้ว่า ความรู้ หมายถึง ข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ และรายละเอียดของเรื่องราวและการกระทำต่าง ๆ ที่บุคคลได้ประสบมา และเก็บสะสมไว้เป็นความจำที่สามารถถ่ายทอดต่อ ๆ ไปได้ และสามารถวัดความรู้ได้โดยการระลึกถึงเรื่องเหล่านั้นแล้วแสดงออกมา

ความรู้มีอยู่มากมายรอบ ๆ ตัวเรา และสามารถจัดแบ่งออกได้เป็น 4 ระดับ (มนตรี แย้มกสิกร: 2537)

ระดับแรก ความรู้เกี่ยวกับสิ่งรอบตัวเรา ซึ่งสามารถรับรู้ได้โดยประสาทสัมผัส มองเห็น ได้ยิน ตมกลิ่น และลิ้มรสได้ เช่น ความร้อน - เย็น ความสว่าง - มืด เสียง ดัง-เบา กลิ่นหอม-เหม็น และรสเค็ม-หวาน เป็นต้น ความรู้ระดับต้นนี้อาจเรียกว่า ความรู้รู้สึก

ระดับที่สอง ได้แก่ ความรู้ด้านภาษา ซึ่งจะทำให้อ่านและเขียนหนังสือได้ ฟังเข้าใจ ฟังวิทยุและดูทีวีเรื่อง ตลอดจนมีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้สะสมและตกทอดกันมา

ระดับที่สาม ได้แก่ ความรู้ด้านวิชาการ ซึ่งได้จากการศึกษาเล่าเรียน ทำให้คิดเลขเป็น คำนวณดอกเบี้ยได้ ออกแบบอาคารได้ เขียนบทละครได้ ใช้คอมพิวเตอร์เป็น รู้กฎหมาย บ้านเมือง รู้จักกฎเกณฑ์ ทางฟิสิกส์ ดาราศาสตร์ เคมี และชีววิทยา วินิจฉัยโรคและรู้วิธีรักษาโรค เป็นต้น ความรู้วิชาการเหล่านี้ มักจะต้องเรียนรู้จากครู อาจารย์ เอกสาร ตำราทางวิชาการหรือผู้ที่รู้เรื่องนั้นมาก่อน

ระดับที่สี่ ได้แก่ ความรู้ใหม่ เป็นความรู้ที่ไม่เคยมีอยู่ก่อน ได้มาโดยการค้นคว้าวิจัย การคิดค้นกระบวนการใหม่ และควรจะหาแนวทางในการนำความรู้ใหม่ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ เพื่อให้เกิดการพัฒนา

ดังนั้นการเกิด ความรู้ จึงเป็นพฤติกรรมขั้นแรกของการเรียนรู้ และการรับรู้โดยอาศัยจากการอ่าน การพูด การฟัง การจดจำและการย้อนรำลึก ขั้นตอนนี้ไม่ต้องใช้ความคิดหรือสมรรถภาพทางสมองมากนักแต่สำคัญเพราะสามารถพัฒนาไปสู่การเกิดความเข้าใจ การนำเอาความรู้ไปใช้ในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินผล การรับรู้จึงเป็นขั้นตอนพื้นฐานในการรับข่าวสาร ความคิดมีผลเชื่อมโยงเป็นพฤติกรรมต่อเนื่องในขั้นตอนต่อมา

ความหมายความเข้าใจ (Comprehension)

จักรกริช ใจดี (2542, หน้า 8-9) ได้แยกความเข้าใจออกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

การแปลความ คือ ความสามารถในการจับใจความให้ถูกต้องกับสิ่งที่สื่อความหมายหรือความสามารถในการถ่ายทอดความหมายจากภาษาหนึ่งไปสู่อีกภาษาหนึ่ง หรือจากการสื่อสารรูปแบบหนึ่งไปสู่อีกรูปแบบหนึ่ง

การตีความ คือ ความสามารถในการอธิบาย หรือแปลความหมายหลายๆอันมาเรียบเรียง โดยทำการจัดระเบียบ สรุปย่อเป็นเนื้อความใหม่ โดยยึดเป็นเนื้อความเดิมเป็นหลักไม่ต้องอาศัยหลักเกณฑ์อื่นใดมาใช้

การขยายความ คือ ความสามารถที่ขยายเนื้อหาข้อมูลที่รับรู้มาให้มากขึ้น หรือเป็นความสามารถในการทำนาย หรือคาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้าได้อย่างดี โดยอาศัยข้อมูลอ้างอิงหรือแนวโน้มที่เกินเลยจากข้อมูล

กล่าวโดยสรุป ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ความทรงจำในเรื่องราว ข้อเท็จจริง รายละเอียดต่าง ๆ และความสามารถในการนำความรู้ที่เก็บรวบรวมมาใช้ดัดแปลง อธิบาย เปรียบเทียบในเรื่องนั้นๆ ได้อย่างมีเหตุผล และความรู้ความเข้าใจเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องโดยตรงและ

รวมถึงการนำความรู้ความเข้าใจไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ตามขั้นตอน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละบุคคลเป็นสำคัญ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงใช้แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจขององค์กรในชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การศึกษาที่ชุมชนได้จดจำหรือรวบรวมไว้ที่จะนำไปสู่ความเข้าใจและมีการนำไปปฏิบัติอย่างถูกต้อง และเนื่องจากการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น ประชาชนหรือองค์กรในชุมชนจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจเพื่อนำไปใช้และสามารถวิเคราะห์เกี่ยวกับการพัฒนาให้กับชุมชนในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วย

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตำบลบางพลีใหญ่และประวัติตลาดน้ำบางพลี

ความหมายตลาดน้ำ

ราตรี โตพงษ์พัฒน์ (2543, หน้า 3) ได้ให้ความหมายของตลาดน้ำ หมายถึง ที่เรียกแหล่งค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้ากันในห้องน้ำโดยอาศัยเรือเป็นพาหนะ แต่เดิมนอกจากเรียกว่าน้ำแล้วยังมีชื่อเรียกกันว่าตลาดเรือ หรือตลาดห้องน้ำ และในที่สุดก็กลายเป็นตลาดน้ำ

พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน (2546) หมายถึง ที่ชุมชนเพื่อซื้อขายของต่างๆ ที่มีเรือเป็นยานพาหนะบรรทุกสิ่งของ

The Junior Encyclopedia Project (กาญจนาภิเษก, 2550) ได้ให้ความหมายของคำว่าตลาดน้ำ หมายถึง ตลาดน้ำคือตลาดที่พ่อค้าแม่ค้าพายเรือบรรทุกสินค้ามาขายในย่านที่มีการเดินเรือพลุกพล่าน เช่น บริเวณปากคลอง หรือบริเวณชุมชนที่อาศัยอยู่ริมน้ำ

ประวัติความเป็นมาของตลาดน้ำบางพลี ตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

ตลาดริมน้ำโบราณบางพลีเป็นชุมชนใหญ่ชุมชนหนึ่งและมีความรุ่งเรืองมากในอดีต เป็นตลาดขนส่งสินค้าและผู้โดยสารจากภาคตะวันออกชายฝั่งทะเลสู่กรุงเทพมหานคร การเดินทางในสมัยก่อน ใช้เรือเป็นพาหนะเดินทางโดยการแจว พายและแล่นใบ เดินทางมาค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้าจะอยู่ในคลองสำโรง ตลาดน้ำบางพลีถือเป็นตลาดน้ำประวัติศาสตร์แห่งหนึ่ง มีวิถีชีวิตที่เรียบง่ายและมีวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมดั้งเดิมอยู่มากมายสมควร ระยะทางเกือบหนึ่ง กิโลเมตร ตลอดแนวสองฝั่งทางเดินที่ขนานไปกับคลองสำโรงของตลาดน้ำโบราณบางพลี ถูกจับจองจากแม่ค้าพ่อค้าที่อาศัยอยู่มาแต่ดั้งเดิมจำหน่ายสินค้านานาชนิด ทั้งอาหารอร่อย ขนมหวาน ของใช้นานาชนิด ของตกแต่งบ้านเรือน ของฝาก ร้านเสริมสวย ร้านขายเสื้อผ้า ร้านขายสัตว์เลี้ยง ฯลฯ อิ่มตา ด้วยวิทัศนของคลองสำโรงที่ประดับประดาไปด้วยเรือขายอาหาร ขนม ผลไม้ตามฤดูกาลของชาวบางพลีที่พายไป

มา และเรือที่ชาวบ้านยังใช้สัญจรไปมาในชีวิตประจำวัน เดินเท้ามาถึงกลางตลาด ชาวชุมชนได้จัดเป็นนิทรรศการ “ภาพเก่าเล่าเรื่อง” จัดแสดงภาพถ่ายสมัยเก่าเมื่อเริ่มแรกตั้งตลาด และเครื่องมือเครื่องใช้ในการประกอบอาชีพการประมงและการเกษตร อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่นำมาจัดในนิทรรศการได้รับบริจาคมาจากคนเก่าคนแก่ที่อยู่ในเหตุการณ์เมื่อ ครั้งอดีตและได้เก็บรักษาเป็นอย่างดี ตลาดน้ำบางพลีเป็นตลาดเก่าแก่ สามารถเดินต่อกันได้ยาวประมาณ 500 เมตร หลังคามุงกระเบื้องรูปว่าว ตั้งอยู่บนฝั่งเหนือของคลองสำโรง หมู่ 10 ต.บางพลีใหญ่ อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ ติดกับวัดบางพลีใหญ่ในอายุประมาณ 150 ปี

สภาพทั่วไปของตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

ข้อมูลทางกายภาพ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ต.ราชเทวะ อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ต.บางปลา และ ต.แพรภษาใหม่ อ.เมือง จ.สมุทรปราการ
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ต.บางโหลง อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ต.บางแก้ว อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ

จำนวนประชากรของตำบล

จำนวนประชากรทั้งสิ้น 44,338 คน เป็น ชาย 21,435 คน และเป็นหญิง 22,903 คน

ประวัติความเป็นมา

ตำบลบางพลีใหญ่ กำเนิดของคำว่าบางพลีเพี้ยนมาจากคำว่า "บางพลี" หรือเครื่องเช่นสังเวศ เมื่อ พ.ศ.2041 สมัยอยุธยาในรัชกาลสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2 (พ.ศ.2034-2072) ได้โปรดให้ขุดลอกคลองสำโรงพบเทวรูปสำริด 2 องค์ ที่คลองทับนาง มีจารึกชื่อว่าพญาแสนตา และมหาสังขกร ได้มีพิธีนำบัตรพลี บวงสรวงสังเวศเทวรูป จึงเรียกตำบลนั้นว่า "ที่ทำบัตรพลี" นานๆ เข้าเลยเพี้ยนเป็น "บางพลี" ในสมัยก่อนนั้นชาวบ้านส่วนใหญ่มีอาชีพทำนา จะปลูกโรงอยู่ฝั่งด้วยจากเรือนใต้ถุนสูงนั้นมาปลูกกันภายหลัง เนื่องจากมีชุมชุมมากทั้งคน และควายจะตั้งอยู่โรงเดียวกัน พอตกเย็นต้องก่อไฟสุ่มควันไต้ยุงในโรงเสียก่อน สมัยนั้นชาวบ้านลำบากมาก ชาวนาก็มักจะกลับไปอยู่บ้านสวนพอใกล้หน้าเกี่ยวก็พากันมาเก็บเกี่ยว เสร็จก็ขนข้าวกลับบ้าน ชาวบ้านส่วนใหญ่จะใช้เรือพายแจวเป็นพาหนะในการติดต่อค้าขายต่างๆ ชาวบ้านส่วนใหญ่แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ คนไทย คนรามัญ และคนลาว

ภาพ 3 แสดงการค้าขายบริเวณตลาดน้ำ

ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลี

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ ตั้งขึ้นตาม พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2538 อยู่ในเขตการปกครองของตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ตามกฎหมายว่าด้วย ลักษณะการปกครองท้องที่

สภาพทั่วไป

ที่ตั้ง องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ ตั้งอยู่ในเขตอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ระยะห่างจากศาลากลางจังหวัดสมุทรปราการ ประมาณ 15 กิโลเมตร

อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อ องค์การบริหารส่วนตำบลราชาเทวะ

ทิศใต้ ติดต่อ อำเภอมืองสมุทรปราการ

ทิศตะวันออก ติดต่อ องค์การบริหารส่วนตำบลบางโหลงและองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา

ทิศตะวันตก ติดต่อ องค์การบริหารส่วนตำบลบางแก้ว

เนื้อที่ องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ มีเนื้อที่ 39.36 ตารางกิโลเมตร หรือ 24,599 ไร่ ภูมิประเทศ สภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มกว้างใหญ่ ดินอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การทำนา ทำสวน เลี้ยงปลา มีคลองอยู่ทั่วไป เดิมประชาชนส่วนใหญ่ใช้พื้นที่ทำการเกษตรได้ดี ปัจจุบันพื้นที่การเกษตรลดลงมาก เนื่องจากมีโรงงานอุตสาหกรรม หมู่บ้านจัดสรรตั้งอยู่ พื้นที่ส่วนมากจึงเปลี่ยนเป็นสิ่งก่อสร้างขนาดใหญ่ เช่น โรงงานอุตสาหกรรม หมู่บ้านจัดสรร นอกจากนี้ยังมีการตัด

ถนนซอยต่างๆ เพื่อให้การคมนาคม สะดวกรวดเร็ว ทำให้ลำคลองหลายแห่งตื้นเขินและไม่เหมาะในการใช้ประโยชน์ต่อไป จำนวนหมู่บ้าน มี 23 หมู่ จำนวนหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล เต็มทั้งหมู่บ้าน มี 17 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1, 2, 3, 4, 5, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23 จำนวนหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล บางส่วน 6 หมู่ ได้แก่ หมู่ที่ 6, 7, 8, 9, 10, 11 ที่ตั้งถิ่นฐานในตำบล มีเทศบาลตำบลบางพลี 1 แห่ง ประชากร ประชากรรวมทั้งสิ้น 44,369 คน แยกเป็น ชาย 21,438 คน หญิง 22,931 คน มีความหนาแน่นเฉลี่ย 1,127 คน/ ตร. กม

สภาพทางเศรษฐกิจ

อาชีพ เนื่องจากพื้นที่การเกษตรลดลง และมีประชากรแฝงซึ่งอพยพมาจากจังหวัดอื่นเพื่อประกอบอาชีพรับจ้าง ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมอยู่เป็นจำนวนมากประชากรส่วนใหญ่จึงเป็นผู้ประกอบอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม รองลงมาเป็นอาชีพทำการเกษตรและการพาณิชย์อื่นๆ

ศักยภาพชุมชนและพื้นที่ของตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

ได้เริ่มดำเนินการเมื่อปี พ.ศ.2537 โดยได้รับคำแนะนำจากพัฒนากรประจำตำบลบางพลีใหญ่ โดยเริ่มจากการสำรวจข้อมูลสตรีจำนวน 23 หมู่บ้าน หมู่บ้านละ 5-9 คน และชี้แจงวัตถุประสงค์ จัดประชุมสัมมนาฟื้นฟูคณะกรรมการพัฒนาสตรี เมื่อจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาสตรีระดับตำบล (กพสต.) มีฝ่ายบริหารจำนวน 1 คณะ รวม 9 คนและคณะกรรมการพัฒนาสตรีจำนวน 46 คน มีการวางระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม เพื่อยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานและได้เรียนเชิญท่านกำนันและผู้ใหญ่บ้านหมู่ 9 เป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาและให้การสนับสนุน โดยเริ่มจากการจัดหาสถานที่ทำการ พร้อมครุภัณฑ์ในการดำเนินงาน 1 แห่ง โดยอาศัยสถานที่ อบต. บางพลีใหญ่

กลุ่มในชุมชนบางพลีใหญ่

1. กลุ่มแปรรูปพลาสติก
2. กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกล้วย
3. กลุ่มผลิตภัณฑ์สมุนไพร
4. กลุ่มสตรีตัดเย็บเสื้อผ้า
5. กลุ่มดอกไม้จันทน์
6. กลุ่มขนมหวาน

สภาพการรวมตัว

สมาชิกมีสภาพการรวมกลุ่มที่หนาแน่นและมีการประชุมกันเป็นประจำทุกเดือนสรุปผลการดำเนินงาน และปัญหาอุปสรรค พร้อมหาแนวทางแก้ไข มีการเพิ่มพูนประสิทธิภาพให้กับสมาชิก, มีการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ฯ เพื่อช่วยเหลือสมาชิกด้วยตนเอง และมีการอบรมวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

สภาพทั่วไปของชุมชน/กลุ่ม

มีการรวมตัวในรูปของกลุ่ม ในการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน โดยมีระเบียบ ข้อบังคับ ที่ต้องยึดถือและปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน มีกิจกรรมร่วมพัฒนาชุมชน และร่วมวางแผนพัฒนาหมู่บ้าน และตำบลให้ดีขึ้น โดยสร้างให้สตรีทุกคนมีความตระหนักรู้ว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของตำบล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุชิน แสงลออ (2551) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวชุมชนยี่สาร มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาถึงลักษณะของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศภายในชุมชน โดยได้เลือกศึกษาภายในพื้นที่ตำบลยี่สาร อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยได้มาจากการสำรวจข้อมูลภาคสนามร่วมกับการใช้แบบสอบถามในการสัมภาษณ์ข้อมูลจากประชาชนที่พักอาศัยภายในเขตชุมชนยี่สารจำนวนรวมทั้งสิ้น 165 ท่าน สำหรับกระบวนการของการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศนั้น ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนของการมีส่วนร่วมตามทฤษฎีของ โคเฮนและอัฟฮอฟ ออกเป็น 4 ขั้นตอน ซึ่งได้แก่ ขั้นตอนในการตัดสินใจ ขั้นตอนการดำเนินงาน ขั้นตอนการรักษาผลประโยชน์ และขั้นตอนการประเมินผล โดยแบ่งระดับการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนออกเป็น 5 ระดับ โดยใช้มาตรวัดระดับแบบลิเคิร์ต ร่วมกับการใช้สถิติเชิงพรรณนา ซึ่งได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละในการวิเคราะห์ข้อมูล

โดยผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในชุมชนยี่สารมีระดับของการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศภายในชุมชน ดังนี้ ในขั้นตอนการตัดสินใจประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย ในขั้นตอนการดำเนินงานประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ในขั้นตอนการรักษาผลประโยชน์ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย และ ในขั้นตอนการประเมินผลประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย ซึ่งผลจากระดับการมีส่วนร่วมซึ่งอยู่ในระดับน้อยมีผลทำให้องค์กรชุมชนขาดความเข้มแข็ง ผลประโยชน์ที่ได้จากการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศภายในชุมชนยี่สารในปัจจุบันพบว่า ในด้านเศรษฐกิจพบว่าการพัฒนาการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นแต่ยังมีการกระจายรายได้ที่ไม่ทั่วถึง ในด้านสังคมพบว่า การจัดการการท่องเที่ยวทำให้เกิด

การอนุรักษ์ประวัติศาสตร์โบราณสถาน ประเพณีและวัฒนธรรม สำหรับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนประกอบไปด้วยปัจจัยภายใน ซึ่งได้แก่ ประชาชนในท้องถิ่น ผู้นำชุมชน องค์การชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบล วัฒนธรรมชุมชน และปัจจัยภายนอกซึ่งได้แก่ นโยบายและแผนในการพัฒนาการมีส่วนร่วม รวมถึงความช่วยเหลือจากองค์การภายนอกชุมชน ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยคือควรมีการพัฒนาองค์การชุมชนให้มีประสิทธิภาพทั้งในด้านบุคลากร และเงินทุนซึ่งจะทำให้การจัดการการท่องเที่ยวสามารถดำเนินการโดยชุมชนต่อไปได้อย่างยั่งยืน

อติภา ตริยดลานนท์ (2548) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาตลาดน้ำวัดไทร แขวงบางขุนเทียน เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาแนวทางเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น ในการพัฒนา ตลาดน้ำวัดไทร แขวงบางขุนเทียน เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร (2) ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และ (3) ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาตลาดน้ำวัดไทร การเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 2 วิธี ได้แก่ การสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่รัฐ จำนวน 2 คน และการสนทนากลุ่ม จำนวน 2 กลุ่ม โดยการเลือกผู้นำท้องถิ่น จำนวน 10 คน และประชาชนทั่วไป จำนวน 10 คน วิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา โดยการตีความข้อมูล สร้างข้อสรุป และเปรียบเทียบข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า (1) แนวทางเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาตลาดน้ำวัดไทร จะต้องเกิดจากความร่วมมือระหว่าง ประชาชน เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้นำท้องถิ่น และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียใน ผลประโยชน์ ในขั้นตอนการค้นหาคำปัญหา การตัดสินใจ การดำเนินการ การประเมินผล และการรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น โดยมุ่งพัฒนาและฟื้นฟูสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ วิถีชีวิต การสร้างจิตสำนึกในการรักษาสิ่งแวดล้อมร่วมกันในชุมชน มีกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ และการออกกฎข้อบังคับของท้องถิ่น ซึ่งโครงการและกิจกรรมต้องมาจากความต้องการของชุมชน (2) แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ต้อง มุ่งเน้นการอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรให้คงไว้ยาวนานที่สุด ผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดร่วมมือกันเป็นภาคีเครือข่ายและรัฐให้การสนับสนุน เน้นการพัฒนาที่ต่อเนื่อง และมีการวิจัยติดตาม ประเมินผล (3) ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาตลาดน้ำ วัดไทร พบว่ายังมีความคิดเห็นไม่ตรงกันในเรื่องการเปิดประตูน้ำ ประชาชนในท้องถิ่นให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมน้อย มีการย้ายเข้ามาของคนต่างถิ่นมากขึ้นทำให้ความผูกพันของคนในชุมชนน้อยลง จึงเป็นเหตุให้ขาดความจริงจังในการแก้ปัญหาต่าง ๆ มีน้ำเน่าเสียในคลอง ประชาชนขาดจิตสำนึกในการรักษาความสะอาด คลองมีสภาพคับแคบไม่สามารถขยายได้ รวมถึงขาดการสนับสนุนอย่างจริงจัง และต่อเนื่องจากผู้เกี่ยวข้อง

สุชาติดา กรเพชรปาณี (2550) ได้วิจัยเรื่องการวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ จุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลกระทบจากธุรกิจการท่องเที่ยวล่องเรือชมหิ่งห้อยที่มีต่อชุมชนที่ตั้งอยู่ในเส้นทางหลักของการล่องเรือชมหิ่งห้อยบริเวณริมคลองอัมพวาจังหวัดสมุทรสงครามและศึกษากระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการร่วมกันแก้ไขปัญหาผู้ให้ข้อมูลหลักประกอบด้วยชาวบ้านผู้รู้เกี่ยวกับบริบทชุมชนผู้นำชุมชนผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นผู้บริหารและครูในโรงเรียนและผู้ให้บริการล่องเรือชมหิ่งห้อยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วมการสัมภาษณ์เชิงลึกการพูดคุยแบบไม่เป็นทางการและการสนทนากลุ่มผลการศึกษาแสดงให้เห็นกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการผลกระทบจากการท่องเที่ยวชมหิ่งห้อยซึ่งเป็นไปตามวงจรการมีส่วนร่วมของโคเฮนและอัปฮอฟฟ์ (Cohen and Uphoff, 1980) โดยเริ่มตั้งแต่นั้นขั้นตอนการมีส่วนร่วมตัดสินใจการมีส่วนร่วมดำเนินงานหาวิธีการแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่องการทำให้ทุกฝ่ายได้รับผลประโยชน์และการมีส่วนร่วมในการประเมินผลซึ่งเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการปัญหาผลกระทบจากธุรกิจการท่องเที่ยวชมหิ่งห้อยมีประสิทธิภาพ

นันท์ปพร สิทธิยา(2550) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษากระบวนการจัดการความรู้โดยชุมชน เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการจัดการความรู้โดยชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 2) ศึกษาปัจจัยส่งเสริมกระบวนการจัดการความรู้โดยชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ผู้วิจัยใช้แนวคิดการจัดการความรู้ มีวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพในการศึกษา 2 ชุมชน คือ ชุมชนหนองแม่เฒ่า อำเภอเขาชะเมา จังหวัดเพชรบูรณ์ และชุมชนแม่กำปอง อำเภอแม่เฒ่า จังหวัดเชียงใหม่ ใช้วิธีการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การสนทนากลุ่ม และการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) การวิเคราะห์กระบวนการจัดการความรู้โดยชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การกำหนด/ระบุสิ่งที่ต้องรู้ เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบไม่เป็นทางการ ส่วนใหญ่ความรู้ที่ถูกกำหนดขึ้นมาเพื่อส่งเสริมการจัดการท่องเที่ยวมาจากวิสัยทัศน์ของผู้นำ การแสวงหา/ได้มาซึ่งความรู้จากแหล่งธรรมชาติที่ใช้จัดการท่องเที่ยว และการแสวงหาความรู้จากคนในพื้นที่ที่อาศัย ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งหมู่บ้าน ส่วนมากความรู้เก่าแก่จะมีอยู่ในผู้ชาย มีที่ปรึกษาด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นผู้ให้/นำข่าวสารในการอบรมมาแจ้ง การขอความร่วมมือเพื่อเดินทางไปศึกษาดูงานในชุมชนอื่น ความรู้ส่วนใหญ่สร้างขึ้นมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน/การจัดการท่องเที่ยว การสร้างความรู้ที่เกี่ยวข้องเนื่องสัมพันธ์กับทรัพยากรธรรมชาติที่ชุมชนมีการรวบรวมความรู้ที่ได้รับจากภายนอกซึ่งได้จากการไปศึกษาดูงาน การแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ วิธีการรวบรวมใช้การพูดคุย การฟัง แล้วนำสิ่งที่ได้รับมาใช้ปรับปรุง การรวบรวมความรู้เข้ากับการปฏิบัติโดยที่ความรู้

เดิมเป็นความรู้พื้นฐานที่มี ในชุมชน การประมวล และกลั่นกรองความรู้ ชุมชนยังไม่มีการจัดให้เป็นระบบที่สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจน การจัดเก็บความรู้ การเปลี่ยนแปลงความรู้ที่ปรากฏชัดแจ้งไปเป็นความรู้โดยนัย ชุมชนไม่มีการนำมาเก็บรวบรวมไว้เป็นรูปธรรมในลักษณะของหนังสือเผยแพร่/หนังสือเกี่ยวกับชุมชนโดยตรง การใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์เป็นความรู้ที่เกิดจากการประกอบอาชีพ เป็นทักษะความรู้ที่เกิดจากการใช้ชีวิตซึ่งถือว่าเป็นความรู้ที่เกิดขึ้นภายใน และการนำความรู้ที่ได้รับจากหน่วยงาน/บุคคลภายนอกมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์กับการดำเนินการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชน เป็นการนำความรู้ที่ได้จากหน่วยงานภายนอกที่ได้เรียนรู้แล้วนำมาใช้ในการพัฒนาหมู่บ้าน การแบ่งปัน/การเผยแพร่ความรู้ภายในเป็นการถ่ายทอดความรู้จากกลุ่มผู้ใหญ่สู่รุ่นเยาวชน ด้วยวิธีการเล่าและการปฏิบัติให้ดูเป็นตัวอย่าง การเผยแพร่ความรู้ให้กับผู้ที่เดินทางเข้ามาเที่ยวและเข้ามาศึกษาดูงาน ลักษณะเฉพาะกระบวนการจัดการความรู้โดยชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นการเรียนรู้จาก การผลัดเปลี่ยนหน้าทำงาน/การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การเรียนรู้จากสัมพันธภาพทางอาชีพทหารพราน การเรียนรู้การเชื่อมโยงความรู้เพื่อเพิ่มมูลค่าทรัพยากรชุมชน การสะสมทุนทุน/งบประมาณของชุมชนจากสหกรณ์ไฟฟ้าของหมู่บ้าน การเรียนรู้โดยมีกลวิธีการสื่อสาร 2) ปัจจัยส่งเสริมกระบวนการจัดการความรู้โดยชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การสื่อสารทำความเข้าใจ การปฏิบัติงานที่มีความสัมพันธ์เป็นแนวราบ เนื้อหาความรู้จากการประกอบอาชีพเป็นเนื้อหาความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์การใช้ชีวิต การพูดคุยกันให้มากที่สุด เครื่องกระจายเสียง การมีส่วนร่วม และการให้ความร่วมมือจากชาวบ้าน คน/บุคลากรในชุมชนมีความรับผิดชอบร่วมกันช่วยกัน และการมีผู้นำ ที่มีวิสัยทัศน์ ซึ่งได้รับความไว้วางใจจากการคัดเลือกจากที่ประชุม โดยการลงมติของชาวบ้าน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ โดยมุ่งเน้นศึกษา การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศบริเวณตลาดน้ำ : กรณีศึกษา ชุมชนตลาดน้ำบางพลี อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งทำการเก็บข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย โดยมีขั้นตอนดังนี้

รูปแบบการดำเนินการวิจัย

1. ข้อมูลปฐมภูมิ หมายถึง การใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยสอบถามจากประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยและการสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือสำคัญในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ข้อมูลทุติยภูมิ หมายถึง การนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่างๆ โดยการค้นคว้ารวบรวมข้อมูลได้จากเอกสารที่เกี่ยวข้องในงานวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นชุมชนร้านค้าในตลาดน้ำบางพลี และผู้ที่เกี่ยวข้องในตำบลบางพลีใหญ่ ซึ่งหมายถึงดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง

1. จำนวนผู้รับผิดชอบ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการการท่องเที่ยวตลาดน้ำ
ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อเก็บข้อมูล โดยได้ตัวอย่างเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานดังนี้

นายกเทศมนตรีตำบลบางพลีใหญ่	1 คน
กำนัน	1 คน
เจ้าอาวาสวัดบางพลีใหญ่ใน	1 รูป
รวมทั้งหมดจำนวน	3 คน

2. กลุ่มผู้ประกอบการร้านค้าภายในตลาดน้ำบางพลีความยาวของตลาด 500 เมตร ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 116 ร้าน โดยกำหนดจากจำนวนร้านค้า 116 ร้าน ประกอบด้วยเจ้าของผู้ประกอบการร้านค้าหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในร้านค้าจำนวน 116 คน ใช้วิธีการ สุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถาม (Questionnaire) หรือเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อเป็นเครื่องมือในการศึกษา ซึ่งแบบสอบถามใน แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวตลาดน้ำ : กรณีศึกษา ตลาดน้ำบางพลี โดยผู้วิจัย แบ่งออกเป็น 2 ส่วน สำหรับ 3 กลุ่มประชากร กลุ่มดังนี้ คือ

กลุ่มประชากรที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ องค์การส่วนตำบลบางพลี กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เจ้าอาวาสวัดบางพลีใหญ่ใน

กลุ่มประชากรที่ 2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์สำหรับประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนและผู้ประกอบการร้านค้าภายในตลาดน้ำบางพลี ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ส่วน

ตอนที่ 1 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องได้แก่ ด้านสังคม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในพื้นที่ บทบาททางสังคม ด้านเศรษฐกิจ 1 . อาชีพ 2 . รายได้

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นลักษณะคำถามประเภทปลายปิด โดยให้เลือกตอบเป็นแบบ ถูก ผิด

ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีประเด็นดังนี้

1. การตัดสินใจ และการวางแผน
2. การดำเนินการ การประสานงานและปฏิบัติงาน
3. การได้รับผลประโยชน์
4. การประเมินผล

เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)(บุญชม ศรีสะอาด, 2543: หน้า 63-71)

- 4 หมายถึง ความคิดเห็นมีระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด
- 3 หมายถึง ความคิดเห็นมีระดับการมีส่วนร่วมมาก
- 2 หมายถึง ความคิดเห็นมีระดับการมีส่วนร่วมน้อย
- 1 หมายถึง ความคิดเห็นมีระดับการไม่เข้าร่วม

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นคำถามประเภทปลายเปิด

การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ทำการสร้างแบบสอบถามแบบปลายปิด ประเภทเลือกตอบ (check list) ซึ่งเป็นเครื่องมือในการศึกษา โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าหนังสือ ตำรา เอกสาร ทฤษฎี กรอบแนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ บริเวณตลาดน้ำ ภูมิศึกษา ชุมชนตลาดน้ำบางพลี อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ
2. ศึกษาหลักเกณฑ์การสร้างเครื่องมือ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)(บุญชม ศรีสะอาด, 2543, หน้า 63-71) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
3. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบข่ายกำหนดแนวคิดของการวิจัย
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาการวิจัย กรรมการ เพื่อพิจารณาตรวจสอบและแก้ไขเนื้อหาให้ถูกต้องและเหมาะสม ตลอดจนสำนวนภาษาที่ใช้
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขและปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน
6. นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลอง(try out) ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่จำนวน 15 คน และไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง 15 คน
7. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทั้งหมดมาหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามตามวิธีของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543)ซึ่งได้รับแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์กลับคืนมา 30 ชุด
8. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปจัดพิมพ์ เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ข้อมูลปฐมภูมิ โดยผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามด้วยตนเอง ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ ซึ่งแบบสอบถามในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ หนังสือ ตำรา เอกสาร ทฤษฎี กรอบแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ผู้วิจัยติดต่อประสานงาน เพื่อขอเก็บข้อมูลในการวิจัย โดยผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ มหาวิทยาลัยนเรศวรส่งหนังสือ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจาก องค์การบริการส่วนตำบลบางพลีใหญ่ จังหวัดสมุทรปราการ
2. ผู้วิจัยติดต่อประสานงาน นำหนังสือความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากมหาวิทยาลัยนเรศวรไปยัง องค์การบริการส่วนตำบลบางพลีใหญ่ จังหวัดสมุทรปราการ
3. ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามจาก องค์การบริการส่วนตำบลบางพลีใหญ่ จังหวัดสมุทรปราการ ในวันที่
4. ผู้วิจัยรวบรวมและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อวิจัยเก็บข้อมูลได้เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา และความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ โดยใช้การประมวลผลข้อมูลสถิติด้วยคอมพิวเตอร์ด้วย โปรแกรมทางคอมพิวเตอร์

1. การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลทกความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนและผู้ประกอบการร้านค้าภายในตลาดน้ำบางพลี การวิเคราะห์จะใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ และร้อยละ
2. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศการวิเคราะห์จะใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)
3. การทดสอบสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์กับความรู้จักเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การวิเคราะห์จะใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test)
4. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

วิเคราะห์ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหาของประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตลาดน้ำบางพลี

วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับความคิดเห็นในประเด็นความรู้และความเข้าใจ ลักษณะและรูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการดูแลพื้นที่ในตลาดน้ำบางพลี

ใช้วิธีการสังเคราะห์ข้อมูลจากการตอบคำถามปลายเปิดในส่วนข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ปัญหาของประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตลาดน้ำบางพลี และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตลาดน้ำ กรณีศึกษา ชุมชนตลาดน้ำบางพลี อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ มี 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการได้รับข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน และผู้ประกอบการร้านค้าภายในตลาดน้ำบางพลี

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหาของประชาชน ในการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตลาดน้ำบางพลี

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับความคิดเห็นในประเด็นความรู้ และความเข้าใจลักษณะ และรูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการดูแลพื้นที่ในตลาดน้ำบางพลี

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการได้รับข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน และผู้ประกอบการร้านค้าภายในตลาดน้ำบางพลี

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนและผู้ประกอบการร้านค้าภายในตลาดน้ำบางพลี

คุณสมบัติส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
เพศชาย	53	45.7
เพศหญิง	60	51.7
รวม	113	97.4
สถานภาพการทำงาน		
เจ้าของกิจการ	97	83.6
ลูกจ้างเจ้าของกิจการ	19	16.4
รวม	116	100.0
อายุ		
ไม่เกิน 40 ปี	30	25.9
41 – 50 ปี	54	46.6
ตั้งแต่ 51 ปี ขึ้นไป	29	25.0
รวม	113	97.4
ระดับการศึกษา		
ประถมและมัธยมศึกษาตอนต้น	30	25.9
มัธยมศึกษาตอนปลาย	44	37.9
อนุปริญญา ปวส. และปริญญาตรี	39	33.6
รวม	113	97.4
รายได้		
ต่ำกว่า 15,000 บาท	33	28.4
15,001 - 20,000 บาท	24	20.7
ตั้งแต่ 20,001 บาท ขึ้นไป	59	50.9
รวม	116	100.0

จากตาราง 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง ร้อยละ 51.7 สถานภาพการทำงาน ส่วนใหญ่เป็นเจ้าของกิจการ ร้อยละ 83.6 ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มอายุ 41 – 50 ปี ร้อยละ 46.6 รองลงมา คือ ไม่เกิน 40 ปี ร้อยละ 25.9 กลุ่มตัวอย่าง มีระดับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มากที่สุด ร้อยละ 37.9 อีกทั้งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีระดับรายได้ต่อเดือน ตั้งแต่ 20,001 บาท ขึ้นไป

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ตาราง 2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน และผู้ประกอบการร้านค้าภายในตลาดน้ำบางพลี

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	จำนวน	ร้อยละ
1. การเดินทางท่องเที่ยวทุกประเภทจัดว่าเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	72	62.1
2. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศต้องเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ธรรมชาติดั้งเดิมไม่ได้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ถูกสร้างขึ้นมาใหม่	74	63.8
3. การท่องเที่ยวต้องมีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ	94	81.0
4. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศต้องให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวด้วย	92	79.3
5. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจแก่ชุมชน	98	84.5
6. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่จำเป็นต้องมีผู้นำหรือบรรยายให้นักท่องเที่ยวก่อนเข้าชมแหล่งท่องเที่ยวควรให้นักท่องเที่ยวศึกษาและชื่นชมแหล่งท่องเที่ยวเอง	69	59.5
7. การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวของคนที่อาศัยอยู่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวไม่ได้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	45	38.8
8. การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกขึ้นภายในแหล่งท่องเที่ยวไม่จำเป็นถึงต้องคำนึงความกลมกลืนของธรรมชาติในพื้นที่	32	27.6
9. นักท่องเที่ยวไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบท่องเที่ยว	43	37.1

ตาราง 2 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	จำนวน	ร้อยละ
10. การรณรงค์ให้ประชาชนในท้องถิ่นที่มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหน้าที่ของรัฐฝ่ายเดียว	45	38.8
11. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศช่วยรักษาสมดุลธรรมชาติให้ดียิ่งขึ้น	72	62.1
12. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศควรมีการร่วมมือกันระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐและประชาชนที่อยู่ในพื้นที่	87	75.0
13. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ยั่งยืน ท้องถิ่นควรจัดให้ประชาชนในท้องถิ่นให้ความสำคัญการเข้ามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง	97	83.6

จากตาราง 2 พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน และผู้ประกอบการร้านค้าภายในตลาดน้ำบางพลี มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มากที่สุด 3 อันดับแรก ในประเด็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจแก่ชุมชน รองลงมา คือ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ยั่งยืน ท้องถิ่นควรจัดให้ประชาชนในท้องถิ่น ให้ความสำคัญกับการเข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง และการท่องเที่ยวต้องมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ร้อยละ 84.5 83.6 และ 81.0 ตามลำดับ

ตาราง 3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนและผู้ประกอบการร้านค้าภายในตลาดน้ำบางพลี

การได้รับข้อมูลข่าวสาร	จำนวน	ร้อยละ
การเคยได้รับข้อมูลข่าวสาร		
เคย	98	84.5
ไม่เคย	7	6.0
รวม	105	90.5
ความถี่ในการได้รับข้อมูลข่าวสาร/เดือน		
ได้รับข่าวสารจากโทรทัศน์		
1 - 5 ครั้ง	25	21.6
6 - 10 ครั้ง	62	53.4
มากกว่า 10 ครั้ง	12	10.3
รวม	99	85.3
ได้รับข่าวสารจากวิทยุ		
1 - 5 ครั้ง	45	38.8
6 - 10 ครั้ง	45	38.8
มากกว่า 10 ครั้ง	5	4.3
รวม	95	81.9
ได้รับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์/วารสาร/นิตยสาร		
1 - 5 ครั้ง	58	50.0
6 - 10 ครั้ง	29	25.0
มากกว่า 10 ครั้ง	8	6.9
รวม	95	81.9
การได้รับข้อมูลข่าวสารทางราชการ		
1 - 5 ครั้ง	67	57.8
6 - 10 ครั้ง	28	24.1
รวม	95	81.9
ได้รับข่าวสารจากการประชุม/อบรมสัมมนา		
1 - 5 ครั้ง	75	64.7
6 - 10 ครั้ง	18	15.5
รวม	93	80.2

จากตาราง 3 พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน และผู้ประกอบการร้านค้าภายในตลาดน้ำบางพลี ส่วนใหญ่เคยได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ร้อยละ 84.5 โดยประชาชนและผู้ประกอบการ ได้รับความข้อมูลข่าวสารดังกล่าว/เดือน ผ่านทางโทรทัศน์ มากที่สุด ร้อยละ 85.3 รองลงมา คือ ได้รับจากวิทยุ และจากหนังสือพิมพ์/วารสาร/นิตยสาร ร้อยละ 81.9 เท่ากัน โดยประชาชนและผู้ประกอบการส่วนใหญ่ จะรับข่าวสารจากโทรทัศน์/เดือนจะมากถึง 6 – 10 ครั้ง ร้อยละ 53.4 ส่วนการรับข่าวสารจากวิทยุจะอยู่ที่ 1 – 5 ครั้ง/เดือน ร้อยละ 38.8 เท่ากับความถี่ 6-10 ครั้ง/เดือน ร้อยละ 38.8 เช่นกัน ส่วนการรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์/วารสาร/นิตยสาร 1-5 ครั้ง/เดือน มีมากถึงร้อยละ 50.0 อีกทั้งประชาชนและผู้ประกอบการส่วนใหญ่จะได้ข่าวสารจากเอกสารทางราชการ/เดือน 1-5 ครั้ง/เดือน ร้อยละ 57.8 ส่วนช่องทางที่ประชาชนและผู้ประกอบการได้รับข่าวสารน้อยที่สุด คือ การประชุมและอบรมสัมมนา

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน และผู้ประกอบการร้านค้าภายในตลาดน้ำบางพลี

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
การมีส่วนร่วมในการวางแผนการตัดสินใจ	2.13	0.60	น้อย
1. ท่านเคยมีส่วนร่วมในการส่งเสริม การท่องเที่ยวของตลาดน้ำบางพลี	2.37	0.73	น้อย
2. ท่านเคยเข้าร่วมการประชุมจัดทำกิจกรรม การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	2.21	0.86	น้อย
3. ท่านร่วมระดมความคิดเห็นในการแก้ปัญหา ร่วมกับชาวบ้านในชุมชนตลาดน้ำบางพลี	2.01	0.87	น้อย
4. ท่านร่วมวางแผนในการออกกฎระเบียบ เพื่อความเรียบร้อยของตลาดน้ำบางพลี	2.00	0.84	น้อย
5. ท่านเคยเข้าประชุมในการจัดตั้งคณะทำงานของ ชุมชนตลาดน้ำบางพลี	2.04	0.92	น้อย

ตาราง 4 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประสานงาน			
6. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดตั้งคณะกรรมการ ในการดำเนินงานในตลาดน้ำบางพลี	2.04	0.95	
7. ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงาน ให้ความรู้หรือให้บริการแก่นักท่องเที่ยว	2.04	0.89	น้อย
8. ท่านมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ ตลาดน้ำบางพลี	2.28	0.80	น้อย
9. ท่านมีส่วนร่วมในการสนับสนุนและ อุปถัมภ์ในการดำเนินงาน	2.17	0.84	น้อย
10. ท่านมีส่วนร่วมอาสาแรงงานในการปฏิบัติงาน เพื่อชุมชนตลาดน้ำบางพลี	2.03	0.89	น้อย
11. ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงาน	2.01	0.86	น้อย
12. ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงาน กับหน่วยงานนอกชุมชน	2.09	0.87	น้อย
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ด้านสังคม			
13. ท่านได้รับความรู้ต่างๆจากการดำเนินงาน	2.42	0.76	น้อย
14. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารใหม่จากกิจกรรม ในชุมชน	2.31	0.70	น้อย
15. ท่านมีความภาคภูมิใจที่ชุมชนเป็นที่รู้จัก อย่างแพร่หลาย	2.19	0.79	น้อย
16. ท่านมีความภาคภูมิใจที่นักท่องเที่ยว เข้ามาเที่ยวในตลาดน้ำบางพลี	2.15	0.76	น้อย
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ด้านเศรษฐกิจ			
17. ท่านได้รับรายได้จากการจำหน่ายผลผลิต การให้บริการกิจกรรมกลุ่ม	2.08	0.87	น้อย
18. ท่านมีรายได้จากการขายสินค้าเพิ่มมากขึ้น จากการมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่น	2.16	0.73	น้อย

ตาราง 4 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	\bar{x}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ด้านสิ่งแวดล้อม	2.17	0.57	น้อย
19. ท่านได้รับประโยชน์จากการจัดการสภาพ แวดล้อมภายในชุมชนตลาดน้ำบางพลี	2.16	0.84	น้อย
20. ท่านมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นจากการมีส่วนร่วม ในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน	2.14	0.71	น้อย
21. ท่านและครอบครัวมีสุขภาพที่ดีจากการ มีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน	2.22	0.79	น้อย
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	2.14	0.65	น้อย
22. ท่านร่วมประเมินราคาสินค้าและคุณภาพ ของสินค้า	2.16	0.92	น้อย
23. ท่านร่วมประเมินกิจกรรมของตลาดน้ำบางพลี	2.22	0.83	น้อย
24. ท่านร่วมประเมินความเหมาะสมของสภาพ สิ่งแวดล้อมโดยรอบของร้านค้าในตลาดน้ำบางพลี	2.11	0.85	น้อย
25. ท่านร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตลาดน้ำ บางพลี	2.07	0.90	น้อย

จากตาราง 4 พบว่า ประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลี มีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในระดับน้อยทุกด้าน และเมื่อเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ด้านที่มีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ด้านสังคม ($\bar{x} = 2.68$) รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{x} = 2.17$) และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{x} = 2.14$)

หากพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลี มีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มากที่สุด 3 อันดับแรก ในประเด็นการได้รับความรู้ต่างๆ จากการดำเนินงานของชุมชน ($\bar{x} = 2.42$) รองลงมา คือ การเคยมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของตลาดน้ำบางพลี ($\bar{x} = 2.37$) และท่านได้รับข้อมูลข่าวสารใหม่จากกิจกรรมในชุมชน ($\bar{x} = 2.31$) ตามลำดับ อีกทั้งยัง พบว่า ประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลี มีส่วนร่วม

ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ น้อยที่สุด 3 อันดับแรก ในประเด็นการร่วมวางแผน ในการออกกฎระเบียบ เพื่อความเรียบร้อยของตลาดน้ำบางพลี ($\bar{x} = 2.00$) การร่วมระดมความคิดเห็นในการแก้ปัญหา ร่วมกับชาวบ้านในชุมชนตลาดน้ำบางพลี ($\bar{x} = 2.01$) และการมีส่วนร่วมในการประสานงานกับหน่วยงานนอกชุมชน ($\bar{x} = 2.01$)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

สมมติฐานที่ 1.1 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ตาราง 5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ

ความรู้ความเข้าใจ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ชาย	หญิง	รวม	χ^2	Sig.
1. การเดินทางท่องเที่ยวทุกประเภทจัดว่าเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ					
ใช่	30	42	72	2.185	.139
	41.7%	58.3%	100.0%		
ไม่ใช่	23	18	41		
	56.1%	43.9%	100.0%		
รวม	53	60	113		
	46.9%	53.1%	100.0%		
2. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ต้องเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ธรรมชาติดั้งเดิมไม่ได้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ถูกสร้างขึ้นใหม่					
ใช่	32	42	74	1.153	.283
	43.2%	56.8%	100.0%		
ไม่ใช่	21	18	39		
	53.8%	46.2%	100.0%		
รวม	53	60	113		
	46.9%	53.1%	100.0%		
3. การท่องเที่ยวต้องมีผลกระทบน้อยที่สุดต่อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ					
ใช่	47	46	93	2.788	.095

ตาราง 5 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ชาย	หญิง	รวม	χ^2	Sig.
ไม่ใช่	6	14	20		
	30.0%	70.0%	100.0%		
รวม	53	60	113		
	46.9%	53.1%	100.0%		
4. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศต้องให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวด้วย					
ใช่	46	45	91	2.496	.114
	50.5%	49.5%	100.0%		
ไม่ใช่	7	15	22		
	31.8%	68.2%	100.0%		
รวม	53	60	113		
	46.9%	53.1%	100.0%		
5. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจแก่ชุมชน					
ใช่	46	51	97	.074	.785
	47.4%	52.6%	100.0%		
ไม่ใช่	7	9	16		
	43.8%	56.3%	100.0%		
รวม	53	60	113		
	46.9%	53.1%	100.0%		
6. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่จำเป็นต้องมีผู้นำหรือบรรยายให้นักท่องเที่ยวก่อนเข้าชมแหล่งท่องเที่ยวควรให้นักท่องเที่ยวศึกษาและชื่นชมแหล่งท่องเที่ยวเอง					
ใช่	33	36	69	.061	.805
	47.8%	52.2%	100.0%		
ไม่ใช่	20	24	44		

ตาราง 5 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ชาย	หญิง	รวม	χ^2	Sig.
	45.5%	54.5%	100.0%		
รวม	53	60	113		
	46.9%	53.1%	100.0%		
7. การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวของคนที่พักอาศัยอยู่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว ไม่ได้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ					
ใช่	28	17	45	7.047	.008
	62.2%	37.8%	100.0%		
ไม่ใช่	25	43	68		
	36.8%	63.2%	100.0%		
รวม	53	60	113		
	46.9%	53.1%	100.0%		
8. การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกขึ้นภายในแหล่งท่องเที่ยวไม่จำเป็นถึงต้องคำนึงความกลมกลืน ของธรรมชาติในพื้นที่					
ใช่	18	14	32	1.566	.211
	56.3%	43.8%	100.0%		
ไม่ใช่	35	46	81		
	43.2%	56.8%	100.0%		
รวม	53	60	113		
	46.9%	53.1%	100.0%		
9. นักท่องเที่ยวไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของแหล่งท่องเที่ยวอย่างเคร่งครัด					
ใช่	22	21	43	.506	.477
	51.2%	48.8%	100.0%		

ตาราง 5 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ชาย	หญิง	รวม	χ^2	Sig.
ไม่ใช่	31	39	70		
	44.3%	55.7%	100.0%		
รวม	53	60	113		
	46.9%	53.1%	100.0%		
10. การรณรงค์ให้ประชาชนในท้องถิ่นที่มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหน้าที่ของรัฐฝ่ายเดียว					
ใช่	25	20	45	2.248	.134
	55.6%	44.4%	100.0%		
ไม่ใช่	28	40	68		
	41.2%	58.8%	100.0%		
รวม	53	60	113		
	46.9%	53.1%	100.0%		
11. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศช่วยรักษาสมดุลธรรมชาติให้ดียิ่งขึ้น					
ใช่	33	38	71	.014	.907
	46.5%	53.5%	100.0%		
ไม่ใช่	20	22	42		
	47.6%	52.4%	100.0%		
รวม	53	60	113		
	46.9%	53.1%	100.0%		
12. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศควรมีการร่วมมือกันระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐและประชาชนที่อยู่ในพื้นที่					
ใช่	37	49	86	2.175	.140
	43.0%	57.0%	100.0%		
ไม่ใช่	16	11	27		
	59.3%	40.7%	100.0%		

ตาราง 5 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ชาย	หญิง	รวม	χ^2	Sig.
รวม	53	60	113		
	46.9%	53.1%	100.0%		
13. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ยั่งยืน ท้องถิ่นควรจัดให้ประชาชนในท้องถิ่นให้ความสำคัญการเข้ามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง					
ใช่	45	51	96	.000	.989
	46.9%	53.1%	100.0%		
ไม่ใช่	8	9	17		
	47.1%	52.9%	100.0%		
รวม	53	60	113		
	46.9%	53.1%	100.0%		

จากตาราง 5 พบว่า เพศของประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลี มีความสัมพันธ์เพียงบางส่วนกับความรู้ ความเข้าใจ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

หากพิจารณารายข้อ พบว่า เพศของประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลี มีความสัมพันธ์กับความรู้ ความเข้าใจ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ใน 1 ประเด็น คือ การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวของคนที่ย้ายอยู่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวไม่ได้ ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ($\chi^2 = 7.047$, Sig. = .008)

สมมติฐานที่ 1.2 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจ
เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ตาราง 6 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
กับปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ

ความรู้ความเข้าใจ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ไม่เกิน 40 ปี	41-50 ปี	ตั้งแต่ 51 ปี ขึ้นไป	รวม	χ^2	Sig.
1. การเดินทางท่องเที่ยวทุกประเภทจัดว่าเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ						
ใช่	15 20.8%	41 56.9%	16 22.2%	72 100.0%	6.839	.033
ไม่ใช่	15 36.6%	13 31.7%	13 31.7%	41 100.0%		
รวม	30 26.5%	54 47.8%	29 25.7%	113 100.0%		
2. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศต้องเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ดั้งเดิมไม่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สร้างขึ้นใหม่						
ใช่	18 24.3%	40 54.1%	16 21.6%	74 100.0%	3.526	.171
ไม่ใช่	12 30.8%	14 35.9%	13 33.3%	39 100.0%		
รวม	30 26.5%	54 47.8%	29 25.7%	113 100.0%		
3. การท่องเที่ยวต้องมีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ						
ใช่	28 30.1%	41 44.1%	24 25.8%	93 100.0%	4.017	.134
ไม่ใช่	2 10.0%	13 65.0%	5 25.0%	20 100.0%		
รวม	30 26.5%	54 47.8%	29 25.7%	113 100.0%		

ตาราง 6 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ไม่ เกิน 40 ปี	41-50 ปี	ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป	รวม	χ^2	Sig.
4. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศต้องให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยว						
ใช่	27	39	25	91	4.689	.096
	29.7%	42.9%	27.5%	100.0%		
ไม่ใช่	3	15	4	22		
	13.6%	68.2%	18.2%	100.0%		
รวม	30	54	29	113		
	26.5%	47.8%	25.7%	100.0%		
5. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจแก่ชุมชน						
ใช่	25	46	26	97	.521	.771
	25.8%	47.4%	26.8%	100.0%		
ไม่ใช่	5	8	3	16		
	31.3%	50.0%	18.8%	100.0%		
รวม	30	54	29	113		
	26.5%	47.8%	25.7%	100.0%		
6. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่จำเป็นต้องมีผู้นำหรือบรรยายให้นักท่องเที่ยวก่อนเข้าชม						
ใช่	17	34	18	69	.338	.844
	24.6%	49.3%	26.1%	100.0%		
ไม่ใช่	13	20	11	44		
	29.5%	45.5%	25.0%	100.0%		
รวม	30	54	29	113		
	26.5%	47.8%	25.7%	100.0%		
7. การมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่นบริเวณแหล่งท่องเที่ยวไม่ได้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการจัดท่องเที่ยว						
ใช่	10	23	12	45	.729	.694
	22.2%	51.1%	26.7%	100.0%		
ไม่ใช่	20	31	17	68		
	29.4%	45.6%	25.0%	100.0%		
รวม	30	54	29	113		

ตาราง 6 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจการท่องเที่ยวเชิง นิเวศ	ไม่เกิน 40 ปี	41-50 ปี	ตั้งแต่ 51 ปี ขึ้นไป	รวม	χ^2	Sig.
	26.5%	47.8%	25.7%	100.0%		
8. การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกขึ้นภายในแหล่งไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงธรรมชาติในพื้นที่						
ใช่	7	20	5	7	4.142	.126
	21.9%	62.5%	15.6%	21.9%		
ไม่ใช่	23	34	24	23		
	28.4%	42.0%	29.6%	28.4%		
รวม	30	54	29	30		
	26.5%	47.8%	25.7%	26.5%		
9. นักท่องเที่ยวไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของแหล่งท่องเที่ยวอย่างเคร่งครัด						
ใช่	8	28	7	43	8.394	.015
	18.6%	65.1%	16.3%	100.0%		
ไม่ใช่	22	26	22	70		
	31.4%	37.1%	31.4%	100.0%		
รวม	30	54	29	113		
	26.5%	47.8%	25.7%	100.0%		
10. การรณรงค์ให้ประชาชนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ธรรมชาติสิ่งแวดล้อมเป็นหน้าที่ของรัฐ						
ใช่	10	25	10	45	1.817	.403
	22.2%	55.6%	22.2%	100.0%		
ไม่ใช่	20	29	19	68		
	29.4%	42.6%	27.9%	100.0%		
รวม	30	54	29	113		
	26.5%	47.8%	25.7%	100.0%		
11. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศช่วยรักษาสมดุลธรรมชาติให้ดียิ่งขึ้น						
ใช่	25	27	19	71	9.296	.010
	35.2%	38.0%	26.8%	100.0%		
ไม่ใช่	5	27	10	42		
	11.9%	64.3%	23.8%	100.0%		

ตาราง 6 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจการท่องเที่ยวเชิง นิเวศ	ไม่เกิน 40 ปี	41-50 ปี	ตั้งแต่ 51 ปี ขึ้นไป	รวม	χ^2	Sig.
รวม	30	54	29	113		
	26.5%	47.8%	25.7%	100.0%		
12. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศควรมีการร่วมมือกันระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐและประชาชนที่อยู่ในพื้นที่						
ใช่	25	42	19	86	2.733	.255
	29.1%	48.8%	22.1%	100.0%		
ไม่ใช่	5	12	10	27		
	18.5%	44.4%	37.0%	100.0%		
รวม	30	54	29	113		
	26.5%	47.8%	25.7%	100.0%		
13. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ยั่งยืน ท้องถิ่นควรจัดให้ประชาชนในท้องถิ่นให้ความสำคัญการเข้า มีส่วนร่วมอย่างจริงจัง						
ใช่	26	48	22	96	2.599	.273
	27.1%	50.0%	22.9%	100.0%		
ไม่ใช่	4	6	7	17		
	23.5%	35.3%	41.2%	100.0%		
รวม	30	54	29	113		
	26.5%	47.8%	25.7%	100.0%		

จากตาราง 6 พบว่า อายุของประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลี มีความสัมพันธ์เพียงบางส่วนกับความรู้ความเข้าใจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

หากพิจารณารายข้อพบว่า อายุของประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลี มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ใน 3 ประเด็น ดังนี้ การเดินทางท่องเที่ยวทุกประเภทจัดว่าเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ($\chi^2 = 6.839$, Sig. = .033) นักท่องเที่ยวไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของแหล่งท่องเที่ยวอย่างเคร่งครัด ($\chi^2 = 8.394$, Sig. = .015) และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศช่วยรักษาสมดุลธรรมชาติให้ดียิ่งขึ้น ($\chi^2 = 9.296$, Sig. = .010)

สมมติฐานที่ 1.3 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ตารางที่ 7 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา

ความรู้ความเข้าใจการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ประถมและ มัธยมต้น	ม.ปลาย	อนุปริญญา ปวส. และ ป.ตรี	รวม	χ^2	Sig.
1. การเดินทางท่องเที่ยวทุกประเภทจัดว่าเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ						
ใช่	21 29.2%	26 36.1%	25 34.7%	72 100.0%	.922	.631
ไม่ใช่	9 22.0%	18 43.9%	14 34.1%	41 100.0%		
รวม	30 26.5%	44 38.9%	39 34.5%	113 100.0%		
2. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศต้องเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ธรรมชาติดั้งเดิมไม่ได้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ถูกสร้างขึ้นมาใหม่						
ใช่	19 25.7%	28 37.8%	27 36.5%	74 100.0%	.370	.831
ไม่ใช่	11 28.2%	16 41.0%	12 30.8%	39 100.0%		
รวม	30 26.5%	44 38.9%	39 34.5%	113 100.0%		
3. การท่องเที่ยวต้องมีผลกระทบน้อยที่สุดต่อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ						
ใช่	27 29.0%	40 43.0%	26 28.0%	93 100.0%	10.003	.007
ไม่ใช่	3 15.0%	4 20.0%	13 65.0%	20 100.0%		

ตาราง 7 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ประถมและ มัธยมต้น	ม.ปลาย	อนุปริญญา ปวส. และ ป.ตรี	รวม	χ^2	Sig.
4. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศต้องให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษา แหล่งท่องเที่ยวด้วย						
ใช่	24	39	28	91	3.748	.154
	26.4%	42.9%	30.8%	100.0%		
ไม่ใช่	6	5	11	22		
	27.3%	22.7%	50.0%	100.0%		
รวม	30	44	39	113		
	26.5%	38.9%	34.5%	100.0%		
5. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจแก่ชุมชน						
ใช่	29	35	33	97	4.376	.112
	29.9%	36.1%	34.0%	100.0%		
ไม่ใช่	1	9	6	16		
	6.3%	56.3%	37.5%	100.0%		
รวม	30	44	39	113		
	26.5%	38.9%	34.5%	100.0%		
6. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่จำเป็นต้องมีผู้นำหรือบรรยายให้นักท่องเที่ยวก่อนเข้าชม แหล่งท่องเที่ยวควรให้นักท่องเที่ยวศึกษาและชื่นชมแหล่งท่องเที่ยวเอง						
ใช่	17	28	24	69	.370	.831
	24.6%	40.6%	34.8%	100.0%		
ไม่ใช่	13	16	15	44		
	29.5%	36.4%	34.1%	100.0%		
รวม	30	44	39	113		
	26.5%	38.9%	34.5%	100.0%		
7. การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวของคนอาศัยอยู่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว ไม่ได้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ						
ใช่	13	13	19	45	3.381	.184
	28.9%	28.9%	42.2%	100.0%		
ไม่ใช่	17	31	20	68		

ตาราง 7 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ประถมและ มัธยมต้น	ม.ปลาย	อนุปริญญา ปวส. และ ป.ตรี	รวม	χ^2	Sig.
	25.0%	45.6%	29.4%	100.0%		
รวม	30	44	39	113		
	26.5%	38.9%	34.5%	100.0%		
8 . การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นภายในแหล่งท่องเที่ยวไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงธรรมชาติในพื้นที่						
ใช่	6	9	17	32	6.844	.033
	18.8%	28.1%	53.1%	100.0%		
ไม่ใช่	24	35	22	81		
	29.6%	43.2%	27.2%	100.0%		
รวม	30	44	39	113		
	26.5%	38.9%	34.5%	100.0%		
9 . นักท่องเที่ยวไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของแหล่งท่องเที่ยวอย่างเคร่งครัด						
ใช่	8	17	18	43	2.742	.254
	18.6%	39.5%	41.9%	100.0%		
ไม่ใช่	22	27	21	70		
	31.4%	38.6%	30.0%	100.0%		
รวม	30	44	39	113		
	26.5%	38.9%	34.5%	100.0%		
10 . การรณรงค์ให้ประชาชนในท้องถิ่นที่มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหน้าที่ของรัฐฝ่ายเดียว						
ใช่	9	24	12	45	6.522	.038
	20.0%	53.3%	26.7%	100.0%		
ไม่ใช่	21	20	27	68		
	30.9%	29.4%	39.7%	100.0%		
รวม	30	44	39	113		
	26.5%	38.9%	34.5%	100.0%		
11 . การท่องเที่ยวเชิงนิเวศช่วยรักษาสมดุลธรรมชาติให้ดียิ่งขึ้น						
ใช่	22	34	15	71	15.264	.000
	31.0%	47.9%	21.1%	100.0%		

ตาราง 7 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ประถมและ มัธยมต้น	ม.ปลาย	อนุปริญญา ปวส. และ ป.ตรี	รวม	χ^2	Sig.
ไม่ใช่	8	10	24	42		
	19.0%	23.8%	57.1%	100.0%		
รวม	30	44	39	113		
	26.5%	38.9%	34.5%	100.0%		
12 . การท่องเที่ยวเชิงนิเวศควรมีการร่วมมือกันระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐและประชาชนที่อยู่ในพื้นที่						
ใช่	23	33	30	86	.049	.976
	26.7%	38.4%	34.9%	100.0%		
ไม่ใช่	7	11	9	27		
	25.9%	40.7%	33.3%	100.0%		
รวม	30	44	39	113		
	26.5%	38.9%	34.5%	100.0%		
13 . การท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ยั่งยืน ท้องถิ่นควรจัดให้ประชาชนในท้องถิ่นให้ความสำคัญการเข้ามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง						
ใช่	27	39	30	96	3.033	.220
	28.1%	40.6%	31.3%	100.0%		
ไม่ใช่	3	5	9	17		
	17.6%	29.4%	52.9%	100.0%		
รวม	30	44	39	113		
	26.5%	38.9%	34.5%	100.0%		

จากตาราง 7 พบว่า ระดับการศึกษาของประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลี มีความสัมพันธ์เพียงบางส่วนกับความรู้ความเข้าใจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ หากพิจารณารายข้อพบว่า ระดับการศึกษาของประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลี มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ใน 4 ประเด็น ดังนี้ การท่องเที่ยวต้องมีผลกระทบน้อยที่สุดต่อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ($\chi^2 = 10.003$, Sig. = .007) การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกขึ้นภายในแหล่งท่องเที่ยวไม่จำเป็นต้องคำนึงความกลมกลืนของธรรมชาติในพื้นที่ ($\chi^2 = 6.844$, Sig. = .033) การรณรงค์ให้ประชาชนในท้องถิ่นมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็น

หน้าที่ของรัฐฝ่ายเดียว ($\chi^2 = 6.522$, Sig. = .038) และ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศช่วยรักษาสมดุลธรรมชาติให้ดียิ่งขึ้น ($\chi^2 = 15.264$, Sig. = .000)

สมมติฐานที่ 1.4 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับรายได้ มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ตาราง 8 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับรายได้

ความรู้ความเข้าใจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ต่ำกว่า 15,000	15,001- 20,000	20,001 ขึ้นไป	รวม	χ^2	Sig.
1. การเดินทางท่องเที่ยวทุกประเภทจัดว่าเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ						
ใช่	17	15	40	72	2.385	.303
	23.6%	20.8%	55.6%	100.0%		
ไม่ใช่	16	9	19	44		
	36.4%	20.5%	43.2%	100.0%		
รวม	33	24	59	116		
	28.4%	20.7%	50.9%	100.0%		
2. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศต้องเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ธรรมชาติดั้งเดิมไม่ได้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ถูกสร้างขึ้นใหม่						
ใช่	18	14	42	74	2.928	.231
	24.3%	18.9%	56.8%	100.0%		
ไม่ใช่	15	10	17	42		
	35.7%	23.8%	40.5%	100.0%		
รวม	33	24	59	116		
	28.4%	20.7%	50.9%	100.0%		
3. การท่องเที่ยวต้องมีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ						
ใช่	33	16	45	94	11.818	.003

ตาราง 8 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจการท่องเที่ยว เชิงนิเวศ	ต่ำกว่า 15,000	15,001- 20,000	20,001 ขึ้นไป	รวม	χ^2	Sig.
	.0%	36.4%	63.6%	100.0%		
รวม	33	24	59	116		
	28.4%	20.7%	50.9%	100.0%		
4. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศต้องให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษา แหล่งท่องเที่ยวด้วย						
ใช่	30	16	46	92	5.109	.078
	32.6%	17.4%	50.0%	100.0%		
ไม่ใช่	3	8	13	24		
	12.5%	33.3%	54.2%	100.0%		
รวม	33	24	59	116		
	28.4%	20.7%	50.9%	100.0%		
5. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจแก่ชุมชน						
ใช่	30	17	51	98	4.623	.099
	30.6%	17.3%	52.0%	100.0%		
ไม่ใช่	3	7	8	18		
	16.7%	38.9%	44.4%	100.0%		
รวม	33	24	59	116		
	28.4%	20.7%	50.9%	100.0%		
6. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่จำเป็นต้องมีผู้นำหรือบรรยายให้นักท่องเที่ยวก่อนเข้าชม แหล่งท่องเที่ยวควรให้นักท่องเที่ยวศึกษาและชื่นชมแหล่งท่องเที่ยวเอง						
ใช่	20	11	38	69	2.466	.291
	29.0%	15.9%	55.1%	100.0%		
ไม่ใช่	13	13	21	47		
	27.7%	27.7%	44.7%	100.0%		
รวม	33	24	59	116		
	28.4%	20.7%	50.9%	100.0%		

ตาราง 8 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจการท่องเที่ยว เชิงนิเวศ	ต่ำกว่า 15,000	15,001- 20,000	20,001 ขึ้นไป	รวม	χ^2	Sig.
7. การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวของคนที่อาศัยอยู่ในบริเวณแหล่ง ท่องเที่ยวไม่ได้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ						
ใช่	10	9	26	45	1.710	.425
	22.2%	20.0%	57.8%	100.0%		
ไม่ใช่	23	15	33	71		
	32.4%	21.1%	46.5%	100.0%		
รวม	33	24	59	116		
	28.4%	20.7%	50.9%	100.0%		
8. การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกขึ้นภายในแหล่งท่องเที่ยวไม่จำเป็นถึงต้องคำนึง ความกลมกลืนของธรรมชาติในพื้นที่						
ใช่	4	3	25	32	13.143	.001
	12.5%	9.4%	78.1%	100.0%		
ไม่ใช่	29	21	34	84		
	34.5%	25.0%	40.5%	100.0%		
รวม	33	24	59	116		
	28.4%	20.7%	50.9%	100.0%		
9. นักท่องเที่ยวไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของแหล่งท่องเที่ยวอย่างเคร่งครัด						
ใช่	6	10	27	43	7.175	.028
	14.0%	23.3%	62.8%	100.0%		
ไม่ใช่	27	14	32	73		
	37.0%	19.2%	43.8%	100.0%		
รวม	33	24	59	116		
	28.4%	20.7%	50.9%	100.0%		
10. การรณรงค์ให้ประชาชนในท้องถิ่นมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมเป็นหน้าที่ของรัฐฝ่ายเดียว						
ใช่	10	6	29	45	5.591	.061
	22.2%	13.3%	64.4%	100.0%		
ไม่ใช่	23	18	30	71		

ตาราง 8 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจการท่องเที่ยว เชิงนิเวศ	ต่ำกว่า 15,000	15,001- 20,000	20,001 ขึ้นไป	รวม	χ^2	Sig.
	32.4%	25.4%	42.3%	100.0%		
รวม	33	24	59	116		
	28.4%	20.7%	50.9%	100.0%		
11. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศช่วยรักษาสมดุลธรรมชาติให้ดียิ่งขึ้น						
ใช่	25	12	35	72	4.300	.116
	34.7%	16.7%	48.6%	100.0%		
ไม่ใช่	8	12	24	44		
	18.2%	27.3%	54.5%	100.0%		
รวม	33	24	59	116		
	28.4%	20.7%	50.9%	100.0%		
12. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศควรมีการร่วมมือกันระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐและประชาชนที่อยู่ในพื้นที่						
ใช่	29	16	42	87	4.266	.118
	33.3%	18.4%	48.3%	100.0%		
ไม่ใช่	4	8	17	29		
	13.8%	27.6%	58.6%	100.0%		
รวม	33	24	59	116		
	28.4%	20.7%	50.9%	100.0%		
13. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ยั่งยืน ท้องถิ่นควรจัดให้ประชาชนในท้องถิ่นให้ความสำคัญ การเข้ามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง						
ใช่	30	16	51	97	6.659	.036
	30.9%	16.5%	52.6%	100.0%		
ไม่ใช่	3	8	8	19		
	15.8%	42.1%	42.1%	100.0%		
รวม	33	24	59	116		
	28.4%	20.7%	50.9%	100.0%		

จากตาราง 8 พบว่า ระดับรายได้ต่อเดือนของประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลี มีความสัมพันธ์เพียงบางส่วนกับความรู้ความเข้าใจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

หากพิจารณารายข้อพบว่า ระดับรายได้ต่อเดือนของประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลี มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ใน 4 ประเด็น ดังนี้ การท่องเที่ยวต้องมีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ($\chi^2 = 11.818$, Sig. =.003) การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกขึ้นภายในแหล่งท่องเที่ยวไม่จำเป็นถึงต้องคำนึงความกลมกลืนของธรรมชาติในพื้นที่ ($\chi^2 = 13.143$, Sig. =.001) นักท่องเที่ยวไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของแหล่งท่องเที่ยวอย่างเคร่งครัด ($\chi^2 = 7.175$, Sig. =.028) และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ยั่งยืน ท้องถิ่นควรจัดให้ประชาชนในท้องถิ่นให้ความสำคัญการเข้ามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง ($\chi^2 = 6.659$, Sig. =.036)

สมมติฐานที่ 1.5 การเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ในตำบล มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ตาราง 9 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับการเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ ในตำบล

ความรู้ความเข้าใจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	เคย	ไม่เคย	รวม	χ^2	Sig.
1. การเดินทางท่องเที่ยวทุกประเภทจัดว่าเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ					
ใช่	48	24	72	2.622	.105
	66.7%	33.3%	100.0%		
ไม่ใช่	21	20	41		
	51.2%	48.8%	100.0%		
รวม	69	44	113		
	61.1%	38.9%	100.0%		
2. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศต้องเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ธรรมชาติดั้งเดิมไม่ได้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ถูกสร้างขึ้นมาใหม่					
ใช่	45	29	74	.006	.940
	60.8%	39.2%	100.0%		

ตาราง 9 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศนิเวศ	เคย	ไม่เคย	รวม	χ^2	Sig.
	60.8%	39.2%	100.0%		
ไม่ใช่	24	15	39		
	61.5%	38.5%	100.0%		
รวม	69	44	113		
	61.1%	38.9%	100.0%		
3. การท่องเที่ยวต้องมีผลกระทบน้อยที่สุดต่อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ					
ใช่	55	38	93	.817	.366
	59.1%	40.9%	100.0%		
ไม่ใช่	14	6	20		
	70.0%	30.0%	100.0%		
รวม	69	44	113		
	61.1%	38.9%	100.0%		
4. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศต้องให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวด้วย					
ใช่	57	34	91	.488	.485
	62.6%	37.4%	100.0%		
ไม่ใช่	12	10	22		
	54.5%	45.5%	100.0%		
รวม	69	44	113		
	61.1%	38.9%	100.0%		
5. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจแก่ชุมชน					
ใช่	62	35	97	2.349	.125
	63.9%	36.1%	100.0%		
ไม่ใช่	7	9	16		
	43.8%	56.3%	100.0%		
รวม	69	44	113		
	61.1%	38.9%	100.0%		

ตาราง 9 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	เคย	ไม่เคย	รวม	χ^2	Sig.
6. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่จำเป็นต้องมีผู้นำหรือบรรยายให้นักท่องเที่ยวก่อนเข้าชมแหล่งท่องเที่ยวควรให้นักท่องเที่ยวศึกษาและชื่นชมแหล่งท่องเที่ยวเอง					
ใช่	38	31	69	2.674	.102
	55.1%	44.9%	100.0%		
ไม่ใช่	31	13	44		
	70.5%	29.5%	100.0%		
รวม	69	44	113		
	61.1%	38.9%	100.0%		
7. การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวของคนที่พักอยู่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวไม่ได้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ					
ใช่	26	19	45	.339	.560
	57.8%	42.2%	100.0%		
ไม่ใช่	43	25	68		
	63.2%	36.8%	100.0%		
รวม	69	44	113		
	61.1%	38.9%	100.0%		
8. การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกขึ้นภายในแหล่งท่องเที่ยวไม่คำนึงความกลมกลืนธรรมชาติ					
ใช่	20	12	32	.039	.844
	62.5%	37.5%	100.0%		
ไม่ใช่	49	32	81		
	60.5%	39.5%	100.0%		
รวม	69	44	113		
	61.1%	38.9%	100.0%		
9. นักท่องเที่ยวไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของแหล่งท่องเที่ยวอย่างเคร่งครัด					
ใช่	24	19	43	.804	.370
	55.8%	44.2%	100.0%		
ไม่ใช่	45	25	70		
	64.3%	35.7%	100.0%		

ตาราง 9 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	เคย	ไม่เคย	รวม	χ^2	Sig.
รวม	69	44	113		
	61.1%	38.9%	100.0%		
10. การรณรงค์ให้ประชาชนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเป็นหน้าที่ของรัฐฝ่ายเดียว					
ใช่	28	17	45	.042	.837
	62.2%	37.8%	100.0%		
ไม่ใช่	41	27	68		
	60.3%	39.7%	100.0%		
รวม	69	44	113		
	61.1%	38.9%	100.0%		
11. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศช่วยรักษาสมดุลธรรมชาติให้ดียิ่งขึ้น					
ใช่	39	32	71	3.021	.082
	54.9%	45.1%	100.0%		
ไม่ใช่	30	12	42		
	71.4%	28.6%	100.0%		
รวม	69	44	113		
	61.1%	38.9%	100.0%		
12. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศควรมีการร่วมมือกันระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐและประชาชนที่อยู่ในพื้นที่					
ใช่	53	33	86	.048	.826
	61.6%	38.4%	100.0%		
ไม่ใช่	16	11	27		
	59.3%	40.7%	100.0%		
รวม	69	44	113		
	61.1%	38.9%	100.0%		
13. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ยั่งยืน ท้องถิ่นควรจัดให้ประชาชนในท้องถิ่นให้ความสำคัญ การเข้ามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง					
ใช่	61	35	96	1.650	.199
	63.5%	36.5%	100.0%		
ไม่ใช่	8	9	17		
	47.1%	52.9%	100.0%		

ตาราง 9 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	เคย	ไม่เคย	รวม	χ^2	Sig.
รวม	69	44	113		
	61.1%	38.9%	100.0%		

จากตาราง 9 พบว่า การเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ในตำบลของประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลี ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

สมมติฐานที่ 2.1 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ตาราง 10 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ชาย	หญิง	รวม	χ^2	Sig.
1. ท่านเคยมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของตลาดน้ำบางพลี					
ไม่เข้าร่วม	0	2	2	2.240	.524
	.0%	100.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	6	5	11		
	54.5%	45.5%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	20	25	45		
	44.4%	55.6%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	27	28	55		
รวม	49.1%	50.9%	100.0%		
	53	60	113		

ตาราง 10 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชนใน การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ชาย	หญิง	รวม	χ^2	Sig.
2. ท่านเคยเข้าร่วมการประชุมจัดทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ					
ไม่เข้าร่วม	1	3	4	1.854	.603
	25.0%	75.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	9	12	21		
	42.9%	57.1%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	16	21	37		
	43.2%	56.8%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	27	24	51		
	52.9%	47.1%	100.0%		
รวม	53	60	113		
	46.9%	53.1%	100.0%		
3. ท่านร่วมระดมความคิดเห็นในการแก้ปัญหาพร้อมกับชาวบ้านในชุมชนตลาดน้ำบางพลี					
ไม่เข้าร่วม	2	3	5	1.297	.730
	40.0%	60.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	13	15	28		
	46.4%	53.6%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	18	25	43		
	41.9%	58.1%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	20	17	37		
	54.1%	45.9%	100.0%		
รวม	53	60	113		
	46.9%	53.1%	100.0%		
4. ท่านร่วมวางแผนในการออกกฎระเบียบเพื่อความเรียบร้อยของตลาดน้ำบางพลี					
ไม่เข้าร่วม	2	2	4	.425	.935
	50.0%	50.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	13	15	28		
	46.4%	53.6%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	23	23	46		

ตาราง 10 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ชาย	หญิง	รวม	χ^2	Sig.
	50.0%	50.0%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	15	20	35		
รวม	53	60	113		
	46.9%	53.1%	100.0%		
5. ท่านเคยเข้าประชุมในการจัดตั้งคณะกรรมการของชุมชนตลาดน้ำบางพลี					
ไม่เข้าร่วม	3	2	5	6.013	.111
	60.0%	40.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	13	17	30		
	43.3%	56.7%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	11	23	34		
	32.4%	67.6%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	26	18	44		
	59.1%	40.9%	100.0%		
รวม	53	60	113		
	46.9%	53.1%	100.0%		
การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประสานงาน					
6. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานในตลาดน้ำบางพลี					
ไม่เข้าร่วม	4	3	7	3.081	.379
	57.1%	42.9%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	14	15	29		
	48.3%	51.7%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	11	21	32		
	34.4%	65.6%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	24	21	45		
	53.3%	46.7%	100.0%		
รวม	53	60	113		
	46.9%	53.1%	100.0%		

ตาราง 10 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ชาย	หญิง	รวม	χ^2	Sig.
7. ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานให้ความรู้หรือให้บริการแก่นักท่องเที่ยว					
ไม่เข้าร่วม	2	2	4	9.352	.025
	50.0%	50.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	8	23	31	25.8%	74.2%
	25.8%	74.2%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	17	19	36	47.2%	52.8%
	47.2%	52.8%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	26	16	42	61.9%	38.1%
	61.9%	38.1%	100.0%		
รวม	53	60	113	46.9%	53.1%
	46.9%	53.1%	100.0%		
8. ท่านมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ตลาดน้ำบางพลี					
ไม่เข้าร่วม	0	1	1	2.147	.542
	.0%	100.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	9	13	22	40.9%	59.1%
	40.9%	59.1%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	16	21	37	43.2%	56.8%
	43.2%	56.8%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	28	25	53	52.8%	47.2%
	52.8%	47.2%	100.0%		
รวม	53	60	113	46.9%	53.1%
	46.9%	53.1%	100.0%		
9. ท่านมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทุนและอุปกรณ์ในการดำเนินงาน					
ไม่เข้าร่วม	1	2	3	0.990	.804
	33.3%	66.7%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	12	11	23		

ตาราง 10 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ชาย	หญิง	รวม	χ^2	Sig.
11. ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานกับหน่วยงานในชุมชน					
ไม่เข้าร่วม	1	1	2	3.294	.348
	50.0%	50.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	12	23	35	34.3%	65.7%
	34.3%	65.7%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	19	18	37	51.4%	48.6%
	51.4%	48.6%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	21	18	39	53.8%	46.2%
	53.8%	46.2%	100.0%		
รวม	53	60	113	46.9%	53.1%
	46.9%	53.1%	100.0%		
12. ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานกับหน่วยงานนอกชุมชน					
ไม่เข้าร่วม	2	2	4	1.436	.697
	50.0%	50.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	10	17	27	37.0%	63.0%
	37.0%	63.0%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	19	20	39	48.7%	51.3%
	48.7%	51.3%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	22	21	43	51.2%	48.8%
	51.2%	48.8%	100.0%		
รวม	53	60	113	46.9%	53.1%
	46.9%	53.1%	100.0%		
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ด้านสังคม					
13. ท่านได้รับความรู้ต่างๆจากการดำเนินงานของชุมชน					
ไม่เข้าร่วม	1	0	1	3.298	.348
	100.0%	.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	6	10	16	37.5%	62.5%
	37.5%	62.5%	100.0%		

ตาราง 10 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ชาย	หญิง	รวม	χ^2	Sig.
เข้าร่วมมาก	12	19	31		
	38.7%	61.3%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	34	31	65		
	52.3%	47.7%	100.0%		
รวม	53	60	113		
	46.9%	53.1%	100.0%		
14. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารใหม่จากกิจกรรมในชุมชน					
ไม่เข้าร่วม	1	0	1	5.928	.115
	100.0%	.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	5	8	13		
	38.5%	61.5%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	19	32	51		
	37.3%	62.7%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	28	20	48		
	58.3%	41.7%	100.0%		
รวม	53	60	113		
	46.9%	53.1%	100.0%		
15. ท่านมีความภาคภูมิใจที่ชุมชนเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย					
ไม่เข้าร่วม	12	15	27	1.353	.508
	44.4%	55.6%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	16	23	39		
	41.0%	59.0%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	25	22	47		
	53.2%	46.8%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	53	60	113		
	46.9%	53.1%	100.0%		
รวม	12	15	27		

ตาราง 10 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ชาย	หญิง	รวม	χ^2	Sig.
16. ท่านมีความภาคภูมิใจที่นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในตลาดน้ำบางพลี					
ไม่เข้าร่วม	1	0	1	2.759	.430
	100.0%	.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	12	10	22		
	54.5%	45.5%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	20	30	50		
	40.0%	60.0%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	20	20	40		
	50.0%	50.0%	100.0%		
รวม	53	60	113		
	46.9%	53.1%	100.0%		
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจ					
17. ท่านได้รับรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตการให้บริการกิจกรรมกลุ่ม					
ไม่เข้าร่วม	2	1	3	3.513	.319
	66.7%	33.3%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	10	20	30		
	33.3%	66.7%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	20	17	37		
	54.1%	45.9%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	21	22	43		
	48.8%	51.2%	100.0%		
รวม	53	60	113		
	46.9%	53.1%	100.0%		
18. ท่านมีรายได้จากการขายสินค้าเพิ่มมากขึ้น จากการมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่น					
ไม่เข้าร่วม	9	14	23	.733	.693
	39.1%	60.9%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	25	27	52		
	48.1%	51.9%	100.0%		

ตาราง 10 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ชาย	หญิง	รวม	χ^2	Sig.
เข้าร่วมมาก	19	19	38		
	50.0%	50.0%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	53	60	113		
	46.9%	53.1%	100.0%		
รวม	9	14	23		
	39.1%	60.9%	100.0%		
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อม					
19. ท่านได้รับประโยชน์จากการจัดการสภาพแวดล้อมภายในชุมชนตลาดน้ำบางพลี					
เข้าร่วมมากที่สุด	2	0	2	6.454	.092
	100.0%	.0%	100.0%		
ไม่เข้าร่วม	10	17	27		
	37.0%	63.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	22	15	37		
	59.5%	40.5%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	19	28	47		
	40.4%	59.6%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	53	60	113		
	46.9%	53.1%	100.0%		
20. ท่านมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นจากการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน					
ไม่เข้าร่วม	8	14	22	4.470	.107
	36.4%	63.6%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	23	32	55		
	41.8%	58.2%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	22	14	36		
	61.1%	38.9%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	53	60	113		
	46.9%	53.1%	100.0%		

ตาราง 10 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ชาย	หญิง	รวม	χ^2	Sig.
21. ท่านและครอบครัวมีความสุขที่ดีจากการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน					
ไม่เข้าร่วม	14	12	26	6.97	.706
	53.8%	46.2%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	17	22	39		
	43.6%	56.4%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	22	26	48		
	45.8%	54.2%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	53	60	113		
	46.9%	53.1%	100.0%		
รวม	14	12	26		
	53.8%	46.2%	100.0%		
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล					
22. ท่านร่วมประเมินราคาสินค้าและคุณภาพของสินค้า					
ไม่เข้าร่วม	4	2	6	1.215	.749
	66.7%	33.3%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	11	12	23		
	47.8%	52.2%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	14	19	33		
	42.4%	57.6%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	24	27	51		
	47.1%	52.9%	100.0%		
รวม	53	60	113		
	46.9%	53.1%	100.0%		
23. ท่านร่วมประเมินกิจกรรมของตลาดน้ำบางพลี					
ไม่เข้าร่วม	2	2	4	.146	.986
	50.0%	50.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	8	10	18		

ตาราง 10 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ชาย	หญิง	รวม	χ^2	Sig.
	44.4%	55.6%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	21	22	43		
	48.8%	51.2%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	22	26	48		
	45.8%	54.2%	100.0%		
รวม	53	60	113		
	46.9%	53.1%	100.0%		
24. ท่านร่วมประเมินความเหมาะสมของสภาพสิ่งแวดล้อมโดยรอบของร้านค้าในตลาดน้ำบางพลี					
ไม่เข้าร่วม	2	1	3	2.032	.566
	66.7%	33.3%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	10	17	27		
	37.0%	63.0%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	21	19	40		
	52.5%	47.5%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	20	23	43		
	46.5%	53.5%	100.0%		
รวม	53	60	113		
	46.9%	53.1%	100.0%		
25. ท่านร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตลาดน้ำบางพลี					
ไม่เข้าร่วม	3	1	4	2.268	.519
	75.0%	25.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	12	18	30		
	40.0%	60.0%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	15	19	34		
	44.1%	55.9%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	23	22	45		
	51.1%	48.9%	100.0%		

จากตาราง 10 พบว่าเพศของประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลีมีความสัมพันธ์เพียงบางส่วนกับการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

หากพิจารณารายข้อพบว่ามีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ใน 2 ประเด็น ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการประสานงานให้ความรู้หรือให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ($\chi^2 = 9.352$, Sig. = .025) และ การมีส่วนร่วมอาสาแรงงานในการปฏิบัติงานเพื่อชุมชนตลาดน้ำบางพลี ($\chi^2 = 12.260$, Sig. = .007)

สมมติฐานที่ 2.2 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ตาราง 11 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ไม่เกิน 40ปี	41-50ปี	51ปีขึ้นไป	รวม	χ^2	Sig.
1. ท่านเคยมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของตลาดน้ำบางพลี						
ไม่เข้าร่วม	2	0	0	2	6.913	.329
	100.0%	.0%	.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	4	4	3	11		
	36.4%	36.4%	27.3%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	12	22	11	45		
	26.7%	48.9%	24.4%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	12	28	15	55		
	21.8%	50.9%	27.3%	100.0%		
รวม	30	54	29	113		
	26.5%	47.8%	25.7%	100.0%		
2. ท่านเคยเข้าร่วมการประชุมจัดทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ						
ไม่เข้าร่วม	3	1	0	4	6.826	.337
	75.0%	25.0%	.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	7	9	5	21		

ตาราง 11 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชนใน การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ไม่เกิน 40ปี	41-50ปี	51ปีขึ้นไป	รวม	χ^2	Sig.
	33.3%	42.9%	23.8%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	10	17	10	37		
	27.0%	45.9%	27.0%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	10	27	14	51		
	19.6%	52.9%	27.5%	100.0%		
รวม	30	54	29	113		
	26.5%	47.8%	25.7%	100.0%		
3. ท่านร่วมระดมความคิดเห็นในการแก้ปัญหาพร้อมกับชาวบ้านในชุมชนตลาดน้ำบางพลี						
ไม่เข้าร่วม	4	1	0	5	13.311	.038
	80.0%	20.0%	.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	4	14	10	28		
	14.3%	50.0%	35.7%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	15	20	8	43		
	34.9%	46.5%	18.6%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	7	19	11	37		
	18.9%	51.4%	29.7%	100.0%		
รวม	30	54	29	113		
	26.5%	47.8%	25.7%	100.0%		
4. ท่านร่วมวางแผนในการออกกฎระเบียบเพื่อความเรียบร้อยของตลาดน้ำบางพลี						
ไม่เข้าร่วม	2	1	1	4	4.389	.624
	50.0%	25.0%	25.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	7	15	6	28		
	25.0%	53.6%	21.4%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	11	25	10	46		
	23.9%	54.3%	21.7%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	10	13	12	35		
	28.6%	37.1%	34.3%	100.0%		
รวม	30	54	29	113		

ตาราง 11 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ไม่เกิน 40ปี	41-50ปี	51ปีขึ้นไป	รวม	χ^2	Sig.
5. ท่านเคยเข้าประชุมในการจัดตั้งคณะกรรมการของชุมชนตลาดน้ำบางพลี						
ไม่เข้าร่วม	2	3	0	5	9.023	.172
	40.0%	60.0%	.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	7	16	7	30		
	23.3%	53.3%	23.3%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	14	13	7	34		
	41.2%	38.2%	20.6%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	7	22	15	44		
	15.9%	50.0%	34.1%	100.0%		
รวม	30	54	29	113		
	26.5%	47.8%	25.7%	100.0%		
การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประสานงาน						
6. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานในตลาดน้ำบางพลี						
ไม่เข้าร่วม	2	3	2	7	5.397	.494
	28.6%	42.9%	28.6%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	9	14	6	29		
	31.0%	48.3%	20.7%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	12	13	7	32		
	37.5%	40.6%	21.9%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	7	24	14	45		
	15.6%	53.3%	31.1%	100.0%		
รวม	30	54	29	113		
	26.5%	47.8%	25.7%	100.0%		

ตาราง 11 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ไม่เกิน 40ปี	41-50ปี	51ปีขึ้นไป	รวม	χ^2	Sig.
7. ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานให้ความรู้หรือให้บริการแก่นักท่องเที่ยว						
ไม่เข้าร่วม	3	0	1	4	6.280	.393
	75.0%	.0%	25.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	9	14	8	31		
	29.0%	45.2%	25.8%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	8	18	10	36		
	22.2%	50.0%	27.8%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	10	22	10	42		
	23.8%	52.4%	23.8%	100.0%		
รวม	30	54	29	113		
	26.5%	47.8%	25.7%	100.0%		
8. ท่านมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ตลาดน้ำบางพลี						
ไม่เข้าร่วม	1	0	0	1	4.362	.628
	100.0%	.0%	.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	5	10	7	22		
	22.7%	45.5%	31.8%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	11	19	7	37		
	29.7%	51.4%	18.9%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	13	25	15	53		
	24.5%	47.2%	28.3%	100.0%		
รวม	30	54	29	113		
	26.5%	47.8%	25.7%	100.0%		
9. ท่านมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทุนและอุปกรณ์ในการดำเนินงาน						
ไม่เข้าร่วม	3	0	0	3	18.926	.004
	100.0%	.0%	.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	7	6	10	23		
	30.4%	26.1%	43.5%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	13	20	7	40		

ตาราง 11 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ไม่เกิน 40ปี	41-50ปี	51ปีขึ้นไป	รวม	χ^2	Sig.
	32.5%	50.0%	17.5%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	7	28	12	47		
	14.9%	59.6%	25.5%	100.0%		
รวม	30	54	29	113		
	26.5%	47.8%	25.7%	100.0%		
10. ท่านมีส่วนร่วมอาสาแรงงานในการปฏิบัติงานเพื่อชุมชนตลาดน้ำบางพลี						
ไม่เข้าร่วม	2	1	0	3	5.715	.456
	66.7%	33.3%	.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	11	13	10	34		
	32.4%	38.2%	29.4%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	9	16	9	34		
	26.5%	47.1%	26.5%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	8	24	10	42		
	19.0%	57.1%	23.8%	100.0%		
รวม	30	54	29	113		
	26.5%	47.8%	25.7%	100.0%		
11. ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานกับหน่วยงานในชุมชน						
ไม่เข้าร่วม	1	1	0	2	3.085	.798
	50.0%	50.0%	.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	9	15	11	35		
	25.7%	42.9%	31.4%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	11	16	10	37		
	29.7%	43.2%	27.0%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	9	22	8	39		
	23.1%	56.4%	20.5%	100.0%		
รวม	30	54	29	113		
	26.5%	47.8%	25.7%	100.0%		

ตาราง 11 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ไม่เกิน 40ปี	41-50ปี	51ปีขึ้นไป	รวม	χ^2	Sig.
12. ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานกับหน่วยงานนอกชุมชน						
ไม่เข้าร่วม	2	1	1	4	8.227	.222
	50.0%	25.0%	25.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	11	8	8	27	40.7%	29.6%
	40.7%	29.6%	29.6%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	10	20	9	39	25.6%	51.3%
	25.6%	51.3%	23.1%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	7	25	11	43	16.3%	58.1%
	16.3%	58.1%	25.6%	100.0%		
รวม	30	54	29	113	26.5%	47.8%
	26.5%	47.8%	25.7%	100.0%		
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ด้านสังคม						
13. ท่านได้รับความรู้ต่างๆจากการดำเนินงานของชุมชน						
ไม่เข้าร่วม	0	0	1	1	6.280	.393
	.0%	.0%	100.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	4	7	5	16	25.0%	43.8%
	25.0%	43.8%	31.3%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	10	17	4	31	32.3%	54.8%
	32.3%	54.8%	12.9%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	16	30	19	65	24.6%	46.2%
	24.6%	46.2%	29.2%	100.0%		
รวม	30	54	29	113	26.5%	47.8%
	26.5%	47.8%	25.7%	100.0%		
14. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารใหม่จากกิจกรรมในชุมชน						
ไม่เข้าร่วม	0	0	1	1	19.684	.003
	.0%	.0%	100.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	3	6	4	13	23.1%	46.2%
	23.1%	46.2%	30.8%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	22	16	13	51		

ตาราง 11 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ไม่เกิน 40ปี	41-50ปี	51ปีขึ้นไป	รวม	χ^2	Sig.
เข้าร่วมมากที่สุด	43.1%	31.4%	25.5%	100.0%		
	5	32	11	48		
	10.4%	66.7%	22.9%	100.0%		
รวม	30	54	29	113		
	26.5%	47.8%	25.7%	100.0%		
15. ท่านมีความภาคภูมิใจที่ชุมชนเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย						
เข้าร่วมน้อย	9	10	8	27	2.262	.688
	33.3%	37.0%	29.6%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	10	21	8	39		
	25.6%	53.8%	20.5%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	11	23	13	47		
	23.4%	48.9%	27.7%	100.0%		
รวม	30	54	29	113		
	26.5%	47.8%	25.7%	100.0%		
16. ท่านมีความภาคภูมิใจที่นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในตลาดน้ำบางพลี						
ไม่เข้าร่วม	1	0	0	1	8.798	.185
	100.0%	.0%	.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	8	12	2	22		
	36.4%	54.5%	9.1%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	14	23	13	50		
	28.0%	46.0%	26.0%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	7	19	14	40		
	17.5%	47.5%	35.0%	100.0%		
รวม	30	54	29	113		
	26.5%	47.8%	25.7%	100.0%		
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจ						
17. ท่านได้รับรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตการให้บริการกิจกรรมกลุ่ม						
ไม่เข้าร่วม	1	1	1	3	4.977	.547

ตาราง 11 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ไม่เกิน 40ปี	41-50ปี	51ปีขึ้นไป	รวม	χ^2	Sig.
	33.3%	33.3%	33.3%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	5	17	8	30		
	16.7%	56.7%	26.7%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	8	18	11	37		
	21.6%	48.6%	29.7%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	16	18	9	43		
	37.2%	41.9%	20.9%	100.0%		
รวม	30	54	29	113		
	26.5%	47.8%	25.7%	100.0%		
18. ท่านมีรายได้จากการขายสินค้าเพิ่มมากขึ้น จากการมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่น						
เข้าร่วมน้อย	5	13	5	23	4.910	.279
	21.7%	56.5%	21.7%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	17	19	16	52		
	32.7%	36.5%	30.8%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	8	22	8	38		
	21.1%	57.9%	21.1%	100.0%		
รวม	30	54	29	113		
	26.5%	47.8%	25.7%	100.0%		
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อม						
19. ท่านได้รับประโยชน์จากการจัดการสภาพแวดล้อมภายในชุมชนตลาดน้ำบางพลี						
ไม่เข้าร่วม	1	1	0	2	5.682	.460
	50.0%	50.0%	.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	11	9	7	27		
	40.7%	33.3%	25.9%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	9	19	9	37		
	24.3%	51.4%	24.3%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	9	25	13	47		
	19.1%	53.2%	27.7%	100.0%		

ตาราง 11 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ไม่เกิน 40ปี	41-50ปี	51ปีขึ้นไป	รวม	χ^2	Sig.
20. ท่านมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นจากการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน						
เข้าร่วมน้อย	7	9	6	22	6.715	.152
	31.8%	40.9%	27.3%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	19	24	12	55		
	34.5%	43.6%	21.8%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	4	21	11	36		
	11.1%	58.3%	30.6%	100.0%		
รวม	30	54	29	113		
	26.5%	47.8%	25.7%	100.0%		
21. ท่านและครอบครัวมีสุขภาพที่ดีขึ้นจากการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน						
เข้าร่วมน้อย	11	9	6	26	5.009	.286
	42.3%	34.6%	23.1%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	10	19	10	39		
	25.6%	48.7%	25.6%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	9	26	13	48		
	18.8%	54.2%	27.1%	100.0%		
รวม	30	54	29	113		
	26.5%	47.8%	25.7%	100.0%		
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล						
22. ท่านร่วมประเมินราคาสินค้าและคุณภาพของสินค้า						
ไม่เข้าร่วม	2	2	2	6	1.439	.963
	33.3%	33.3%	33.3%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	6	12	5	23		
	26.1%	52.2%	21.7%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	9	14	10	33		
	27.3%	42.4%	30.3%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	13	26	12	51		
	25.5%	51.0%	23.5%	100.0%		

ตาราง 11 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ไม่เกิน 40ปี	41-50ปี	51ปีขึ้นไป	รวม	χ^2	Sig.
รวม	30	54	29	113		
	26.5%	47.8%	25.7%	100.0%		
23. ท่านร่วมประเมินกิจกรรมของตลาดน้ำบางพลี						
ไม่เข้าร่วม	1	2	1	4	3.104	.796
	25.0%	50.0%	25.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	7	7	4	18		
	38.9%	38.9%	22.2%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	12	22	9	43		
	27.9%	51.2%	20.9%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	10	23	15	48		
	20.8%	47.9%	31.3%	100.0%		
รวม	30	54	29	113		
	26.5%	47.8%	25.7%	100.0%		
24. ท่านร่วมประเมินความเหมาะสมของสภาพสิ่งแวดล้อมโดยรอบของร้านค้าในตลาดน้ำบางพลี						
ไม่เข้าร่วม	1	1	1	3	2.217	.899
	33.3%	33.3%	33.3%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	7	12	8	27		
	25.9%	44.4%	29.6%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	13	19	8	40		
	32.5%	47.5%	20.0%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	9	22	12	43		
	20.9%	51.2%	27.9%	100.0%		
รวม	30	54	29	113		
	26.5%	47.8%	25.7%	100.0%		
25. ท่านร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตลาดน้ำบางพลี						
ไม่เข้าร่วม	2	2	0	4	14.330	.026
	50.0%	50.0%	.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	14	12	4	30		

ตาราง 11 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ไม่เกิน 40ปี	41-50ปี	51ปีขึ้นไป	รวม	χ^2	Sig.
	46.7%	40.0%	13.3%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	8	14	12	34		
	23.5%	41.2%	35.3%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	6	26	13	45		
	13.3%	57.8%	28.9%	100.0%		
รวม	30	54	29	113		
	26.5%	47.8%	25.7%	100.0%		

จากตาราง 11 พบว่า อายุของประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลี มีความสัมพันธ์เพียงบางส่วนกับการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

หากพิจารณารายข้อพบว่า มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ใน 4 ประเด็น ได้แก่ การร่วมระดมความคิดเห็นในการแก้ปัญหาพร้อมกับชาวบ้านในชุมชนตลาดน้ำบางพลี ($\chi^2 = 13.311$, Sig. =.038) การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทุนและอุปกรณ์ในการดำเนินงาน ($\chi^2 = 18.926$, Sig. =.004) การได้รับข้อมูลข่าวสารใหม่จากกิจกรรมในชุมชน ($\chi^2 = 19.684$, Sig. =.003) และการร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตลาดน้ำบางพลี ($\chi^2 = 14.330$, Sig. =.026)

สมมติฐานที่ 2.3 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับ
การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ตาราง 12 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับ
ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยวเชิง นิเวศ	ประถม และ มัธยมต้น	มัธยมปลาย	อนุปริญญา ปวส. ป.ตรี	รวม	χ^2	Sig.
1. ท่านเคยมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของตลาดน้ำบางพลี						
ไม่เข้าร่วม	0	1	1	2	6.528	.367
	.0%	50.0%	50.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	1	4	6	11		
	9.1%	36.4%	54.5%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	13	14	18	45		
	28.9%	31.1%	40.0%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	16	25	14	55		
	29.1%	45.5%	25.5%	100.0%		
รวม	30	44	39	113		
	26.5%	38.9%	34.5%	100.0%		
2. ท่านเคยเข้าร่วมการประชุมจัดทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ						
ไม่เข้าร่วม	1	1	2	4	1.600	.935
	25.0%	25.0%	50.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	5	10	6	21		
	23.8%	47.6%	28.6%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	9	15	13	37		
	24.3%	40.5%	35.1%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	15	18	18	51		
	29.4%	35.3%	35.3%	100.0%		
รวม	30	44	39	113		
	26.5%	38.9%	34.5%	100.0%		

ตาราง 12 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยวเชิง นิเวศ	ประถม และ มัธยมต้น	มัธยมปลาย	อนุปริญญา ปวส. ป.ตรี	รวม	χ^2	Sig.
3 . ท่านร่วมระดมความคิดเห็นในการแก้ปัญหาพร้อมกับชาวบ้านในชุมชนตลาดน้ำบางพลี						
ไม่เข้าร่วม	1	2	2	5	1.236	.975
	20.0%	40.0%	40.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	6	12	10	28		
	21.4%	42.9%	35.7%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	13	17	13	43		
	30.2%	39.5%	30.2%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	10	13	14	37		
	27.0%	35.1%	37.8%	100.0%		
รวม	30	44	39	113		
	26.5%	38.9%	34.5%	100.0%		
4 . ท่านร่วมวางแผนในการออกกฎระเบียบเพื่อความเรียบร้อยของตลาดน้ำบางพลี						
ไม่เข้าร่วม	2	0	2	4	3.975	.680
	50.0%	.0%	50.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	7	12	9	28		
	25.0%	42.9%	32.1%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	14	17	15	46		
	30.4%	37.0%	32.6%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	7	15	13	35		
	20.0%	42.9%	37.1%	100.0%		
รวม	30	44	39	113		
	26.5%	38.9%	34.5%	100.0%		
5 . ท่านเคยเข้าประชุมในการจัดตั้งคณะทำงานของชุมชนตลาดน้ำบางพลี						
ไม่เข้าร่วม	1	3	1	5	2.910	.820
	20.0%	60.0%	20.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	9	12	9	30		
	30.0%	40.0%	30.0%	100.0%		

ตาราง 12 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยวเชิง นิเวศ	ประถมและ มัธยมต้น	มัธยม ปลาย	อนุปริญญา ปวส. ป.ตรี	รวม	χ^2	Sig.
เข้าร่วมมาก	7	15	12	34		
	20.6%	44.1%	35.3%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	13	14	17	44		
	29.5%	31.8%	38.6%	100.0%		
รวม	30	44	39	113		
	26.5%	38.9%	34.5%	100.0%		
การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประสานงาน						
6 . ท่านมีส่วนร่วมในการจัดตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานในตลาดน้ำบางพลี						
ไม่เข้าร่วม	3	2	2	7	3.122	.793
	42.9%	28.6%	28.6%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	7	11	11	29		
	24.1%	37.9%	37.9%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	9	15	8	32		
	28.1%	46.9%	25.0%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	11	16	18	45		
	24.4%	35.6%	40.0%	100.0%		
รวม	30	44	39	113		
	26.5%	38.9%	34.5%	100.0%		
7 . ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานให้ความรู้หรือให้บริการแก่นักท่องเที่ยว						
ไม่เข้าร่วม	0	1	3	4	4.680	.585
	.0%	25.0%	75.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	10	13	8	31		
	32.3%	41.9%	25.8%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	9	15	12	36		
	25.0%	41.7%	33.3%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	11	15	16	42		
	26.2%	35.7%	38.1%	100.0%		

ตาราง 12 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยวเชิง นิเวศ	ประถมและ มัธยมต้น	มัธยม ปลาย	อนุปริญญา ปวส. ป.ตรี	รวม	χ^2	Sig.
8 . ท่านมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ตลาดน้ำบางพลี						
ไม่เข้าร่วม	0	0	1	1	4.532	.605
	.0%	.0%	100.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	6	10	6	22		
	27.3%	45.5%	27.3%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	7	15	15	37		
	18.9%	40.5%	40.5%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	17	19	17	53		
	32.1%	35.8%	32.1%	100.0%		
รวม	30	44	39	113		
	26.5%	38.9%	34.5%	100.0%		
9 . ท่านมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทุนและอุปกรณ์ในการดำเนินงาน						
ไม่เข้าร่วม	0	1	2	3	2.754	.839
	.0%	33.3%	66.7%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	7	8	8	23		
	30.4%	34.8%	34.8%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	10	18	12	40		
	25.0%	45.0%	30.0%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	13	17	17	47		
	27.7%	36.2%	36.2%	100.0%		
รวม	30	44	39	113		
	26.5%	38.9%	34.5%	100.0%		
10. ท่านมีส่วนร่วมอาสาแรงงานในการปฏิบัติงานเพื่อชุมชนตลาดน้ำบางพลี						
ไม่เข้าร่วม	1	0	2	3	5.976	.426
	33.3%	.0%	66.7%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	12	13	9	34		
	35.3%	38.2%	26.5%	100.0%		

ตาราง 12 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยวเชิง นิเวศ	ประถมและ มัธยมต้น	มัธยมปลาย	อนุปริญญา ปวส. ป.ตรี	รวม	χ^2	Sig.
เข้าร่วมมาก	9	15	10	34		
	26.5%	44.1%	29.4%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	8	16	18	42		
	19.0%	38.1%	42.9%	100.0%		
รวม	30	44	39	113		
	26.5%	38.9%	34.5%	100.0%		
11. ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานกับหน่วยงานในชุมชน						
ไม่เข้าร่วม	1	0	1	2	7.121	.310
	50.0%	.0%	50.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	11	17	7	35		
	31.4%	48.6%	20.0%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	7	13	17	37		
	18.9%	35.1%	45.9%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	11	14	14	39		
	28.2%	35.9%	35.9%	100.0%		
รวม	30	44	39	113		
	26.5%	38.9%	34.5%	100.0%		
12. ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานกับหน่วยงานนอกชุมชน						
ไม่เข้าร่วม	2	0	2	4	7.341	.290
	50.0%	.0%	50.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	5	15	7	27		
	18.5%	55.6%	25.9%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	13	13	13	39		
	33.3%	33.3%	33.3%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	10	16	17	43		
	23.3%	37.2%	39.5%	100.0%		
รวม	30	44	39	113		

ตาราง 12 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยวเชิง นิเวศ	ประถมและ มัธยมต้น	มัธยมปลาย	อนุปริญญา ปวส. ป.ตรี	รวม	χ^2	Sig.
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ด้านสังคม						
13. ท่านได้รับความรู้ต่างๆจากการดำเนินงานของชุมชน						
ไม่เข้าร่วม	1	0	0	1	7.934	.243
	100.0%	.0%	.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	4	8	4	16		
	25.0%	50.0%	25.0%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	4	14	13	31		
	12.9%	45.2%	41.9%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	21	22	22	65		
	32.3%	33.8%	33.8%	100.0%		
รวม	30	44	39	113		
	26.5%	38.9%	34.5%	100.0%		
14. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารใหม่จากกิจกรรมในชุมชน						
ไม่เข้าร่วม	1	0	0	1	6.359	.384
	100.0%	.0%	.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	3	7	3	13		
	23.1%	53.8%	23.1%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	12	17	22	51		
	23.5%	33.3%	43.1%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	14	20	14	48		
	29.2%	41.7%	29.2%	100.0%		
รวม	30	44	39	113		
	26.5%	38.9%	34.5%	100.0%		
15. ท่านมีความภาคภูมิใจที่ชุมชนเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย						
เข้าร่วมน้อย	9	11	7	27	5.089	.278
	33.3%	40.7%	25.9%	100.0%		

ตาราง 12 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยวเชิง นิเวศ	ประถมและ มัธยมต้น	มัธยมปลาย	อนุปริญญา ปวส. ป.ตรี	รวม	χ^2	Sig.
เข้าร่วมมาก	9	19	11	39		
	23.1%	48.7%	28.2%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	12	14	21	47		
	25.5%	29.8%	44.7%	100.0%		
รวม	30	44	39	113		
	26.5%	38.9%	34.5%	100.0%		
16. ท่านมีความภาคภูมิใจที่นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในตลาดน้ำบางพลี						
ไม่เข้าร่วม	0	1	0	1	6.441	.376
	.0%	100.0%	.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	8	10	4	22		
	36.4%	45.5%	18.2%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	14	19	17	50		
	28.0%	38.0%	34.0%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	8	14	18	40		
	20.0%	35.0%	45.0%	100.0%		
รวม	30	44	39	113		
	26.5%	38.9%	34.5%	100.0%		
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจ						
17. ท่านได้รับรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตการให้บริการกิจกรรมกลุ่ม						
ไม่เข้าร่วม	1	2	0	3	4.304	.636
	33.3%	66.7%	.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	5	13	12	30		
	16.7%	43.3%	40.0%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	10	15	12	37		
	27.0%	40.5%	32.4%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	14	14	15	43		
	32.6%	32.6%	34.9%	100.0%		

ตาราง 12 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยวเชิง นิเวศ	ประถมและ มัธยมต้น	มัธยมปลาย	อนุปริญญา ปวส. ป.ตรี	รวม	χ^2	Sig.
รวม	30	44	39	113		
	26.5%	38.9%	38.9%	100.0%		
18. ท่านมีรายได้จากการขายสินค้าเพิ่มมากขึ้น จากการมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่น						
เข้าร่วมน้อย	3	12	8	23	4.641	.326
	13.0%	52.2%	34.8%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	18	17	17	52		
	34.6%	32.7%	32.7%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	9	15	14	38		
	23.7%	39.5%	36.8%	100.0%		
รวม	30	44	39	113		
	26.5%	38.9%	38.9%	100.0%		
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อม						
19. ท่านได้รับประโยชน์จากการจัดการสภาพแวดล้อมภายในชุมชนตลาดน้ำบางพลี						
ไม่เข้าร่วม	1	1	0	2	6.200	.401
	50.0%	50.0%	.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	9	13	5	27		
	33.3%	48.1%	18.5%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	8	15	14	37		
	21.6%	40.5%	37.8%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	12	15	20	47		
	25.5%	31.9%	42.6%	100.0%		
รวม	30	44	39	113		
	26.5%	38.9%	34.5%	100.0%		
20. ท่านมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นจากการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน						
เข้าร่วมน้อย	4	13	5	22	5.970	.201
	18.2%	59.1%	22.7%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	18	17	20	55		

ตาราง 12 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยวเชิง นิเวศ	ประถมและ มัธยมต้น	มัธยมปลาย	อนุปริญญา ปวส. ป.ตรี	รวม	χ^2	Sig.
	32.7%	30.9%	36.4%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	8	14	14	36		
	22.2%	38.9%	38.9%	100.0%		
รวม	30	44	39	113		
	26.5%	38.9%	34.5%	100.0%		
21. ท่านและครอบครัวมีสุขภาพที่ดีจากการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน						
เข้าร่วมน้อย	9	11	6	26	4.538	.338
	34.6%	42.3%	23.1%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	7	18	14	39		
	17.9%	46.2%	35.9%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	14	15	19	48		
	29.2%	31.3%	39.6%	100.0%		
รวม	30	44	39	113		
	26.5%	38.9%	34.5%	100.0%		
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล						
22. ท่านร่วมประเมินราคาสินค้าและคุณภาพของสินค้า						
ไม่เข้าร่วม	3	2	1	6	2.994	.810
	50.0%	33.3%	16.7%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	5	8	10	23		
	21.7%	34.8%	43.5%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	9	14	10	33		
	27.3%	42.4%	30.3%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	13	20	18	51		
	25.5%	39.2%	35.3%	100.0%		
รวม	30	44	39	113		
	26.5%	38.9%	34.5%	100.0%		

ตาราง 12 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยวเชิง นิเวศ	ประถมและ มัธยมต้น	มัธยมปลาย	อนุปริญญา ปวส. ป.ตรี	รวม	χ^2	Sig.
23. ท่านร่วมประเมินกิจกรรมของตลาดน้ำบางพลี						
ไม่เข้าร่วม	2	1	1	4	4.491	.611
	50.0%	25.0%	25.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	7	6	5	18		
	38.9%	33.3%	27.8%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	13	20	18	51		
	25.5%	39.2%	35.3%	100.0%		
รวม	30	44	39	113		
	26.5%	38.9%	34.5%	100.0%		
23. ท่านร่วมประเมินกิจกรรมของตลาดน้ำบางพลี						
ไม่เข้าร่วม	2	1	1	4	4.491	.611
	50.0%	25.0%	25.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	7	6	5	18		
	38.9%	33.3%	27.8%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	8	17	18	43		
	18.6%	39.5%	41.9%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	13	20	15	48		
	27.1%	41.7%	31.3%	100.0%		
รวม	30	44	39	113		
	26.5%	38.9%	34.5%	100.0%		
24. ท่านร่วมประเมินความเหมาะสมของสภาพสิ่งแวดล้อมโดยรอบของร้านค้าในตลาดน้ำบางพลี						
ไม่เข้าร่วม	2	0	1	3	5.768	.450
	66.7%	.0%	33.3%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	7	12	8	27		
	25.9%	44.4%	29.6%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	13	13	14	40		
	32.5%	32.5%	35.0%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	8	19	16	43		

ตาราง 12 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยวเชิง นิเวศ	ประถมและ มัธยมต้น	มัธยมปลาย	อนุปริญญา ปวส. ป.ตรี	รวม	χ^2	Sig.
ไม่เข้าร่วม	2	1	1	4	4.491	.611
	50.0%	25.0%	25.0%	100.0%		
	18.6%	44.2%	37.2%	100.0%		
รวม	30	44	39	113		
	26.5%	38.9%	34.5%	100.0%		
25. ท่านร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตลาดน้ำบางพลี						
ไม่เข้าร่วม	1	2	1	4	6.166	.405
	25.0%	50.0%	25.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	9	14	7	30		
	30.0%	46.7%	23.3%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	5	14	15	34		
	14.7%	41.2%	44.1%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	15	14	16	45		
	33.3%	31.1%	35.6%	100.0%		
รวม	30	44	39	113		
	26.5%	38.9%	34.5%	100.0%		

จากตาราง 12 พบว่า ระดับการศึกษาของประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลี ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

**สมมติฐานที่ 2.4 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับรายได้ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม
ของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ**

**ตารางก 13 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
กับปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับรายได้**

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยว เชิงนิเวศ	ต่ำกว่า 15,000	15,001- 20,000	ตั้งแต่ 20,001 ขึ้นไป	รวม	χ^2	Sig.
1. ท่านเคยมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของตลาดน้ำบางพลี						
ไม่เข้าร่วม	0	1	1	2	5.267	.510
	.0%	50.0%	50.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	4	0	7	11		
	36.4%	.0%	63.6%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	14	11	20	45		
	31.1%	24.4%	44.4%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	15	12	31	58		
	25.9%	20.7%	53.4%	100.0%		
รวม	33	24	59	116		
	28.4%	20.7%	50.9%	100.0%		
2. ท่านเคยเข้าร่วมการประชุมจัดทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ						
ไม่เข้าร่วม	2	1	1	4	6.504	.369
	50.0%	25.0%	25.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	7	1	13	21		
	33.3%	4.8%	61.9%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	11	7	20	38		
	28.9%	18.4%	52.6%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	13	15	25	53		
	24.5%	28.3%	47.2%	100.0%		
รวม	33	24	59	116		
	28.4%	20.7%	50.9%	100.0%		

ตาราง 13 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยว เชิงนิเวศ	ต่ำกว่า 15,000	15,001- 20,000	ตั้งแต่ 20,001 ขึ้นไป	รวม	χ^2	Sig.
3 . ท่านร่วมระดมความคิดเห็นในการแก้ปัญหาพร้อมกับชาวบ้านในชุมชนตลาดน้ำบางพลี						
ไม่เข้าร่วม	2	1	2	5	9.655	.140
	40.0%	20.0%	40.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	9	4	15	28		
	32.1%	14.3%	53.6%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	14	14	16	44		
	31.8%	31.8%	36.4%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	8	5	26	39		
	20.5%	12.8%	66.7%	100.0%		
รวม	33	24	59	116		
	28.4%	20.7%	50.9%	100.0%		
4 . ท่านร่วมวางแผนในการออกกฎระเบียบเพื่อความเรียบร้อยของตลาดน้ำบางพลี						
ไม่เข้าร่วม	3	0	1	4	5.989	.424
	75.0%	0.0%	25.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	6	7	16	29		
	20.7%	24.1%	55.2%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	15	9	22	46		
	32.6%	19.6%	47.8%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	9	8	20	37		
	24.3%	21.6%	54.1%	100.0%		
รวม	33	24	59	116		
	28.4%	20.7%	50.9%	100.0%		
	28.4%	20.7%	50.9%	100.0%		
5 . ท่านเคยเข้าประชุมในการจัดตั้งคณะทำงานของชุมชนตลาดน้ำบางพลี						
ไม่เข้าร่วม	2	2	1	5	2.741	.841
	40.0%	40.0%	20.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	8	6	17	31		
	25.8%	19.4%	54.8%	100.0%		

ตาราง 13 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยว เชิงนิเวศ	ต่ำกว่า 15,000	15,001- 20,000	ตั้งแต่ 20,001 ขึ้นไป	รวม	χ^2	Sig.
เข้าร่วมมาก	11	6	17	34		
	32.4%	17.6%	50.0%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	12	10	24	46		
	26.1%	21.7%	52.2%	100.0%		
รวม	33	24	59	116		
	28.4%	20.7%	50.9%	100.0%		
การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประสานงาน						
6 . ท่านมีส่วนร่วมในการจัดตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานในตลาดน้ำบางพลี						
ไม่เข้าร่วม	4	3	0	7	12.028	.061
	57.1%	42.9%	.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	8	5	16	29		
	27.6%	17.2%	55.2%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	11	3	18	32		
	34.4%	9.4%	56.3%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	10	13	25	48		
	20.8%	27.1%	52.1%	100.0%		
รวม	33	24	59	116		
	28.4%	20.7%	50.9%	100.0%		
7 . ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานให้ความรู้หรือให้บริการแก่นักท่องเที่ยว						
ไม่เข้าร่วม	2	1	1	4	5.196	.519
	50.0%	25.0%	25.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	6	5	20	31		
	19.4%	16.1%	64.5%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	10	10	17	37		
	27.0%	27.0%	45.9%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	15	8	21	44		
	34.1%	18.2%	47.7%	100.0%		

ตาราง 13 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยว เชิงนิเวศ	ต่ำกว่า 15,000	15,001- 20,000	ตั้งแต่ 20,001 ขึ้นไป	รวม	χ^2	Sig.
8 . ท่านมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ตลาดน้ำบางพลี						
ไม่เข้าร่วม	0	0	1	1	7.520	.275
	.0%	.0%	100.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	8	1	13	22		
	36.4%	4.5%	59.1%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	13	8	16	37		
	35.1%	21.6%	43.2%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	12	15	29	56		
	21.4%	26.8%	51.8%	100.0%		
รวม	33	24	59	116		
9 . ท่านมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทุนและอุปกรณ์ในการดำเนินงาน						
ไม่เข้าร่วม	1	1	1	3	3.035	.804
	33.3%	33.3%	33.3%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	8	4	11	23		
	34.8%	17.4%	47.8%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	8	10	23	41		
	19.5%	24.4%	56.1%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	16	9	24	49		
	32.7%	18.4%	49.0%	100.0%		
รวม	33	24	59	116		
	28.4%	20.7%	50.9%	100.0%		
10. ท่านมีส่วนร่วมอาสาแรงงานในการปฏิบัติงานเพื่อชุมชนตลาดน้ำบางพลี						
ไม่เข้าร่วม	1	1	1	3	2.177	.903
	33.3%	33.3%	33.3%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	10	8	17	35		
	28.6%	22.9%	48.6%	100.0%		

ตาราง 13 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยว เชิงนิเวศ	ต่ำกว่า 15,000	15,001- 20,000	ตั้งแต่ 20,001 ขึ้นไป	รวม	χ^2	Sig.
เข้าร่วมมาก	12	6	16	34		
	35.3%	17.6%	47.1%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	10	9	25	44		
	22.7%	20.5%	56.8%	100.0%		
รวม	33	24	59	116		
	28.4%	20.7%	50.9%	100.0%		
11. ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานกับหน่วยงานในชุมชน						
ไม่เข้าร่วม	2	0	0	2	8.575	.199
	100.0%	.0%	.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	10	10	16	36		
	27.8%	27.8%	44.4%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	9	9	19	37		
	24.3%	24.3%	51.4%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	12	5	24	41		
	29.3%	12.2%	58.5%	100.0%		
รวม	33	24	59	116		
	28.4%	20.7%	50.9%	100.0%		
12. ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานกับหน่วยงานนอกชุมชน						
ไม่เข้าร่วม	3	0	1	4	6.909	.329
	75.0%	.0%	25.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	8	3	16	27		
	29.6%	11.1%	59.3%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	10	10	20	40		
	25.0%	25.0%	50.0%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	12	11	22	45		
	26.7%	24.4%	48.9%	100.0%		

ตาราง 13 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยว เชิงนิเวศ	ต่ำกว่า 15,000	15,001- 20,000	ตั้งแต่ 20,001 ขึ้นไป	รวม	χ^2	Sig.
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ด้านสังคม						
13. ท่านได้รับความรู้ต่างๆจากการดำเนินงานของชุมชน						
ไม่เข้าร่วม	1	0	0	1	5.321	.503
	100.0%	.0%	.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	3	2	11	16		
	18.8%	12.5%	68.8%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	8	8	16	32		
	25.0%	25.0%	50.0%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	21	14	32	67		
	31.3%	20.9%	47.8%	100.0%		
รวม	33	24	59	116		
	28.4%	20.7%	50.9%	100.0%		
14. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารใหม่จากกิจกรรมในชุมชน						
ไม่เข้าร่วม	1	0	0	1	11.044	.087
	100.0%	.0%	.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	3	0	10	13		
	23.1%	.0%	76.9%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	18	9	24	51		
	35.3%	17.6%	47.1%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	11	15	25	51		
	21.6%	29.4%	49.0%	100.0%		
รวม	33	24	59	116		
	28.4%	20.7%	50.9%	100.0%		
15. ท่านมีความภาคภูมิใจที่ชุมชนเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย						
เข้าร่วมน้อย	5	6	16	27	2.338	.674
	18.5%	22.2%	59.3%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	14	7	19	40		

ตาราง 13 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยว เชิงนิเวศ	ต่ำกว่า 15,000	15,001- 20,000	ตั้งแต่ 20,001 ขึ้นไป	รวม	χ^2	Sig.
	35.0%	17.5%	47.5%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	14	11	24	49		
	28.6%	22.4%	49.0%	100.0%		
รวม	33	24	59	116		
	28.4%	20.7%	50.9%	100.0%		
16. ท่านมีความภาคภูมิใจที่นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในตลาดน้ำบางพลี						
ไม่เข้าร่วม	0	1	0	1	10.878	.092
	.0%	100.0%	.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	9	4	10	23		
	39.1%	17.4%	43.5%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	16	6	28	50		
	32.0%	12.0%	56.0%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	8	13	21	42		
	19.0%	31.0%	50.0%	100.0%		
รวม	33	24	59	116		
	28.4%	20.7%	50.9%	100.0%		
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจ						
17. ท่านได้รับรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตการให้บริการกิจกรรมกลุ่ม						
ไม่เข้าร่วม	1	1	1	3	1.293	.972
	33.3%	33.3%	33.3%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	8	5	17	30		
	26.7%	16.7%	56.7%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	10	9	19	38		
	26.3%	23.7%	50.0%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	14	9	22	45		
	31.1%	20.0%	48.9%	100.0%		
รวม	33	24	59	116		

ตาราง 13 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยว เชิงนิเวศ	ต่ำกว่า 15,000	15,001- 20,000	ตั้งแต่ 20,001 ขึ้นไป	รวม	χ^2	Sig.
18. ท่านมีรายได้จากการขายสินค้าเพิ่มมากขึ้น จากการมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่น						
เข้าร่วมน้อย	5	6	12	23	5.556	.235
	21.7%	26.1%	52.2%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	16	6	30	52		
	30.8%	11.5%	57.7%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	12	12	17	41		
	29.3%	29.3%	41.5%	100.0%		
รวม	33	24	59	116		
	28.4%	20.7%	50.9%	100.0%		
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อม						
19. ท่านได้รับประโยชน์จากการจัดการสภาพแวดล้อมภายในชุมชนตลาดน้ำบางพลี						
ไม่เข้าร่วม	0	2	0	2	8.472	.206
	.0%	100.0%	.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	9	4	14	27		
	33.3%	14.8%	51.9%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	11	8	19	38		
	28.9%	21.1%	50.0%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	13	10	26	49		
	26.5%	20.4%	53.1%	100.0%		
รวม	33	24	59	116		
	28.4%	20.7%	50.9%	100.0%		
20. ท่านมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นจากการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน						
เข้าร่วมน้อย	4	2	16	22	7.781	.100
	18.2%	9.1%	72.7%	100.0%		

ตาราง 13 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยว เชิงนิเวศ	ต่ำกว่า 15,000	15,001- 20,000	ตั้งแต่ 20,001 ขึ้นไป	รวม	χ^2	Sig.
เข้าร่วมมาก	20	14	22	56		
เข้าร่วมมากที่สุด	9	8	21	38		
	23.7%	21.1%	55.3%	100.0%		
รวม	33	24	59	116		
	28.4%	20.7%	50.9%	100.0%		
21. ท่านและครอบครัวมีความสุขที่ดีจากการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน						
เข้าร่วมน้อย	7	6	13	26	2.099	.718
	26.9%	23.1%	50.0%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	14	6	19	39		
	35.9%	15.4%	48.7%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	12	12	27	51		
	23.5%	23.5%	52.9%	100.0%		
รวม	33	24	59	116		
	28.4%	20.7%	50.9%	100.0%		
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล						
22. ท่านร่วมประเมินราคาสินค้าและคุณภาพของสินค้า						
ไม่เข้าร่วม	3	1	2	6	4.447	.616
	50.0%	16.7%	33.3%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	6	3	14	23		
	26.1%	13.0%	60.9%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	12	7	15	34		
	35.3%	20.6%	44.1%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	12	13	28	53		
	22.6%	24.5%	52.8%	100.0%		
รวม	33	24	59	116		
	28.4%	20.7%	50.9%	100.0%		

ตาราง 13 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยว เชิงนิเวศ	ต่ำกว่า 15,000	15,001- 20,000	ตั้งแต่ 20,001 ขึ้นไป	รวม	χ^2	Sig.
23. ท่านร่วมประเมินกิจกรรมของตลาดน้ำบางพลี						
ไม่เข้าร่วม	3	1	0	4	8.427	.208
	75.0%	25.0%	.0%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	14	8	21	43		
	32.6%	18.6%	48.8%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	12	13	26	51		
	23.5%	25.5%	51.0%	100.0%		
รวม	33	24	59	116		
	28.4%	20.7%	50.9%	100.0%		
24. ท่านร่วมประเมินความเหมาะสมของสภาพสิ่งแวดล้อมโดยรอบของร้านค้าในตลาดน้ำบางพลี						
ไม่เข้าร่วม	3	0	0	3	12.039	.061
	100.0%	.0%	.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	6	4	17	27		
	22.2%	14.8%	63.0%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	14	7	19	40		
	35.0%	17.5%	47.5%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	10	13	23	46		
	21.7%	28.3%	50.0%	100.0%		
รวม	33	24	59	116		
	28.4%	20.7%	50.9%	100.0%		
25. ท่านร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตลาดน้ำบางพลี						
ไม่เข้าร่วม	2	1	1	4	1.695	.945
	50.0%	25.0%	25.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	9	7	15	31		
	29.0%	22.6%	48.4%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	9	6	19	34		
	26.5%	17.6%	55.9%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	13	10	24	47		

ตาราง 13 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยว เชิงนิเวศ	ต่ำกว่า 15,000	15,001- 20,000	ตั้งแต่ 20,001 ขึ้นไป	รวม	χ^2	Sig.
	27.7%	21.3%	51.1%	100.0%		
รวม	33	24	59	116%		

จากตาราง 13 พบว่า รายได้ต่อเดือนของประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลี
 ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งไม่สอดคล้องกับ
 สมมุติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2.5 การเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ในตำบล มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ตารางก 14 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับการเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ในตำบล

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ไม่เคย	เคย	รวม	χ^2	Sig.
1. ท่านเคยมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของตลาดน้ำบางพลี					
ไม่เข้าร่วม	2	0	2	4.072	.254
	100.0%	.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	7	4	11		
	63.6%	36.4%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	31	14	45		
	68.9%	31.1%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	29	26	55		
	52.7%	47.3%	100.0%		
รวม	69	44	113		
	61.1%	38.9%	100.0%		
2. ท่านเคยเข้าร่วมการประชุมจัดทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ					
ไม่เข้าร่วม	3	1	4	1.001	.801
	75.0%	25.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	14	7	21		
	66.7%	33.3%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	23	14	37		
	62.2%	37.8%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	29	22	51		
	56.9%	43.1%	100.0%		
รวม	69	44	113		
	61.1%	38.9%	100.0%		

ตาราง 14 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชนใน การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ไม่เคย	เคย	รวม	χ^2	Sig.
3. ทำนร่วมระดมความคิดเห็นในการแก้ปัญหาพร้อมกับชาวบ้านในชุมชนตลาดน้ำบางพลี					
ไม่เข้าร่วม	3	2	5	.590	.899
	60.0%	40.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	17	11	28	60.7%	39.3%
	60.7%	39.3%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	28	15	43	65.1%	34.9%
	65.1%	34.9%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	21	16	37	56.8%	43.2%
	56.8%	43.2%	100.0%		
รวม	69	44	113	61.1%	38.9%
	61.1%	38.9%	100.0%		
4. ทำนร่วมวางแผนในการออกกฎระเบียบเพื่อความเรียบร้อยของตลาดน้ำบางพลี					
ไม่เข้าร่วม	3	1	4	.895	.827
	75.0%	25.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	18	10	28	64.3%	35.7%
	64.3%	35.7%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	26	20	46	56.5%	43.5%
	56.5%	43.5%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	22	13	35	62.9%	37.1%
	62.9%	37.1%	100.0%		
รวม	69	44	113	61.1%	38.9%
	61.1%	38.9%	100.0%		
5. ทำนเคยเข้าประชุมในการจัดตั้งคณะทำงานของชุมชนตลาดน้ำบางพลี					
ไม่เข้าร่วม	2	3	5	3.956	.266
	40.0%	60.0%	100.0%		

ตาราง 14 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชนใน การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ไม่เคย	เคย	รวม	χ^2	Sig.
เข้าร่วมน้อย	18	12	30		
	60.0%	40.0%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	25	9	34		
	73.5%	26.5%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	24	20	44		
	54.5%	45.5%	100.0%		
รวม	69	44	113		
	61.1%	38.9%	100.0%		
การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประสานงาน					
6 . ท่านมีส่วนร่วมในการจัดตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานในตลาดน้ำบางพลี					
ไม่เข้าร่วม	3	4	7	2.826	.419
	42.9%	57.1%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	17	12	29		
	58.6%	41.4%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	23	9	32		
	71.9%	28.1%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	26	19	45		
	57.8%	42.2%	100.0%		
รวม	69	44	113		
	61.1%	38.9%	100.0%		
7 . ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานให้ความรู้หรือให้บริการแก่นักท่องเที่ยว					
ไม่เข้าร่วม	3	1	4	1.979	.577
	75.0%	25.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	16	15	31		
	51.6%	48.4%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	24	12	36		
	66.7%	33.3%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	26	16	42		

ตาราง 14 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ไม่เคย	เคย	รวม	χ^2	Sig.
	61.9%	38.1%	100.0%		
รวม	69	44	113		
	61.1%	38.9%	100.0%		
8. ท่านมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ตลาดน้ำบางพลี					
ไม่เข้าร่วม	1	0	1	1.406	.704
	100.0%	.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	15	7	22		
	68.2%	31.8%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	21	16	37		
	56.8%	43.2%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	32	21	53		
	60.4%	39.6%	100.0%		
รวม	69	44	113		
	61.1%	38.9%	100.0%		
9. ท่านมีส่วนร่วมในการสนับสนุนและอุทิศเงินในการดำเนินงาน					
ไม่เข้าร่วม	3	0	3	10.391	.016
	100.0%	.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	15	8	23		
	65.2%	34.8%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	17	23	40		
	42.5%	57.5%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	34	13	47		
	72.3%	27.7%	100.0%		
รวม	69	44	113		
	61.1%	38.9%	100.0%		
10. ท่านมีส่วนร่วมอาสาแรงงานในการปฏิบัติงานเพื่อชุมชนตลาดน้ำบางพลี					
ไม่เข้าร่วม	2	1	3	.343	.952
	66.7%	33.3%	100.0%		

ตาราง 14 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ไม่เคย	เคย	รวม	χ^2	Sig.
เข้าร่วมน้อย	22	12	34		
	64.7%	35.3%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	20	14	34		
	58.8%	41.2%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	25	17	42		
	59.5%	40.5%	100.0%		
รวม	69	44	113		
	61.1%	38.9%	100.0%		
11. ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานกับหน่วยงานในชุมชน					
ไม่เข้าร่วม	1	1	2	.590	.899
	50.0%	50.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	22	13	35		
	62.9%	37.1%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	21	16	37		
	56.8%	43.2%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	25	14	39		
	64.1%	35.9%	100.0%		
รวม	69	44	113		
	61.1%	38.9%	100.0%		
12. ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานกับหน่วยงานนอกชุมชน					
ไม่เข้าร่วม	3	1	4	1.018	.797
	75.0%	25.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	17	10	27		
	63.0%	37.0%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	25	14	39		
	64.1%	35.9%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	24	19	43		
	55.8%	44.2%	100.0%		

ตาราง 14 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชนใน การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ไม่เคย	เคย	รวม	χ^2	Sig.
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ด้านสังคม					
13. ท่านได้รับความรู้ต่างๆจากการดำเนินงานของชุมชน					
ไม่เข้าร่วม	1	0	1	2.414	.491
	100.0%	.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	12	4	16	75.0%	25.0%
	75.0%	25.0%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	19	12	31	61.3%	38.7%
	61.3%	38.7%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	37	28	65	56.9%	43.1%
	56.9%	43.1%	100.0%		
รวม	69	44	113	61.1%	38.9%
	61.1%	38.9%	100.0%		
14. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารใหม่จากกิจกรรมในชุมชน					
ไม่เข้าร่วม	1	0	1	6.729	.081
	100.0%	.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	10	3	13	76.9%	23.1%
	76.9%	23.1%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	35	16	51	68.6%	31.4%
	68.6%	31.4%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	23	25	48	47.9%	52.1%
	47.9%	52.1%	100.0%		
รวม	69	44	113	61.1%	38.9%
	61.1%	38.9%	100.0%		
15. ท่านมีความภาคภูมิใจที่ชุมชนเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย					
เข้าร่วมน้อย	18	9	27	.619	.734
	66.7%	33.3%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	24	15	39	61.5%	38.5%
	61.5%	38.5%	100.0%		

ตาราง 14 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชนใน การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ไม่เคย	เคย	รวม	χ^2	Sig.
เข้าร่วมมากที่สุด	27	20	47		
	57.4%	42.6%	100.0%		
รวม	69	44	113		
	61.1%	38.9%	100.0%		
16. ท่านมีความภาคภูมิใจที่นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในตลาดน้ำบางพลี					
ไม่เข้าร่วม	1	0	1	4.068	.254
	100.0%	.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	11	11	22		
	50.0%	50.0%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	35	15	50		
	70.0%	30.0%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	22	18	40		
	55.0%	45.0%	100.0%		
รวม	69	44	113		
	61.1%	38.9%	100.0%		
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจ					
17. ท่านได้รับรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตการให้บริการกิจกรรมกลุ่ม					
ไม่เข้าร่วม	2	1	3	3.414	.332
	66.7%	33.3%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	22	8	30		
	73.3%	26.7%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	19	18	37		
	51.4%	48.6%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	26	17	43		
	60.5%	39.5%	100.0%		
รวม	69	44	113		
	61.1%	38.9%	100.0%		

ตาราง 14 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชนใน การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ไม่เคย	เคย	รวม	χ^2	Sig.
18. ท่านมีรายได้จากการขายสินค้าเพิ่มมากขึ้น จากการมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่น					
เข้าร่วมน้อย	12	11	23	2.761	.251
	52.2%	47.8%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	36	16	52		
	69.2%	30.8%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	21	17	38		
	55.3%	44.7%	100.0%		
รวม	69	44	113		
	61.1%	38.9%	100.0%		
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อม					
19. ท่านได้รับประโยชน์การจัดการแวดล้อมภายในชุมชนตลาดน้ำบางพลี					
ไม่เข้าร่วม	1	1	2	.961	.811
	50.0%	50.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	15	12	27		
	55.6%	44.4%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	22	15	37		
	59.5%	40.5%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	31	16	47		
	66.0%	34.0%	100.0%		
รวม	69	44	113		
	61.1%	38.9%	100.0%		
20. ท่านมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นจากการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน					
เข้าร่วมน้อย	12	10	22	.895	.639
	54.5%	45.5%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	33	22	55		
	60.0%	40.0%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	24	12	36		
	66.7%	33.3%	100.0%		
รวม	69	44	113		

ตาราง 14 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชนใน การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ไม่เคย	เคย	รวม	χ^2	Sig.
	61.1%	38.9%	100.0%		
21. ท่านและครอบครัวมีสุขภาพที่ดีจากการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน					
เข้าร่วมน้อย	14	12	26	2.926	.231
	53.8%	46.2%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	28	11	39		
	71.8%	28.2%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	27	21	48		
	56.3%	43.8%	100.0%		
รวม	69	44	113		
	61.1%	38.9%	100.0%		
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล					
22. ท่านร่วมประเมินราคาสินค้าและคุณภาพของสินค้า					
ไม่เข้าร่วม	3	3	6	.403	.940
	50.0%	50.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	14	9	23		
	60.9%	39.1%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	21	12	33		
	63.6%	36.4%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	31	20	51		
	60.8%	39.2%	100.0%		
รวม	69	44	113		
	61.1%	38.9%	100.0%		
23. ท่านร่วมประเมินกิจกรรมของตลาดน้ำบางพลี					
ไม่เข้าร่วม	2	2	4	.459	.928
	50.0%	50.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	12	6	18		
	66.7%	33.3%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	26	17	43		

ตาราง 14 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของชุมชนใน การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ไม่เคย	เคย	รวม	χ^2	Sig.
	60.5%	39.5%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	29	19	48		
	60.4%	39.6%	100.0%		
รวม	69	44	113		
	61.1%	38.9%	100.0%		
24. ท่านร่วมประเมินความเหมาะสมของสภาพสิ่งแวดล้อมโดยรอบของร้านค้าในตลาดน้ำบางพลี					
ไม่เข้าร่วม	2	1	3	2.458	.483
	66.7%	33.3%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	16	11	27		
	59.3%	40.7%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	28	12	40		
	70.0%	30.0%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	23	20	43		
	53.5%	46.5%	100.0%		
รวม	69	44	113		
	61.1%	38.9%	100.0%		
25. ท่านร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตลาดน้ำบางพลี					
ไม่เข้าร่วม	2	2	4	1.198	.753
	50.0%	50.0%	100.0%		
เข้าร่วมน้อย	18	12	30		
	60.0%	40.0%	100.0%		
เข้าร่วมมาก	19	15	34		
	55.9%	44.1%	100.0%		
เข้าร่วมมากที่สุด	30	15	45		
	66.7%	33.3%	100.0%		
รวม	69	44	113		
	61.1%	38.9%	100.0%		

จากตาราง 14 พบว่า การเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ในตำบลของประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลี มีความสัมพันธ์เพียงบางส่วนกับการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

หากพิจารณารายข้อพบว่า การเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ในตำบลของประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลี มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ใน 1 ประเด็น ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนและอุปกรณ์ในการดำเนินงานการ ($\chi^2 = 10.391, \text{Sig.} = .016$)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหาของประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตลาดน้ำบางพลี

ประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลี ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหาของประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตลาดน้ำบางพลีไว้ ดังนี้

ตาราง 15 ปัญหาและอุปสรรค

รายการ	จำนวน
สภาพแวดล้อมทั่วไป	
ทางเดินคับแคบ ไม่สะดวก ต้องเดินเบียดกัน	39
ห้องน้ำไม่เพียงพอ จนบางครั้งต้องไปใช้ห้องน้ำที่วัด	25
แม่น้ำสกปรก มีขยะในลำคลอง	
หมายเหตุ ปัจจุบันมีการสร้างประตูน้ำเพื่อประโยชน์กับการเกษตร ทำให้บางครั้งทำให้น้ำในคลองไม่มีการถ่ายเทเกิดการเน่าเสียและมีขยะในลำคลองมาก	14
ที่จอดรถไม่เพียงพอ	13
ห้องน้ำไม่สะอาด	8
มีขยะจำนวนมาก ถึงขยะไม่เพียงพอ	7
กลิ่นขยะแรงมาก	2
ไม่มีป้ายบอกทาง	3
สะพานข้ามไม่ปลอดภัย	3
มีอุบัติเหตุทางเรือ ไม่ปลอดภัย	2

ตาราง 15 (ต่อ)

รายการ	จำนวน
มีสินค้าขายน้อย และไม่หลากหลาย	6
สินค้าราคาแพง	5
สินค้าที่เป็นของกินมีน้อย	6
เป็นสินค้าเดิม ๆ ไม่ค่อยมีการพัฒนาหรือวางจำหน่ายสินค้าใหม่ ๆ	3
อาหารไม่ค่อยสะอาด	1
ร้านค้า	
ร้านค้ามีจำนวนน้อยเกินไป	6
ร้านอาหารมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอ	5
ร้านค้าไม่สวยงาม	2
ร้านค้าบางร้านมีกลิ่นเหม็นอับในร้าน	2
แม่ค้า	
แม่ค้าบริการไม่สุภาพ	4
แม่ค้าไม่ค่อยให้ความร่วมมือ	2
แม่ค้าพูดไม่เพราะ	2
แม่ค้าไม่เป็นมิตร	2
อื่น ๆ	
นักท่องเที่ยวไม่ค่อยรู้จักตลาดน้ำบางพลี	8
ประชาชนไม่ค่อยให้ความร่วมมือ หรือช่วย ให้ความร่วมมือในบางเรื่อง และไม่สม่ำเสมอ	2

แนวทางการแก้ไขและพัฒนา

1. การพัฒนาทางเดินทำให้ขยายกว้างและสะดวกในการเดินซื้อของและเดินผ่านมากกว่านี้
2. การพัฒนาร้านอาหารที่สะอาด อร่อย และมีเพียงพอต่อการให้บริการ
3. การรวมกลุ่มแม่ค้าให้มีส่วนร่วมจัดการท่องเที่ยว โดยมุ่งพัฒนาทักษะความสามารถในการสื่อสาร การมีอัธยาศัยในการต้อนรับนักท่องเที่ยว และการดูแลความเรียบร้อยในภาพรวมของตลาดน้ำบางพลี
4. การให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการช่วยกันดูแลและรักษาความสะอาด ดูแลเรื่องขยะที่ควรมีการจัดหาถังขยะที่เพียงพอ กลิ่น รวมถึงแม่น้ำลำคลอง ที่ควรมีการจัดการขยะอย่างจริงจัง

5. การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ลูกค้า เช่น ป้ายบอกทางต่าง ๆ การมีห้องน้ำให้บริการที่เพียงพอและสะอาด ป้ายชี้ทางไปห้องน้ำ การมีเซเว่น อีเลฟเว่น รวมถึงเครื่องอำนวยความสะดวกให้กับลูกค้า ฯลฯ

6. การให้กลุ่มคนต่าง ๆ เข้ามีส่วนร่วม เช่น กลุ่มคนที่มีศักยภาพและความสามารถ เช่น อสม. หรือพยาบาล เข้ามีส่วนร่วมในการดูแลนักท่องเที่ยว ยามเจ็บป่วย ต้องการความช่วยเหลือ

7. การให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมที่มีความน่าสนใจมีความหลากหลายน่าดึงดูด เพื่อเป็นจุดดึงดูดลูกค้าและนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเที่ยวชมในตลาด โดยเฉพาะกลุ่มผู้นำชุมชนและผู้ประกอบการร้านค้าในตลาด

8. การพัฒนาการประชาสัมพันธ์ตลาดน้ำบางพลีอย่างเป็นระบบ โดยต้องให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการเสนอความเห็น โดยอาจจะต้องร่วมมือกับภาครัฐกับองค์การบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่นมาก

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับความคิดในประเด็นความรู้และความเข้าใจลักษณะและรูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการดูแลพื้นที่ในตลาดน้ำบางพลี

ข้อมูลโดยย่อของแหล่งท่องเที่ยวตลาดน้ำบางพลี

จากคำบอกเล่าของนายกเทศมนตรีตำบลบางพลีและกำนันตำบลบางพลีใหญ่ กล่าวว่า “ตลาดโบราณบางพลี ตั้งอยู่บนฝั่งเหนือของคลองสำโรง หมู่ 10 ตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ประวัติความเป็นมาของตลาดน้ำบางพลี มีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา เป็นตลาดขนส่งสินค้า การเดินทางในสมัยก่อน ใช้เรือเป็นพาหนะเดินทางโดยการแจว พายและแล่นใบเดินทางมาค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้าจะอยู่ใน คลองสำโรง ตลาดน้ำบางพลีตั้งอยู่ติดกับวัดบางพลีใหญ่ใน ซึ่งมีอายุประมาณ 150 ปี เหตุที่เรียกว่าตลาดน้ำบางพลี สืบเนื่องมาจากเมื่อมีเริ่มหมู่บ้านจัดสรรบางพลีนคร หมู่บ้านชลเทพ หมู่บ้านนิลุบล มีประชาชนเข้ามาอาศัยอยู่จำนวนมาก ตลาดอยู่ริมน้ำแห่งนี้จึงได้รับการเรียกขานว่า 'ตลาดน้ำบางพลี' หรือชื่อว่า ตลาดศิริโสภณ ตามนามของผู้สร้าง ต่อมานาย บ้อ โตเจริญ (ขุนเจริญ) อดีตกำนันตำบลบางพลีใหญ่ และนาง เจียม โตเจริญ ได้สร้างตลาดต่อจนถึงบริเวณปากคลองบัวคลี่ รวมเรียกตลาดทั้งสองตลาดว่า 'ตลาดยายเจียม' และมีการสร้างต่อเติมในช่วงสุดท้ายจากตลาดใหม่ไปจนถึงวัดบางพลีใหญ่ใน ชื่อว่า 'ตลาดอาจารย์เจริญสุข ตลาดร้อยปีแต่ละแห่งต่างมีเอกลักษณ์บางอย่างของตัวเอง มีการขายกาแฟสูตรโบราณ ร้านเล็กๆ มีร้านก๋วยเตี๋ยว ไม่มีร้านขายของที่ระลึก ร้านขายเครื่องใช้ในครัวเรือน เช่น จอบ พั่ว

เสียม ที่นอน หมอนมุ้ง รวมถึงขนม นานาชนิดที่ขายอยู่ทั่วไป เช่น ร้านกล้วยแขกสูตรดั้งเดิม ร้านขนมชั้นแม่บุญศรี ได้รับรางวัลมาแล้วหลายรายการ ร้านกล้วยเตี๋ยวหมู”

นอกจากนั้น จากคำบอกเล่าของท่านเจ้าอาวาสวัดบางพลีใหญ่ใน กล่าวว่า “ประวัติความเป็นมาของตลาดน้ำบางพลี ตำบลบางพลีใหญ่ กำเนิดของคำว่าบางพลีเพี้ยนมาจากคำว่า “บางพลี” หรือเครื่องเช่น สั้งเวย เมื่อ พ.ศ.2041 สมัยอยุธยาในรัชกาลสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2 (พ.ศ.2034-2072) ได้โปรดให้ขุดลอกคลองลำโรงพบเทวรูปสำริด 2 องค์ ที่คลองทับนาง มีจารึกชื่อว่าพญาแสนตา และมหาสังขกร ได้มีพิธีนำบัตรพลี บวงสรวงสังเวยเทวรูป จึงเรียกตำบลนั้นว่า ที่ทำบัตรพลี นาน ๆ เข้าเลยเพี้ยนเป็น “บางพลี” ในสมัยก่อนนั้นชาวบ้านส่วนใหญ่มีอาชีพทำนา จะปลูกโรงอยู่มุ้งด้วยจาก เรือนใต้ถุนสูงนั้นมาปลูกกันภายหลัง เนื่องจากมีชุมชุมมากทั้งคน และควาย จะต้องอยู่โรงเดียวกัน พอตกเย็นต้องก่อไฟสูมควันไต้ยุงในโรงเสียก่อน ชาวบ้านส่วนใหญ่จะใช้เรือพายแจวเป็นพาหนะในการติดต่อค้าขายต่างๆ ชาวบ้านส่วนใหญ่แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ คนไทย คนรามัญ และคนลาว ทุกคนจะเสมือนเป็นญาติกัน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อยู่ร่วมกันอย่างอบอุ่น”

ปัจจุบัน ตลาดน้ำบางพลีเป็นตลาดน้ำประวัติศาสตร์ มีวิถีชีวิตที่เรียบง่ายและมีวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมดั้งเดิม อยู่มาหลายร้อยปีแล้วทำให้ชาวชนรุ่นหลังได้ศึกษาและ หวงแหนวัฒนธรรมเก่าแก่ของบรรพบุรุษ ไปกับคลองลำโรงของตลาดน้ำโบราณบางพลี ถูกจำหน่ายสินค้า นานาชนิด ทั้งอาหารอร่อย ขนมหวาน ของใช้นานาชนิด ของตกแต่ง บ้านเรือน ของฝาก ร้านเสริมสวย ร้านขายเสื้อผ้า ร้านขาย สัตว์เลี้ยง ฯลฯ

ความรู้ ความเข้าใจลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

จากการสัมภาษณ์ทั้ง 3 ท่านให้ความเห็นสรุปไปในทิศทางที่ใกล้เคียงกันสรุปความได้ว่าการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คือ การรักษาและพัฒนาวัฒนธรรมท้องถิ่น ธรรมชาติแวดล้อม ให้คงอยู่สืบต่อไป ควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมดูแลพัฒนาและรับผิดชอบ โดยไม่ก่อให้เกิดการรบกวนหรือความเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนลักษณะทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในแหล่งธรรมชาตินั้น และเป็นการช่วยสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์ธรรมชาติและมรดกทางวัฒนธรรม โดยให้ชุมชนได้รับประโยชน์ในการจัดการท่องเที่ยวที่ตนเองมีส่วนร่วมด้วย

รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

1. ต้องมุ่งเน้นที่รักษาของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวแลบยั่งยืน มากกว่าการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เท่านั้น

2. ต้องให้ชุมชนมีส่วนร่วมให้มากที่สุดในการพัฒนาแหล่งการท่องเที่ยวให้คืนประโยชน์สู่ธรรมชาติและชุมชน รวมถึงพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนท้องถิ่นในระยะยาว ท้องถิ่นทั้ง

ทางตรงและทางอ้อมที่สำคัญต้องพัฒนาแบบการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน และทำให้ชุมชนท้องถิ่นเห็นถึงคุณค่าและความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติและลดการพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติให้น้อยลง

3. ต้องรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีที่มีไว้ให้สืบต่อไป เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวได้ชื่นชมศิลปวัฒนธรรมที่มีประวัติมายาวนาน เนื่องด้วยความคิดของนักท่องเที่ยวในปัจจุบันชอบท่องเที่ยวในที่ที่ยังมีอะไรที่คงเดิม ที่มุ่งประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ บริเวณตลาดน้ำบางพลีของท่านมีปัญหาอุปสรรคอย่างไร

ประชาชนในท้องถิ่นซึ่งส่วนใหญ่เป็นเด็กและคนชรา ยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเท่าที่ควร ยังไม่ค่อยมีการศึกษา ประกอบกับสภาพการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนยังไม่ดีเท่าที่ควร ไม่มีตัวแบบหรือจุดเริ่มให้เห็น

ที่ผ่านมาการมีส่วนร่วมของประชาชนและผู้ประกอบการร้านค้ายังคงค่อนข้างจำกัด โดยเฉพาะกลุ่มแม่ค้าพ่อค้าที่ให้บริการโดยตรงต่อกลุ่มนักท่องเที่ยว ผู้ที่จะมีส่วนร่วมหลักคือกลุ่มผู้นำชุมชน ผู้นำกลุ่มในชุมชนต่าง ๆ ส่วนการร่วมมือจากภาคประชาชนหรือคนในท้องถิ่นยังต้องพัฒนาพอสมควร

ท่านมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตลาดน้ำบางพลีอย่างไร

นายกเทศมนตรีตำบลบางพลี ให้ความเห็นว่า ควรมีการดำเนินการตามตามวิสัยทัศน์ของเทศบาลตำบลบางพลี ที่มุ่งจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานต่าง ๆ การพัฒนาระบบบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของหน่วยงานในสังกัด การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลง สิ่งเหล่านี้จะส่งเสริมให้ประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำ เข้ามีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยว แต่ปัจจุบันพบปัญหาประชาชนในท้องถิ่นจำนวนมาก ยังไม่ได้รับการศึกษาและการอบรมที่เพียงพอ ซึ่งเป็นอุปสรรคที่สำคัญ ข้อเสนอแนะดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของกำนันตำบลบางพลีใหญ่ที่เสนอว่า ควรดำเนินการตามแผนงานของตำบลบางพลี ที่จัดทำไว้แล้ว แต่ต้องหาแนวทางดำเนินการให้เกิดขึ้นเป็นรูปธรรม โดยมุ่งให้ประชาชนทุกคน ได้มีระดับการศึกษาที่เท่าเทียมกัน และมีการจัดอบรมที่เพียงพอ รวมถึงการกระจายข่าวสารให้ชุมชนได้รับรู้ข้อมูลและข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว

นอกจากนั้น ท่านเจ้าอาวาสวัดบางพลีใหญ่ใน ยังเสนอว่า ควรพัฒนาระบบการบริหารจัดการเกี่ยวกับปริมาณนักท่องเที่ยว ซึ่งบางครั้งมีมากไปน้อยไป การพัฒนาระบบการประสานงาน

จากชุมชนถึงเจ้าหน้าที่รัฐซึ่งที่ผ่านมายังไม่พอและชัดเจน การพัฒนาระบบการประชาสัมพันธ์ การจัดทำป้ายประกาศและป้ายบอกทางในชุมชนที่ชัดเจน รวมถึงต้องมีระบบการสื่อความหมายและการอธิบายเนื้อหาคุณค่าเชิงลึกของความเป็นเอกลักษณ์หรือจุดเด่นของชุมชนให้กับชาวบ้าน แต่ในสภาพเป็นจริงกลับพบว่า ชาวบ้านหรือกลุ่มบริการการท่องเที่ยวในชุมชน ยังมีข้อจำกัดทำให้ผู้เกี่ยวข้องยังที่ไม่สามารถสื่อสารและบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ได้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตลาดน้ำกรณีสึกษา ชุมชนตลาดน้ำบางพลี อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เป็นการศึกษาระดับคุณภาพและปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 2) ความรู้และการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 3) ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และ 4) เสนอแนวทางในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

กลุ่มตัวอย่างและวิธีการสุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างคือผู้รับผิดชอบ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการท่องเที่ยวตลาดน้ำ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อเก็บข้อมูลจำนวน 3 คน ได้แก่ นายกเทศมนตรีตำบลบางพลี กำนันตำบลบางพลีใหญ่ และเจ้าอาวาสวัดบางพลีใหญ่ใน

การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือประชาชนและผู้ประกอบการร้านค้าภายในตลาดน้ำบางพลีความยาวของตลาด 500 เมตร ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 116 ร้าน โดยกำหนดจากจำนวนร้านค้า 116 ร้าน ประกอบด้วยเจ้าของผู้ประกอบการร้านค้าหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในร้านค้าจำนวน 116 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล มี 2 ชุด ดังนี้

ชุดแรกคือเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามสำหรับการวิจัยเชิงสำรวจ มี 3 ส่วน ได้แก่ 1) คุณสมบัติส่วนบุคคล 2) ความรู้ความเข้าใจและการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และ 3) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ชุดที่สอง คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มี 5 ส่วน ได้แก่ 1) ประวัติและข้อมูลโดยย่อของแหล่งท่องเที่ยวตลาดน้ำบางพลี 2) ความรู้ ความเข้าใจลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 3) รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 4) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศบริเวณตลาดน้ำบางพลี และ 5) ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตลาดน้ำบางพลี

การวิเคราะห์ข้อมูลและการใช้สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล มี 2 ส่วนดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) จัดหมวดหมู่ แยกแยะข้อมูล โดยอาศัยบริบทของการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนมีส่วนร่วม ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นพื้นฐาน แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมกับนำปัจจัยต่างๆ จากการศึกษามาทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบ เพื่อหาแนวทางการจัดการหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยชุมชนมีส่วนร่วม

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ วิธีการทางสถิติที่ใช้ในงานวิจัยนี้ มี 2 ส่วน คือ 1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ซึ่งได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้ความเข้าใจและช่องทางการรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และใช้ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และ 2) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ซึ่งได้แก่ ไคว์สแควร์ การวิเคราะห์สมมติฐานทั้ง 2 ข้อ ทั้ง สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และสมมติฐานที่ 2 ปัจจัยส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 5 ตอน คือ ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนและผู้ประกอบการร้านค้าภายในตลาดน้ำบางพลี ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหาของประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตลาดน้ำบางพลี และตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนและผู้ประกอบการร้านค้าภายในตลาดน้ำบางพลี

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนและผู้ประกอบการร้านค้าภายในตลาดน้ำบางพลี พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 51.7 สถานภาพการทำงาน ส่วนใหญ่เป็นเจ้าของกิจการ ร้อยละ 83.6 ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มอายุ 41-50 ปี ร้อยละ 46.6 รองลงมาคือ ไม่เกิน 40 ปี ร้อยละ 25.9 กลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอน

ปลายมากที่สุด ร้อยละ 37.9 อีกทั้งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 20001 บาทขึ้นไป

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนและผู้ประกอบการร้านค้าภายในตลาดน้ำบางพลี มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากที่สุด 3 อันดับแรกในประเด็น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจแก่ชุมชน รองลงมาคือ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ยั่งยืน ท้องถิ่นควรจัดให้ประชาชนในท้องถิ่นให้ความสำคัญการเข้ามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง และการท่องเที่ยวต้องไม่ผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ร้อยละ 84.5 83.6 และ 81.0 ตามลำดับ

การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนและผู้ประกอบการร้านค้าภายในตลาดน้ำบางพลีส่วนใหญ่เคยได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ร้อยละ 84.5 โดยประชาชนและผู้ประกอบการได้รับความข้อมูลข่าวสารดังกล่าว/เดือน ผ่านทางโทรทัศน์มากที่สุด ร้อยละ 85.3 รองลงมาคือ ได้รับจากวิทยุ และจากหนังสือพิมพ์/วารสาร/นิตยสาร ร้อยละ 81.9 เท่ากัน โดยประชาชนและผู้ประกอบการส่วนใหญ่จะรับข่าวสารจากโทรทัศน์/เดือนจะมากถึง 6-10 ครั้ง ร้อยละ 53.4 ส่วนการรับข่าวสารจากวิทยุจะอยู่ที่ 1-5 ครั้ง/เดือน ร้อยละ 38.8 เท่ากับความถี่ 6-10 ครั้ง/เดือน ร้อยละ 38.8 เช่นกัน ส่วนการรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์/วารสาร/นิตยสาร 1-5 ครั้ง/เดือน มีมากถึงร้อยละ 50.0 อีกทั้งประชาชนและผู้ประกอบการส่วนใหญ่จะได้ข่าวสารจากเอกสารทางราชการ/เดือน 1-5 ครั้ง/เดือน ร้อยละ 57.8 ส่วนช่องทางที่ประชาชนและผู้ประกอบการได้รับข่าวสารน้อยที่สุดคือ การประชุมและอบรมสัมมนา

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พบว่า ประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลี มีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับน้อยทุกด้าน และเมื่อเรียงลำดับจากมากไปน้อยพบว่า ด้านที่มีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ด้านสังคม ($\bar{x} = 2.68$) รองลงมาคือการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{x} = 2.17$) และ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{x} = 2.14$)

หากพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลี มีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากที่สุด 3 อันดับแรกในประเด็น การได้รับความรู้ต่างๆจากการดำเนินงานของชุมชน ($\bar{x} = 2.42$) รองลงมาคือ การเคยมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของตลาดน้ำบางพลี ($\bar{x} = 2.37$) และท่านได้รับข้อมูลข่าวสารใหม่จากกิจกรรมในชุมชน ($\bar{x} = 2.31$) ตามลำดับ อีกทั้งยังพบว่าประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลี มีส่วนร่วมในการจัดการ

ท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้อยที่สุด 3 อันดับแรกในประเด็น การร่วมวางแผนในการออกกฎระเบียบเพื่อ
 ความเรียบร้อยของตลาดน้ำบางพลี ($\bar{x}=2.00$) การร่วมระดมความคิดในการแก้ปัญหาพร้อมกับ
 ชาวบ้านในชุมชนตลาดน้ำบางพลี ($\bar{x}=2.01$) และการมีส่วนร่วมในการประสานงานกับหน่วยงาน
 นอกชุมชน ($\bar{x}=2.01$)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ
 ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

สมมติฐานที่ 1.1 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ
 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

เพศของประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลี มีความสัมพันธ์เพียงบางส่วนกับ
 ความรู้ความเข้าใจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

หากพิจารณารายข้อพบว่า เพศของประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลี มี
 ความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ใน 1
 ประเด็นคือ การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวของคนที่ย้ายอยู่ในบริเวณแหล่ง
 ท่องเที่ยวไม่ได้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ($\chi^2 = 7.047$, Sig. =.008)

สมมติฐานที่ 1.2 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ
 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

อายุของประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลี มีความสัมพันธ์เพียงบางส่วนกับ
 ความรู้ความเข้าใจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

หากพิจารณารายข้อพบว่า อายุของประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลี มี
 ความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ใน 3
 ประเด็น ดังนี้ การเดินทางท่องเที่ยวทุกประเภทจัดว่าเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ($\chi^2 = 6.839$,
 Sig. =.033) นักท่องเที่ยวไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของแหล่งท่องเที่ยวอย่างเคร่งครัด
 ($\chi^2 = 8.394$, Sig. =.015) และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศช่วยรักษาสมดุลธรรมชาติให้ดียิ่งขึ้น (χ^2
 = 9.296, Sig. =.010)

สมมติฐานที่ 1.3 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับความรู้ความ
 เข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ระดับการศึกษาของประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลี มีความสัมพันธ์เพียง
 บางส่วนกับความรู้ความเข้าใจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

หากพิจารณารายข้อพบว่า ระดับการศึกษาของประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลี มีความสัมพันธ์กับความเข้าใจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ใน 4 ประเด็น ดังนี้ การท่องเที่ยวต้องมีผลกระทบน้อยที่สุดต่อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ($\chi^2 = 10.003$, Sig. = .007) การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกขึ้นภายในแหล่งท่องเที่ยวไม่จำเป็นต้องคำนึงความกลมกลืนของธรรมชาติในพื้นที่ ($\chi^2 = 6.844$, Sig. = .033) การรณรงค์ให้ประชาชนในท้องถิ่นที่มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหน้าที่ของรัฐฝ่ายเดียว ($\chi^2 = 6.522$, Sig. = .038) และ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศช่วยรักษาสมดุลธรรมชาติให้ดียิ่งขึ้น ($\chi^2 = 15.264$, Sig. = .000)

สมมติฐานที่ 1.4 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับรายได้ มีความสัมพันธ์กับความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ระดับรายได้ต่อเดือนของประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลี มีความสัมพันธ์เพียงบางส่วนกับความเข้าใจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

หากพิจารณารายข้อพบว่า ระดับรายได้ต่อเดือนของประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลี มีความสัมพันธ์กับความเข้าใจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ใน 4 ประเด็น ดังนี้ การท่องเที่ยวต้องมีผลกระทบน้อยที่สุดต่อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ($\chi^2 = 11.818$, Sig. = .003) การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกขึ้นภายในแหล่งท่องเที่ยวไม่จำเป็นต้องคำนึงความกลมกลืนของธรรมชาติในพื้นที่ ($\chi^2 = 13.143$, Sig. = .001) นักท่องเที่ยวไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของแหล่งท่องเที่ยวอย่างเคร่งครัด ($\chi^2 = 7.175$, Sig. = .028) และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ยั่งยืน ท้องถิ่นควรจัดให้ประชาชนในท้องถิ่นให้ความสำคัญการเข้ามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง ($\chi^2 = 6.659$, Sig. = .036)

สมมติฐานที่ 1.5 การเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ในตำบล มีความสัมพันธ์กับความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ในตำบลของประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลี ไม่มีความสัมพันธ์กับความเข้าใจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

สมมติฐานที่ 2.1 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

เพศของประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลี มีความสัมพันธ์เพียงบางด้านกับการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

หากพิจารณารายข้อพบว่า มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ใน 2 ประเด็น ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการประสานงานให้ความรู้หรือให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ($\chi^2 = 9.352$, Sig. = .025) และการมีส่วนร่วมอาสาแรงงานในการปฏิบัติงานเพื่อชุมชนตลาดน้ำบางพลี ($\chi^2 = 12.260$, Sig. = .007)

สมมุติฐานที่ 2.2 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

อายุของประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลี มีความสัมพันธ์เพียงบางด้านกับการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

หากพิจารณารายข้อพบว่า มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ใน 4 ประเด็น ได้แก่ การร่วมระดมความคิดเห็นในการแก้ปัญหารวมกับชาวบ้านในชุมชนตลาดน้ำบางพลี ($\chi^2 = 13.311$, Sig. = .038) การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทุนและอุปกรณ์ในการดำเนินงาน ($\chi^2 = 18.926$, Sig. = .004) การได้รับข้อมูลข่าวสารใหม่จากกิจกรรมในชุมชน ($\chi^2 = 19.684$, Sig. = .003) และการร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตลาดน้ำบางพลี ($\chi^2 = 14.330$, Sig. = .026)

สมมุติฐานที่ 2.3 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ระดับการศึกษาของประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลี ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

สมมุติฐานที่ 2.4 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับรายได้ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

รายได้ต่อเดือนของประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลี ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

สมมุติฐานที่ 2.5 การเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ในตำบล มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ในตำบลของประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลี มีความสัมพันธ์เพียงบางด้านกับการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

หากพิจารณารายข้อพบว่า การเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ในตำบลของประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลี มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ใน 1 ประเด็น ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทุนและอุปกรณ์ในการดำเนินงานการ ($\chi^2 = 10.391, \text{Sig.} = .016$)

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหาของประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตลาดน้ำบางพลี

ประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลี ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค และแนวทางการแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตลาดน้ำบางพลีไว้ ดังนี้

ปัญหาและอุปสรรค

ปัญหาและอุปสรรคสำคัญที่ประชาชนและผู้ประกอบการตลาดน้ำบางพลีส่วนใหญ่ จะให้ข้อเสนอในประเด็นสภาพแวดล้อมและสภาพตลาด โดยพบว่า ปัญหาด้านสภาพแวดล้อมเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ปัญหาทางเดินคับแคบ ห้องน้ำไม่เพียงพอและไม่สะอาด แม่น้ำสกปรก ที่จอดรถไม่เพียงพอ ถึงขยะไม่เพียงพอ ไม่มีป้ายบอกทางสะพานข้ามไม่ปลอดภัย มีอุบัติเหตุทางเรือ ส่วนด้านสินค้าและบริการ พบว่า มีสินค้าขายน้อย และไม่หลากหลาย เป็นสินค้าเดิม ๆ ไม่ค่อยมีการพัฒนาหรือวางจำหน่ายสินค้าใหม่ ๆ สินค้าราคาแพง สินค้าที่เป็นของกินมีน้อยและอาหารไม่ค่อยสะอาด ด้านร้านค้า พบว่า ร้านค้าไม่สวยงาม ร้านค้ามีจำนวนน้อยเกินไป ร้านอาหารมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอ และร้านค้าบางร้านมีกลิ่นเหม็นฉุนในร้าน ส่วนด้านแม่ค้าพบว่า แม่ค้าไม่ค่อยให้ความร่วมมือ แม่ค้าบริการไม่สุภาพ แม่ค้าพูดไม่เพราะ แม่ค้าไม่เป็นมิตรและด้านอื่น ๆ พบว่า ประชาชนไม่ค่อยให้ความร่วมมือ หรือน้อย ให้ความร่วมมือในบางเรื่อง และไม่สม่ำเสมอ และนักท่องเที่ยวไม่ค่อยรู้จักตลาดน้ำบางพลี ซึ่งปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาข้างต้นนั้น สามารถแก้ไขได้หากมีการพัฒนาความร่วมมือจากกลุ่มประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลีอย่างเป็นระบบ

แนวทางการแก้ไขและพัฒนา ควรดำเนินการพัฒนาทางเดินเท้าให้ขยายกว้างและสะดวกในการเดินซื้อของและเดินผ่านมากกว่านี้ การพัฒนาร้านอาหารที่สะอาด อร่อย และมีเพียงพอต่อการให้บริการ การรวมกลุ่มแม่ค้าให้มีส่วนร่วมจัดการท่องเที่ยว โดยมุ่งพัฒนาทักษะความสามารถในการสื่อสาร การมีอัธยาศัยในการต้อนรับนักท่องเที่ยว และการดูแลความเรียบร้อยในภาพรวมของตลาดน้ำบางพลี การให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการช่วยกันดูแลและรักษาความสะอาด ดูแลเรื่องขยะที่ควรมีการจัดหาถังขยะที่เพียงพอ กลิ่น รวมถึงแม่น้ำลำคลอง ที่ควรมีการจัดการขยะอย่างจริงจัง การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ลูกค้า เช่น ป้ายบอกทางต่าง ๆ การมีห้องน้ำ

ให้บริการที่เพียงพอและสะอาด ป้ายชี้ทางไปห้องน้ำ การมีเซเว่น อีเลฟเว่น รวมถึงเครื่องอำนวยความสะดวกให้กับลูกค้า ฯลฯ การให้กลุ่มคนต่าง ๆ เข้ามีส่วนร่วม เช่น กลุ่มคนที่มีศักยภาพและความสามารถ เช่น อสม. หรือพยาบาล เข้ามีส่วนร่วมในการดูแลนักท่องเที่ยว ยามเจ็บป่วย ต้องการความช่วยเหลือ การให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมที่มีความน่าสนใจมีความหลากหลายน่าดึงดูด เพื่อเป็นจุดดึงดูดลูกค้าและนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเที่ยวชมในตลาด โดยเฉพาะกลุ่มผู้นำชุมชนและผู้ประกอบการร้านค้าในตลาด และการพัฒนาการประชาสัมพันธ์ตลาดน้ำบางพลีอย่างเป็นระบบ โดยต้องให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการเสนอความเห็น โดยอาจจะต้องร่วมมือกับภาครัฐกับองค์การบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่นมาก

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับความคิดในประเด็นความรู้และความเข้าใจลักษณะและรูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การมีส่วนร่วมของชุมชน ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการดูแลพื้นที่ในตลาดน้ำบางพลี
กลุ่มตัวอย่างที่ให้สัมภาษณ์ จำนวน 3 คน ได้แก่ ท่านเจ้าอาวาสวัดบางพลีใหญ่ใน นายกเทศมนตรี และกำนันตำบลบางพลีใหญ่

1. ประวัติและข้อมูลโดยย่อของแหล่งท่องเที่ยวตลาดน้ำบางพลี

จากคำบอกเล่าของนายกเทศมนตรีตำบลบางพลีและกำนันตำบลบางพลีใหญ่ กล่าวว่า “ตลาดโบราณบางพลี ตั้งอยู่บนฝั่งเหนือของคลองลำโรง หมู่ 10 ตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ประวัติความเป็นมาของตลาดน้ำบางพลี มีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา เป็นตลาดขนส่งสินค้า การเดินทางในสมัยก่อน ใช้เรือเป็นพาหนะเดินทางโดยการแจว พายและแล่นใบเดินทางมาค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้าจะอยู่ใน คลองลำโรง ตลาดน้ำบางพลีตั้งอยู่ติดกับวัดบางพลีใหญ่ใน ซึ่งมีอายุประมาณ 150 ปี เหตุที่เรียกว่าตลาดน้ำบางพลี สืบเนื่องมาจากเมื่อมีเริ่มหมู่บ้านจัดสรรบางพลีนคร หมู่บ้านชลเทพ หมู่บ้านนิลุบล มีประชาชนเข้ามาอาศัยอยู่จำนวนมาก ตลาดอยู่ริมน้ำแห่งนี้จึงได้รับการเรียกขานว่า 'ตลาดน้ำบางพลี' หรือชื่อว่า 'ตลาดศิริโสภณ' ตามนามของผู้สร้าง ต่อมานาย บ้อ โตเจริญ (ขุนเจริญ) อดีตกำนันตำบลบางพลีใหญ่ และนาง เจียม โตเจริญ ได้สร้างตลาดต่อจนถึงบริเวณปากคลองบัวคลี่ รวมเรียกตลาดทั้งสองตลาดว่า 'ตลาดยายเจียม' และมีการสร้างต่อเติมในช่วงสุดท้ายจากตลาดใหม่ไปจนถึงวัดบางพลีใหญ่ใน ชื่อว่า 'ตลาดอาจารย์เจริญสุข ตลาดร้อยปีแต่ละแห่งต่างมีเอกลักษณ์บางอย่างของตัวเอง มีการขายกาแฟสูตรโบราณร้านเล็กๆ มีร้านก๋วยเตี๋ยว ไม่มีร้านขายของที่ระลึก ร้านขายเครื่องใช้ในครัวเรือน เช่น จอบ พรำ เสียม ที่นอน หมอนมุ้ง รวมถึงขนมนานาชนิดที่ขายอยู่ทั่วไป เช่น ร้านกล้วยแขกสูตรดั้งเดิม ร้านขนมชั้นแม่บุญศรี ได้รับรางวัลมาแล้วหลายรายการ ร้านก๋วยเตี๋ยวหมู”

นอกจากนั้น จากคำบอกเล่าของท่านเจ้าอาวาสวัดบางพลีใหญ่ใน กล่าวว่า “ประวัติความเป็นมาของตลาดน้ำบางพลี ตำบลบางพลีใหญ่ กำเนิดของคำว่าบางพลีเพี้ยนมาจากคำว่า "บางพลี" หรือเครื่องเช่น สังเวศ เมื่อ พ.ศ.2041 สมัยอยุธยาในรัชกาลสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2 (พ.ศ. 2034-2072) ได้โปรดให้ขุดลอกคลองสำโรงพบเทวรูปสำริด 2 องค์ ที่คลองทับนาง มีจารึกชื่อว่า พญาแสนตา และมหาสังขกร ได้มีพิธีนำบัตรพลี บวงสรวงสังเวศเทวรูป จึงเรียกตำบลนั้นว่า ที่ทำบัตรพลี นาน ๆ เข้าเลยเพี้ยนเป็น "บางพลี" ในสมัยก่อนนั้นชาวบ้านส่วนใหญ่มีอาชีพทำนา จะปลูกโรงอยู่มุ้งด้วยจาก เรือนใต้ถุนสูงนั้นมาปลูกกันภายหลัง เนื่องจากมีชุมชุมมากทั้งคน และควาย จะต้องอยู่โรงเดียวกัน พอตกเย็นต้องก่อไฟสูมควันไต้ยุงในโรงเสียก่อน ชาวบ้านส่วนใหญ่จะใช้เรือพายแจวเป็นพาหนะในการติดต่อค้าขายต่างๆ ชาวบ้านส่วนใหญ่แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ คนไทย คนรามัญ และคนลาว ทุกคนจะเสมือนเป็นญาติกัน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อยู่ร่วมกันอย่างอบอุ่น”

ปัจจุบัน ตลาดน้ำบางพลีเป็นตลาดน้ำประวัติศาสตร์ มีวิถีชีวิตที่เรียบง่ายและมี วัฒนธรรมที่ดึงดูดดึงดูดใจ อยู่มาหลายร้อยปีที่ผ่านมาได้ศึกษาและ หวงแผนวัฒนธรรมเก่าแก่ของบรรพบุรุษ ไปกับคลองสำโรงของตลาดน้ำโบราณบางพลี ถูกจำหน่ายสินค้านานาชนิด ทั้งอาหารอร่อย ขนมหวาน ของใช้นานาชนิด ของตกแต่ง บ้านเรือน ของฝาก ร้านเสริมสวย ร้านขายเสื้อผ้า ร้านขาย สัตว์เลี้ยง ฯลฯ

2. ความรู้ ความเข้าใจลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

จากการสัมภาษณ์ทั้ง 3 ท่านให้ความเห็นสรุปไปในทิศทางที่ใกล้เคียงกันสรุปความได้ว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คือ การรักษาและพัฒนาวัฒนธรรมท้องถิ่น ธรรมชาติแวดล้อม ให้คงอยู่สืบต่อไป การให้ชุมชนมีส่วนร่วมดูแลพัฒนาและรับผิดชอบ โดยไม่ก่อให้เกิดการรบกวนหรือความเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนลักษณะทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในแหล่งธรรมชาตินั้น และการช่วยสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์ธรรมชาติและมรดกทางวัฒนธรรม โดยให้ชุมชนได้รับประโยชน์ในการจัดการท่องเที่ยวที่ตนเองมีส่วนร่วมด้วย

3. รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

3.1 ต้องมุ่งเน้นที่รักษาของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวแบบยั่งยืน มากกว่าการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เท่านั้น

3.2 ต้องให้ชุมชนมีส่วนร่วมให้มากที่สุดในการพัฒนาแหล่งการท่องเที่ยวให้คืนประโยชน์สู่ธรรมชาติและชุมชน รวมถึงพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนท้องถิ่นในระยะยาว ท้องถิ่นทั้งทางตรงและทางอ้อมที่สำคัญต้องพัฒนาแบบการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน และทำให้ชุมชน

ท้องถิ่นเห็นถึงคุณค่าและความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติและลดการพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติน้อยลง

3.3 ต้องรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีที่มีไว้ให้สืบต่อไป เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ชื่นชมศิลปวัฒนธรรมที่มีประวัติมายาวนาน เนื่องด้วยความคิดของนักท่องเที่ยวในปัจจุบันชอบท่องเที่ยวในที่ที่ยังมีอะไรที่คงเดิม ที่มุ่งประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม

4. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ บริเวณตลาดน้ำบางพลีของท่านมีปัญหาอุปสรรคอย่างไร

ประชาชนในท้องถิ่นซึ่งส่วนใหญ่เป็นเด็กและคนชรา ยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเท่าที่ควร ยังไม่ค่อยมีการศึกษา ประกอบกับสภาพการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนยังไม่ได้เท่าที่ควร ไม่มีตัวแบบหรือจุดเริ่มให้เห็น

ที่ผ่านมาการมีส่วนร่วมของประชาชนและผู้ประกอบการร้านค้ายังคงค่อนข้างจำกัด โดยเฉพาะกลุ่มแม่ค้าพ่อค้าที่ให้บริการโดยตรงต่อกลุ่มนักท่องเที่ยว ผู้ที่จะมีส่วนร่วมหลักคือกลุ่มผู้นำชุมชน ผู้นำกลุ่มในชุมชนต่าง ๆ ส่วนการร่วมมือจากภาคประชาชนหรือคนในท้องถิ่นยังต้องพัฒนาพอสมควร

5. ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตลาดน้ำบางพลี

นายกเทศมนตรีตำบลบางพลี ให้ความเห็นว่า ควรมีการดำเนินการตามตามวิสัยทัศน์ของเทศบาลตำบลบางพลี ที่มุ่งจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานต่าง ๆ การพัฒนาระบบบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของหน่วยงานในสังกัด การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลง สิ่งเหล่านี้จะส่งเสริมให้ประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำ เข้ามีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยว แต่ปัจจุบันพบปัญหาประชาชนในท้องถิ่นจำนวนมาก ยังไม่ได้รับการศึกษาและการอบรมที่เพียงพอ ซึ่งเป็นอุปสรรคที่สำคัญ ข้อเสนอแนะดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของกำนันตำบลบางพลีใหญ่ที่เสนอว่า ควรดำเนินการตามแผนงานของตำบลบางพลี ที่จัดทำไว้แล้ว แต่ต้องหาแนวทางดำเนินการให้เกิดขึ้นเป็นรูปธรรม โดยมุ่งให้ประชาชนทุกคน ได้มีระดับการศึกษาที่เท่าเทียมกัน และมีการจัดอบรมที่เพียงพอ รวมถึงการกระจายข่าวสารให้ชุมชนได้รับรู้ข้อมูลและข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว

นอกจากนั้น ท่านเจ้าอาวาสวัดบางพลีใหญ่ใน ยังเสนอว่า ควรพัฒนาระบบการบริหารจัดการเกี่ยวกับปริมาณนักท่องเที่ยว ซึ่งบางครั้งมีมากไปน้อยไป การพัฒนาระบบการประสานงานจากชุมชนถึงเจ้าหน้าที่รัฐซึ่งที่ผ่านมายังไม่พอและชัดเจน การพัฒนาระบบการประชาสัมพันธ์ การ

จัดทำป้ายประกาศและป้ายบอกทางในชุมชนที่ชัดเจน รวมถึงต้องมีระบบการสื่อความหมายและการอธิบายเนื้อหาคุณค่าเชิงลึกของความเป็นเอกลักษณ์หรือจุดเด่นของชุมชน ให้ชาวบ้าน แต่ในสภาพเป็นจริงกลับพบว่าชาวบ้านหรือกลุ่มผู้ให้บริการในการท่องเที่ยวในชุมชน ยังมีข้อจำกัดทำให้ผู้เกี่ยวข้องยังไม่สามารถสื่อสารและบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ได้

อภิปรายผลการวิจัย

อภิปรายความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

จากการศึกษาพบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนและผู้ประกอบการร้านค้าภายในตลาดน้ำบางพลี มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากที่สุด คือ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจแก่ชุมชน รองลงมาคือ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ยั่งยืนท้องถิ่นควรจัดให้ประชาชนในท้องถิ่นให้ความสำคัญการเข้ามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง และการท่องเที่ยวต้องไม่ผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ การที่ประชาชนและผู้ประกอบการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากนี้ เป็นปัจจัยสำคัญที่เป็นหลักการของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และเป็นพื้นฐานสำคัญในการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2538; สถาบันวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, 2540) นอกจากนี้การรับรู้ของประชาชนและผู้ประกอบการว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจแก่ชุมชนนั้น เป็นลักษณะที่สำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่จะดำเนินการได้อย่างยั่งยืน (สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม แห่งประเทศไทย, 2539) อ่างอิงใน สฤษฐิ์ แสงอรุณ, 2548) อีกทั้งเป็นแรงจูงใจสำคัญของการมีส่วนร่วมของคนในพื้นที่เนื่องด้วยก่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจ การกระจายรายได้ การยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน (สถาบันวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, 2540) อีกทั้งการที่ประชาชนและผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ยั่งยืนท้องถิ่นควรจัดให้ประชาชนในท้องถิ่นให้ความสำคัญการเข้ามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง เป็นประเด็นพื้นฐานที่จะนำสู่การมีส่วนร่วมในเชิงการปฏิบัติจริงของชุมชน เพราะการท่องเที่ยวที่เข้ามาในชุมชน จะมีส่วนสร้างผลกระทบทั้งทางบวกและลบ การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ร่วมมือ การประสานงาน และความรับผิดชอบในการดูแลรักษาและพัฒนาท้องถิ่นให้ตรงกับความต้องการของตนเอง บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542) และประการสุดท้าย การมีความรู้ความเข้าใจว่า การท่องเที่ยวต้องไม่ผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ จะส่งผลดีต่อประเทศในภาพรวม เนื่องด้วยที่ผ่านมากการพัฒนาการท่องเที่ยวของไทย มุ่งเน้นในเรื่องของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นหลัก ทำให้ลืมมองถึงผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม ความเสื่อมโทรม

ของสิ่งแวดล้อม จากแหล่งท่องเที่ยวจากปัญหาความเสื่อมโทรมดังกล่าว จึงได้มีการท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่เกิดขึ้นที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม เป็นการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม (ชิตจันทร์ หัสสุตร, 2530 อ้างอิงใน สุนันทา พูนน้อย 2543) โดยท้องถิ่นต้องมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวในลักษณะนี้

อภิปรายผลการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

จากผลการศึกษาพบว่า ประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลี มีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับน้อยทุกด้าน สอดคล้องกับงานศึกษาของ สุชิน แสงลออ (2551) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวชุมชนยี่สาร พบว่าประชาชนในชุมชนยี่สารมีระดับของการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศภายในชุมชนในระดับน้อยใน 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการตัดสินใจประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย ขั้นตอนการรักษาผลประโยชน์ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย และขั้นตอนการประเมินผลประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย ส่งผลทำให้องค์กรชุมชนขาดความเข้มแข็งในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การที่ประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลี มีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับน้อยทุกด้าน แม้ว่าจะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศค่อนข้างมากดังที่กล่าวไว้ข้างต้น นั้นแสดงให้เห็นว่า แม้จะประชาชนและผู้ประกอบการจะมีความรู้ความเข้าใจมากแต่การมีส่วนร่วมยังค่อนข้างจำกัด จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้นำชุมชนให้ข้อคิดเห็นว่า ที่ผ่านมามีการมีส่วนร่วมของประชาชนและผู้ประกอบการร้านค้ายังค่อนข้างจำกัด โดยเฉพาะกลุ่มแม่ค้าพ่อค้าที่ให้บริการโดยตรงต่อกลุ่มนักท่องเที่ยว ซึ่งกลุ่มผู้ที่จะมีส่วนร่วมหลักคือกลุ่มผู้นำชุมชน ผู้นำกลุ่มในชุมชนต่าง ๆ ส่วนการร่วมมือในระดับประชาชนยังต้องพัฒนาพอสมควร อีกทั้งสภาพการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนยังไม่ดีเท่าที่ควร ไม่มีตัวแบบหรือจุดเริ่มให้เห็น ที่จะให้เกิดการมีส่วนร่วมได้มากนัก ประกอบกับการประชาสัมพันธ์ การสื่อความมีระบบการสื่อความหมายและการอธิบายเนื้อหาคุณค่าเชิงลึกของความเป็นเอกลักษณ์หรือจุดเด่นของชุมชน ให้ชาวบ้านตระหนักและมีส่วนร่วม แต่ในสภาพเป็นจริงกลับ พบว่าชาวบ้านหรือกลุ่มผู้ให้บริการในการท่องเที่ยวในชุมชน ยังมีข้อจำกัดทำให้ผู้เกี่ยวข้องยังไม่สามารถสื่อสารและบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนด อีกทั้งยังมีการจัดอบรมที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมจัดการสิ่งแวดล้อมที่ไม่เพียงพอ ซึ่งจำเป็นต้องเร่งดำเนินการ เพราะการมีส่วนร่วมว่าเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนา จะเห็นได้ว่ากิจกรรมการพัฒนาใดๆ ก็ตาม หากประชาชนไม่มีความรู้สึกเป็นเจ้าของ และลงมือดำเนินกิจกรรมด้วยตนเองแล้ว กิจกรรมนั้นก็มิอาจสำเร็จและดำรงอยู่ได้ แต่ถ้าหากว่าประชาชน มีความรู้ความเข้าใจ ในกระบวนการอย่างถ่องแท้ จะสามารถมองเห็นผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นต่อตัวเอง

ครอบครัว และชุมชน ทั้งยังได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างเพียงพอ จนเกิดความตระหนักในปัญหาของตนเองและดินร่นหาทางแก้ไข เพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงจนเกิดการตัดสินใจเข้ามามี ส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมอย่างแท้จริง นรินทร์ แก้วมีศรี (2538)

จากผลการศึกษา เมื่อเรียงลำดับจากมากไปน้อยพบว่า ด้านที่มีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ด้านสังคม รองลงมาคือการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อม และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และหากพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลี มีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากที่สุด 3 อันดับแรกในประเด็น การได้รับความรู้ต่างๆจากการดำเนินงานของชุมชน รองลงมาคือ การเคยมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของตลาดน้ำบางพลี และท่านได้รับข้อมูลข่าวสารใหม่จากกิจกรรมในชุมชนตามลำดับ และประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำบางพลี มีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน้อยที่สุด 3 อันดับแรกในประเด็น การร่วมวางแผนในการออกกฎระเบียบเพื่อความเรียบร้อยของตลาดน้ำบางพลี การร่วมระดมความคิดเห็นในการแก้ปัญหาพร้อมกับชาวบ้านในชุมชนตลาดน้ำบางพลี และการมีส่วนร่วมในการประสานงานกับหน่วยงานนอกชุมชน จากผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมจะมุ่งที่ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเป็นหลัก ซึ่งเป็นการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ด้านสังคม รองลงมาคือการมีส่วนร่วมรับประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อม ในขณะที่การร่วมวางแผนในการออกกฎระเบียบเพื่อความเรียบร้อยของตลาดน้ำบางพลี การร่วมระดมความคิดเห็นในการแก้ปัญหาพร้อมกับชาวบ้านในชุมชนตลาดน้ำบางพลี มีน้อยมาก ทั้งที่ประเด็นดังกล่าวเป็นหัวใจสำคัญในการมีส่วนร่วม เป็นการมีส่วนร่วมในเชิงปฏิบัติจริง นรินทร์ แก้วมีศรี (2538 : 12) กล่าวถึงลักษณะของการมีส่วนร่วมของประชาชนมี 2 ลักษณะ คือ 1) การมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการทุกกระบวนการ ตั้งแต่ร่วมทำการศึกษาค้นคว้าปัญหา การร่วมคิด และหาวิธีแก้ไขปัญหาร่วมวางแผนนโยบาย หรือแผนงาน หรือโครงการ ร่วมตัดสินใจ การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชน ร่วมปฏิบัติตามนโยบายหรือแผนงานให้บรรลุตามผลที่กำหนดไว้ ร่วมควบคุม ติดตามและประเมินผล และ 2) การมีส่วนร่วมไม่แท้จริง เป็นการมีส่วนร่วมเพียงบางส่วน สอดคล้องกับแนวคิด Erwin (1976, p.138) ให้แนวความคิดเกี่ยวกับความหมายของการมีส่วนร่วมว่าเป็นกระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ตัดสินใจ แก้ปัญหาของตน เน้นการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างแท้จริงของประชาชน ใช้ความคิดสร้างสรรค์และความชำนาญของประชาชน แก้ไขปัญหาร่วมกับการใช้วิทยาการที่เหมาะสมและสนับสนุนติดตามผลการปฏิบัติงานขององค์กรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง อันจะทำให้ประชาชนรู้สึกมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของ ดัชนีรู้การดำเนินกิจกรรมอย่าง

ใกล้ชิด เมื่อเห็นประโยชน์จะสามารถดำเนินกิจกรรมนั้นด้วยตัวเองพร้อมทั้งร่วมรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจการนั้นด้วย

อภิปรายผลอุปสรรคปัญหาและแนวทางการมีส่วนร่วมการจัดการการท่องเที่ยว

ปัญหาและอุปสรรคสำคัญที่ประชาชนและผู้ประกอบการตลาดน้ำบางพลีส่วนใหญ่ จะให้ข้อเสนอในประเด็นสภาพแวดล้อมและสภาพตลาด พบว่ามีปัญหาทางเดินคับแคบ แม่น้ำสกปรก การพัฒนาระบบการประสานงานจากชุมชนถึงเจ้าหน้าที่รัฐซึ่งที่ผ่านมายังไม่พอและชัดเจน แม่น้ำไม่ค่อยให้ความร่วมมือ ประชาชนไม่ค่อยให้ความร่วมมือ หรือน้อย ให้ความร่วมมือในบางเรื่องและไม่สม่ำเสมอ ที่ผ่านมากลุ่มมีส่วนร่วมของประชาชนและผู้ประกอบการร้านค้ายังคงค่อนข้างจำกัด โดยเฉพาะกลุ่มแม่ค้าพ่อค้าที่ให้บริการโดยตรงต่อกลุ่มนักท่องเที่ยว ผู้ที่จะมีส่วนร่วมหลักคือกลุ่มผู้นำชุมชน ผู้นำกลุ่มในชุมชนต่าง ๆ ส่วนการร่วมมือจากภาคประชาชนหรือคนในท้องถิ่นยังต้องพัฒนาพอสมควร ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อติภา ตรียศดลานนท์ (2548) ได้วิจัยเรื่องแนวทางเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาตลาดน้ำวัดไทร แขวงบางขุนเทียน เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร ที่พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาตลาดน้ำวัดไทร คือ ประชาชนในท้องถิ่นให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมน้อย มีน้ำเน่าเสียในคลอง ประชาชนขาดจิตสำนึกในการรักษาความสะอาด คลองมีสภาพคับแคบไม่สามารถขยายได้ รวมถึงขาดการสนับสนุนอย่างจริงจังและต่อเนื่องจากภาครัฐและผู้เกี่ยวข้อง แนวทางการแก้ไขและพัฒนา ควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาและจัดการพัฒนาทางกายภาพของตลาดน้ำบางพลี ทั้งด้านความสะอาด สิ่งอำนวยความสะดวก ป้ายบอกทาง ฯลฯ ที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว การให้กลุ่มแม่ค้าพ่อค้า มีส่วนร่วมในการต้อนรับและการจัดการท่องเที่ยว การมีส่วนร่วมดูแลความเรียบร้อยในภาพรวมของตลาดน้ำบางพลี โดยให้ทุกฝ่าย การให้กลุ่มคนต่าง ๆ เข้ามีส่วนร่วม เช่น กลุ่มคนที่มีศักยภาพและความสามารถ เช่น อสม. หรือพยาบาล เข้ามีส่วนร่วมในการดูแลนักท่องเที่ยว ยามเจ็บป่วย ต้องการความช่วยเหลือ การให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมที่มีความน่าสนใจมีความหลากหลายน่าดึงดูด เพื่อเป็นจุดดึงดูดลูกค้าและนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเที่ยวชมในตลาด โดยเฉพาะกลุ่มผู้นำชุมชนและผู้ประกอบการร้านค้าในตลาด และการพัฒนาการประชาสัมพันธ์ตลาดน้ำบางพลีอย่างเป็นระบบ โดยต้องให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการเสนอความเห็น โดยอาจจะต้องร่วมมือกับภาครัฐกับองค์การบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่นมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด สอดคล้องกันแนวคิดของ สิทธิชัย เสรีสงแสง (2535 : 27) แสดงความคิดเห็นว่า การมีส่วนร่วมที่แท้จริง จะต้องไม่หมายความว่าเพียงการดึงประชาชนเข้ามาร่วมโครงการที่รัฐเป็นผู้กำหนด “รูปแบบเป้าหมายของงาน” และ “กำหนดให้มีการ

เข้าร่วมงาน” ดังที่ผ่านมา แต่จะต้องเป็นการมีส่วนร่วมอย่างมีสำนึกรับผิดชอบ และมีบทบาทอย่างเต็มที่ ตั้งแต่คิดค้นปัญหา วางแผนปฏิบัติงาน ดูแลกำกับ ตลอดจนประเมินผล และติดตามงาน

อภิปรายผลการทดสอบสมมติฐาน

จากสมมติฐานที่ 1.1 ปัจจัยด้านเพศ มีความสัมพันธ์บางด้านกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พบว่าเพศชายให้ความเห็นเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวของคนที่อาศัยอยู่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวไม่ได้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มากกว่าเพศหญิง ซึ่งการที่ผู้ชายมีความเข้าใจด้านนี้น้อยจะเป็นอุปสรรคสำคัญในการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมของคนในชุมชน เพราะผู้ชายเป็นหัวหน้าครอบครัว และเป็นบุคคลหลักในการประกอบกิจการ

จากสมมติฐานที่ 1.2 ปัจจัยด้านอายุ มีความสัมพันธ์บางด้านกับความรู้ความเข้าใจการท่องเที่ยวนิเวศ พบว่าประชาชนและผู้ประกอบการในกลุ่มอายุ 41-50 ปี ให้ความเห็นเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในประเด็นว่า นักท่องเที่ยวไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของแหล่งท่องเที่ยวอย่างเคร่งครัด มากกว่ากลุ่มอายุอื่น ๆ อย่างเห็นได้ชัด ซึ่งกลุ่มนี้เป็นกลุ่มคนหลักที่เป็นผู้ประกอบการร้านค้าในชุมชนตลาดน้ำบางพลี ซึ่งหากไม่ได้ตระหนักหรือมีความรู้ความเข้าใจในประเด็นนี้ที่ถูกต้อง จะส่งผลเสียต่อความเป็นระเบียบของการท่องเที่ยวตลาดน้ำบางพลีอย่างมาก อีกทั้งยังพบว่า ประชาชนและผู้ประกอบการที่มีอายุ ต่ำกว่า 40 ปี คิดเห็นว่า การท่องเที่ยวนิเวศช่วยรักษาสมดุลธรรมชาติให้ดียิ่งขึ้น ในขณะที่กลุ่มคนที่มีอายุ 41-50 ปี และมากกว่า 51 ปีขึ้นไป มากกว่าครึ่งคิดเห็นว่า การท่องเที่ยวนิเวศไม่ได้มีส่วนช่วยรักษาสมดุลธรรมชาติให้ดียิ่งขึ้น นั้นหมายความว่ากลุ่มคนอายุน้อย จะมีความเข้าใจและเห็นในเชิงบวกเกี่ยวกับการท่องเที่ยวนิเวศ จะมีส่วนช่วยรักษาสมดุลธรรมชาติได้ดีขึ้น ในขณะที่คนที่อายุตั้งแต่ 41 ปี ขึ้นไป ควรได้รับการปลูกฝัง ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวนิเวศกับผลของการรักษาสมดุลธรรมชาติมากขึ้น อันจะมีส่วนต่อการมีส่วนร่วมของคนกลุ่มนี้ในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชน

จากสมมติฐาน 1.3 พบว่า ปัจจัยด้านระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์บางด้านกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวนิเวศ โดยพบว่ากลุ่มที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญา ปวส. และป.ตรี ส่วนใหญ่ ไม่เห็นด้วยในประเด็นที่ว่า การท่องเที่ยวนิเวศช่วยรักษาสมดุลธรรมชาติให้ดียิ่งขึ้น ในขณะที่การศึกษาระดับประถมและมัธยมต้นและมัธยมปลาย เห็นด้วยกับประเด็นที่ว่า การท่องเที่ยวนิเวศช่วยรักษาสมดุลธรรมชาติให้ดียิ่งขึ้น อาจมีสาเหตุจากกลุ่มที่มีการศึกษาสูง อาจได้รับข้อมูลข่าวสารความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ประกอบกับสภาพการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนยังไม่ดีเท่าที่ควร ไม่มีตัวแบบหรือจุดเริ่มให้เห็น ส่งผล

ให้กลุ่มที่มีระดับการศึกษาสูงอาจเห็นว่า เป็นไปได้ยากที่การท่องเที่ยวเชิงนิเวศช่วยรักษาสมดุลธรรมชาติให้ดียิ่งขึ้น

จากสมมติฐานที่ 2.1 ปัจจัยด้านเพศ มีความสัมพันธ์เพียงบางด้านกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยพบว่า เพศชายมีส่วนร่วมในการประสานงานให้ความรู้หรือให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ในระดับการเข้าร่วมมากที่สุด มากกว่าเพศหญิง และเพศหญิงมีการเข้าร่วมในระดับน้อย มากที่สุด อีกทั้งเพศชายมีส่วนร่วมอาสาแรงงานในการปฏิบัติงานเพื่อชุมชนตลาดน้ำบางพลี ในระดับมากที่สุด ในขณะที่เพศหญิงส่วนใหญ่จะเข้าร่วมในระดับมาก อธิบายได้ว่าการมีส่วนร่วมอาสาแรงงานผู้ชายมีแนวโน้มมีส่วนร่วมได้มากกว่า เนื่องจากมีกำลังและความแข็งแรงกว่า แต่ในประเด็นการประสานงานให้ความรู้และบริการแก่นักท่องเที่ยว เพศชายก็มีแนวโน้มทำงานด้านนี้ได้ค่อนข้างมาก เนื่องจากมีความกล้าและมีความรู้ในการให้บริการ แต่อย่างไรก็ตาม ควรให้เพศหญิงมีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมด้านนี้ด้วย เพราะเป็นกลุ่มแม่ค้าที่มีโอกาสพบปะนักท่องเที่ยวได้มาก และหากมีทักษะความรู้มีแนวโน้มจะทำได้ดีและเป็นທີ່ประทับใจแก่นักท่องเที่ยวได้

จากสมมติฐานที่ 2.2 ปัจจัยด้านอายุ มีความสัมพันธ์บางด้านกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยพบว่า กลุ่มที่มีอายุ 41-50 ปีและกลุ่มอายุ 51 ปีขึ้นไปมีส่วนร่วมในการสนับสนุนและอุปการะในการดำเนินงานมากกว่ากลุ่มอายุต่ำกว่า 40 ปี อีกทั้งยังพบว่า กลุ่มที่มีอายุ 41-50 ปีและกลุ่มอายุ 51 ปีขึ้นไปมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตลาดน้ำบางพลีมากกว่ากลุ่มอายุต่ำกว่า 40 ปี นั่นแสดงให้เห็นว่า ประชาชนและผู้ประกอบการในตลาดน้ำที่มีอายุน้อยจะมีแนวโน้มมีส่วนร่วมในเชิงปฏิบัติการน้อย ทั้ง ๆ ที่ลักษณะที่จะเป็นเครื่องชี้วัดการมีส่วนร่วม จะพิจารณาจากการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ การบริจาคเงินทองสิ่งของ วัตถุ วัสดุสิ่งของและเสียสละแรงงาน เวลา การเป็นสมาชิกของคณะกรรมการ (Chapin, 1977) ดังนั้น จึงควรให้ความสำคัญต่อการสร้างความรู้ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวให้มากขึ้น เพราะเป็นกลุ่มคนรุ่นหลังที่จะต้องรับการส่งต่อการดูแลและจัดการท่องเที่ยวในชุมชนในอนาคต

จากสมมติฐานที่ 2.5 การเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ในตำบล มีความสัมพันธ์บางด้านกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยกลุ่มที่เป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ในตำบลมีส่วนร่วมในการสนับสนุนและอุปการะในการดำเนินงาน ในระดับการเข้าร่วมมากที่สุดมากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เป็นสมาชิก นั่นหมายความว่า การรวมกลุ่มและการพัฒนาองค์กรของประชาชนที่เข้มแข็งบนพื้นฐานของชุมชน จะเป็นการมีส่วนร่วมที่มีสำนึกรับผิดชอบ และมีบทบาทเต็มที่ในทุก

ระดับของการมีส่วนร่วม สิทธิชัย เสรีสงแสง (2535) โดยการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทุนและอุปกรณ์เป็นการแสดงออกของการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวที่ชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

1. พัฒนาช่องทางสื่อสารข้อมูลข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศผ่านวิทยุ และหนังสือพิมพ์/วารสาร/นิตยสาร โดยหน่วยงานหรือผู้เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญคือ โทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์/วารสาร/นิตยสาร โดยสื่อวิทยุและหนังสือพิมพ์/วารสาร/นิตยสาร จะเป็นช่องทางที่สำคัญในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายคือประชาชนในท้องถิ่นและซึ่งสื่อโทรทัศน์อาจมีการควบคุมจัดการได้ยาก

2. การหาช่องทางและมาตรการจูงใจและกระตุ้นให้กลุ่มประชาชนและผู้ประกอบการที่มีอายุไม่มากนัก คือ กลุ่มต่ำกว่า 40 ปี มีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวในชุมชนมากขึ้น เพราะเป็นกลุ่มที่ปัจจุบันมีส่วนร่วมน้อยในหลายด้าน และเป็นกลุ่มที่เป็นกำลังสำคัญในการส่งต่อการดูแลและพัฒนาชุมชนสู่การแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

3. การหาช่องทางและมาตรการจูงใจและกระตุ้นให้กลุ่มประชาชนและผู้ประกอบการเพศหญิง มีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวในชุมชนมากขึ้น เพราะเป็นกลุ่มที่ปัจจุบันมีส่วนร่วมน้อยในหลายด้าน และเป็นกลุ่มที่เป็นกำลังสำคัญในการส่งต่อการดูแลและพัฒนาชุมชนสู่การแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยเฉพาะกลุ่มแม่ค้าในตลาดน้ำบางพลี

4. การสร้างความร่วมมือกับภาครัฐกับองค์การบริหารปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ในการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการการพัฒนาให้ตลาดน้ำบางพลีเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

5. การให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมที่มีความน่าสนใจมีความหลากหลายน่าดึงดูด เพื่อเป็นจุดดึงดูดลูกค้าและนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเที่ยวชมในตลาด โดยเฉพาะกลุ่มผู้นำชุมชนและผู้ประกอบการร้านค้าในตลาด

6. การพัฒนาการประชาสัมพันธ์ตลาดน้ำบางพลีอย่างเป็นระบบ โดยต้องให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการเสนอความเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว

7. การให้คนในชุมชนและผู้ประกอบการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ภายในชุมชน เพื่อสามารถได้รับข้อมูลข่าวสารและความรู้ รวมถึงการมีส่วนร่วมในระดับการตัดสินใจและปฏิบัติการได้มากขึ้น

การวิจัยในอนาคต

1. การศึกษาสภาพปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการพัฒนาความร่วมมือของชุมชนกับภาครัฐในการจูงใจและกระตุ้นให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวของตลาดน้ำบางพลีมากขึ้น เนื่องจากปัจจุบันชุมชนยังมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับน้อย แม้จะมีความรู้ความเข้าใจในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศค่อนข้างมากก็ตาม
2. การศึกษามาตรการและแนวทางให้ชุมชนมีส่วนร่วมจัดการการท่องเที่ยวของตลาดน้ำบางพลีมากขึ้น โดยเป็นการเปรียบเทียบช่วงระยะเวลาต่าง ๆ
3. การศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวในการรับบริการหรือมาท่องเที่ยวที่ตลาดน้ำบางพลี เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนากิจกรรมและโครงการที่จะให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวของตลาดน้ำบางพลี
4. การศึกษาแรงจูงใจและพฤติกรรมการเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ ในชุมชน เพราะจะมีส่วนสนับสนุนให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมป่าไม้. (2548). **การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์**. สืบค้นเมื่อ 1 กรกฎาคม 2552, จาก <http://www.forest.go.th/WEFCOM /Part2TAT.html>
- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2548). **นโยบาย**. สืบค้นเมื่อ 1 กรกฎาคม 2552, จาก <http://www.mots. go.th/office.php?OfficeId=5&Action=policy>
- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2548). **วิสัยทัศน์**. สืบค้นเมื่อ 1 กรกฎาคม 2552, จาก <http://www.mots. go.th /office.php?OfficeId=5&Action=vision>
- อักษร สวัสดิ์. (2542). **ความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย : กรณีศึกษาในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร, ภาคนิพนธ์ปริญญา บธ.ม.(พัฒนาสังคม) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์**
- ชูเกียรติ ลีสุวรรณ. (2535). **ระบบการเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นชนบทภาคเหนือ**. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชิตจันทร์ หังสสูตร. (2530). **หลักและการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เนาวรัตน์ พลายน้อย. (2545). **ทักษะการทำงานและปัจจัยเงื่อนไขในการพัฒนาทักษะการทำงานของแรงงานภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในท้องถิ่น : การศึกษาในกลุ่มประชาคม (civic groups) ภาคเหนือตอนบน**. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). **การอ้างอิงประชากรเมื่อใช้เครื่องมือแบบมาตราส่วนกับกลุ่มตัวอย่าง**. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ปกรณ จริงสูงเนิน. (2540). **การจัดการทรัพยากรป่าไม้โดยชุมชนเพื่ออนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำธาร** โรงแรมเวสติน จังหวัดเชียงใหม่
- ไพรัตน์ เดชะรินทร์ . (2527). **นโยบายและกลวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชนในยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์ชุมชนในปัจจุบัน ในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา**. กรุงเทพฯ : ศูนย์ศึกษา นโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ยุวัฒน์ วุฒิเมธี . (2526). **หลักการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชนบท**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ไทย.
- สุฤษฏี แสงอรุณ. (2548). **การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์หรือเชิงนิเวศ (Ecotourism)**. สืบค้นเมื่อ 1 กรกฎาคม 2552, จาก http://www.dnp.go.th/NPO/html/Tour/Eco_Tour.html

สมชัย เบญจชาย. (2539). **ทัศนคติของชาวบ้านต่อความสำเร็จของป่าชุมชนในจังหวัด**

เชียงใหม่. เชียงใหม่สำนักงานป่าไม้จังหวัดเชียงใหม่, กรมป่าไม้. หน้า 158.

อักษร สวัสดิ์. (2542). **ความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของ**

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย : กรณีศึกษาในเขตบางกะปิ. กรุงเทพฯ

ภาคนิพนธ์ปริญญา บธ.ม. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. กรุงเทพฯ

Wikstrom, S. and R. Normann. (1994). Knowledge & Value a new perspective on corporate tranformation. New York : Routledge.

ภาคผนวก ข แบบสอบถาม

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตลาดน้ำ กรณีศึกษา
ชุมชนตลาดน้ำบางพลี อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

ตำแหน่ง.....

1 . ข้อมูลโดยย่อของแหล่งท่องเที่ยวตลาดน้ำบางพลี

.....

2 . ผู้ให้สัมภาษณ์มีความรู้ ความเข้าใจลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างไร

.....

3 . รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในความคิดของผู้ให้สัมภาษณ์

.....

4 . ท่านคิดว่าการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ บริเวณตลาดน้ำ
บางพลีของท่านมีปัญหาอุปสรรคอย่างไร

.....

5 . ท่านมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการเข้ามามีส่วนร่วมของ
ชุมชนเพื่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตลาดน้ำบางพลีอย่างไร (โปรดตอบมา 5 ข้อ)

.....

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	ฐาปนกรณ์ ทองคำนุช
วัน เดือน ปี เกิด	23 พฤษภาคม 2527
ที่อยู่ปัจจุบัน	103/103 หมู่บ้านโรมนอนด์พาร์ค ถนนเทพารักษ์ ตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
ที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนสาธิตบางนา 103 ถนนเทพารักษ์ ตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ 2550-2553 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ระดับ มัธยมศึกษา
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	2553-ปัจจุบัน อาจารย์ประจำ วิทยาลัยนานาชาติการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2549 ศ.บ. (เศรษฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง พ.ศ. 2552 ศศ.ม.(ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยนเรศวร

ภาคผนวก ก แบบสอบถาม

ตอนที่ 1

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความตามความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

1. ชาย 2. หญิง

2. สถานภาพท่านในการทำงาน

1. เจ้าของกิจการ 2. ลูกจ้างเจ้าของกิจการ

3. ปัจจุบันท่านอายุ

1. 10 – 20 ปี 2. 21 – 30 ปี
 3. 31 - 40 ปี 4. 41 - 50 ปี
 5. 51 – 60 ปี 6. มากกว่า 60 ปี

4. สถานภาพการศึกษา

1. ประถมศึกษา 2. มัธยมศึกษาตอนต้น
 3. มัธยมศึกษาตอนปลาย 4. อนุปริญญา / ปวส.
 5.ปริญญาตรี 6. ปริญญาโท หรือ สูงกว่า

5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

1. ต่ำกว่า 5,000 บาท 2. 5,001 – 10,000 บาท
 3. 10,000 - 15,000 บาท 4. 15,001– 20,000 บาท
 5. 20,000 - 25,000 บาท 6. 25,001 –30,000 บาท
 7. มากกว่า 30,001 บาท

6. ท่านเคยเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆในตำบลท่านหรือไม่

1. ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มใด
 2. เป็นสมาชิก จำนวน กลุ่ม (โปรดระบุ)

.....

ตอนที่ 2

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ตอนที่ 1 กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความถูกต้องในช่องขวามือตรงกับความคิดเห็นของท่านว่า ใช่หรือไม่

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
1 . การเดินทางท่องเที่ยวทุกประเภทจัดว่าเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ		
2 . แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศต้องเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ธรรมชาติดั้งเดิมไม่ได้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ถูกสร้างขึ้นใหม่		
3 . การท่องเที่ยวต้องมีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ		
4 . การท่องเที่ยวเชิงนิเวศต้องให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวด้วย		
5 . การท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจแก่ชุมชน		
6 . การท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่จำเป็นต้องมีผู้นำหรือบรรยายให้นักท่องเที่ยวก่อนเข้าชมแหล่งท่องเที่ยวควรให้นักท่องเที่ยวศึกษาและชื่นชมแหล่งท่องเที่ยวเอง		
7 . การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวของคนที่ย้ายอยู่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวไม่ได้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ		
8 . การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกขึ้นภายในแหล่งท่องเที่ยวไม่จำเป็นถึงตั้งคำนึงความกลมกลืนของธรรมชาติในพื้นที่		
9 . นักท่องเที่ยวไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของแหล่งท่องเที่ยวอย่างเคร่งครัด		

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
10 . การรณรงค์ให้ประชาชนในท้องถิ่นที่มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหน้าที่ของรัฐฝ่ายเดียว		
11 . การท่องเที่ยวเชิงนิเวศช่วยรักษาสมดุลธรรมชาติให้ดียิ่งขึ้น		
12 . การท่องเที่ยวเชิงนิเวศควรมีการร่วมมือกันระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐและประชาชนที่อยู่ในพื้นที่		
13 . การท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ยั่งยืน ท้องถิ่นควรจัดให้ประชาชนในท้องถิ่นให้ความสำคัญการเข้ามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง		

2. ท่านเคยได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหรือไม่

1. เคย (โปรดตอบข้อ 3)

2. ไม่เคย (โปรดตอบข้อ 4)

3. ท่านเคยได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจากสื่อใด มีความถี่มากน้อยเพียงใด

การได้รับข่าวสาร	ความถี่การได้รับรู้ข่าวสาร/เดือน		
	1-5 ครั้ง	6-10 ครั้ง	มากกว่า 10 ครั้ง
1. โทรทัศน์			
2. วิทยุ			
3. หนังสือพิมพ์/วารสาร/นิตยสาร			
4. เอกสารทางราชการ			
5. การประชุม/อบรมสัมมนา			

4. ท่านต้องการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหรือไม่

1. ต้องการ (โปรดตอบข้อ 5) 2. ไม่ต้องการ (โปรดตอบตอนที่ 3)

5. ถ้าท่านต้องการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจากสื่อใดต่อไปนี้

1. โทรทัศน์

2. วิทยุ

3. หนังสือพิมพ์/วารสาร/นิตยสาร 4. เอกสารทางราชการ

5. การประชุม/อบรมสัมมนา

ตอนที่ 3

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความถูกลงในช่องขวามือตรงกับระดับความคิดเห็น

คำถาม	ระดับการมีส่วนร่วม			
	เข้าร่วมมากที่สุด	เข้าร่วมมาก	เข้าร่วมน้อย	ไม่เข้าร่วม
การมีส่วนร่วมในการวางแผนการตลาด				
1. ท่านเคยมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการตลาดของตลาดน้ำบางพลี				
2. ท่านเคยเข้าร่วมการประชุมจัดทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ				
3. ท่านร่วมระดมความคิดเห็นในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับชาวบ้านในชุมชนตลาดน้ำบางพลี				
4. ท่านร่วมวางแผนในการออกกฎระเบียบเพื่อเตรียมร้อยของตลาดน้ำบางพลี				
5. ท่านเคยเข้าประชุมในการจัดตั้งคณะทำงานของชุมชนตลาดน้ำบางพลี				
การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประสานงาน				
1. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานในตลาดน้ำบางพลี				
2. ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานให้ความรู้หรือให้บริการแก่นักท่องเที่ยว				
3. ท่านมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ตลาดน้ำบางพลี				
4. ท่านมีส่วนร่วมในการสนับสนุนและอุปการะในการดำเนินงาน				
5. ท่านมีส่วนร่วมอาสาแรงงานในการปฏิบัติงานเพื่อชุมชนตลาดน้ำบางพลี				
6. ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานกับหน่วยงานในชุมชน				

คำถาม	ระดับการมีส่วนร่วม			
	เข้าร่วมมากที่สุด	เข้าร่วมมาก	เข้าร่วมน้อย	ไม่เข้าร่วม
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ด้านสังคม				
1. ท่านได้รับความรู้ต่างๆจากการดำเนินงานของชุมชน				
2. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารใหม่จากกิจกรรมในชุมชน				
3. ท่านมีความภาคภูมิใจที่ชุมชนเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย				
4. ท่านมีความภาคภูมิใจที่นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในตลาดน้ำบางพลี				
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจ				
1. ท่านได้รับรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตการให้บริการกิจกรรมกลุ่ม				
2. ท่านมีรายได้จากการขายสินค้าเพิ่มมากขึ้น จากการมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่น				
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อม				
1. ท่านได้รับประโยชน์จากการจัดการสภาพแวดล้อมภายในชุมชนตลาดน้ำบางพลี				
2. ท่านมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นจากการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน				
3. ท่านและครอบครัวมีสุขภาพที่ดีจากการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน				
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล				
1. ท่านร่วมประเมินราคาสินค้าคุณภาพของสินค้า				
2. ท่านร่วมประเมินกิจกรรมของตลาดน้ำบางพลี				
3. ท่านร่วมประเมินความเหมาะสมของสภาพสิ่งแวดล้อมโดยรอบของร้านค้าในตลาดน้ำบางพลี				
4. ท่านร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตลาดน้ำบางพลี				

ตอนที่ 4 ท่านมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาของประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตลาดน้ำบางพลีอย่างไร

.....

.....

.....

